

31785

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

జెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 23-వ తేది మంగళవారము

No. 121

సంపుటము ౧౫

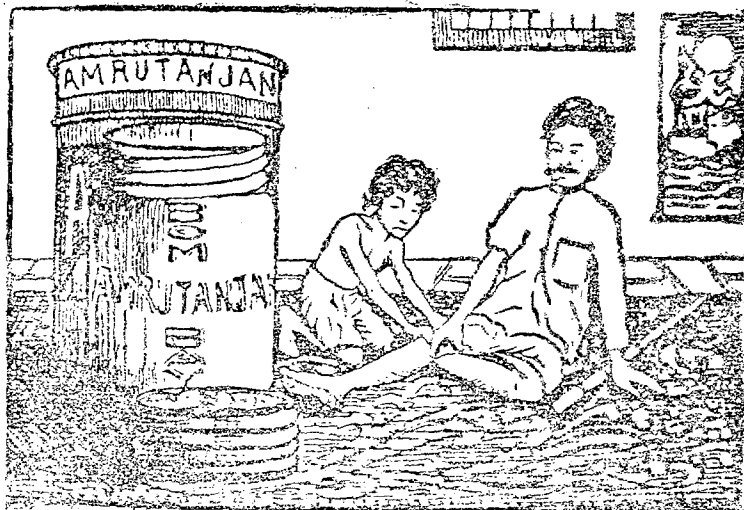
శ్రీ ప్రభవసామనందనపుర శ్రావణమాస బహుళ ఏకాదశి.

సంచిక ౧౨౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు వఁచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే నేలకునేలు
యోగ్యతావత్తములు పొందియాన్నది
తలనొప్పులమాన్పును, వాయు పోట్ల
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లపోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
మీరకను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన చీకెనమండలి దుమ్మదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజివివంతిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రేంకోర్డ్, ఫార్మ్, బొంబాయి.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు, విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు :

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళ హస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు వీరికయు, పాఠ భేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును) ౧-౮-౦
  - 2 బరవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగుటీక గలదు. ౨-౮-౦
  - 3 గాంధీమహాత్మని జైల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
  - 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): రాయసం వేంకటశివుడుగారు ౦-౮-౦
  - 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుక్త్యుచనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలెండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేక భాషల బరిచరితమై వ్యాప్తినిగన్నది. అనువాదకులు వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- వెలువడిన గ్రంథములు
- 6 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ప. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీరమగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత సితిజ్ఞీయు నిందు పరిశ్రమింపబడినది. ౦-౮-౦
  - 7 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీహనుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించినకృతులును నిందుఁ జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
  - 8 భీష్ముడు: (యిందొకముల నాటకము) నార్వేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్సను గారి బ్రండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. ౧-౦-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యాఖ్యాపకుడు.

ప్రశ్న

595

భవిష్యత్తును గురించి 6 ప్రశ్నలకు బదులు (వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0. ఏ. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
హాస మూలా జ్యోతిషశాస్త్రము, బిరు త్తనీ.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్తానము రు. 3-0-0

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భన్మవశాశిర రు. 1 2065
డాక్టర్ శ్రీరామ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, తెజనాని

సువర్ణ సుందరరసము సహ మేహములకు పంజీవి. కీల శీల శీలూరి
గుండరశాస్త్రిగారిచే కవిశెట్టబడినది. ఎటువంటి పహ మేహములైనను గుడుర్చును. ఇకాజికను అనవసరము. 50 మాత్రలు రు. 5/ వాడు విధము ముందుతో పంపబడును. 2126
ఆర్చరసాయనశాల, ముక్కానూరు, కృష్ణా.

శాస్త్రోక్త మైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 వ్యాయ మైన ప్రశ్నలకు బదులు (వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సరము వ్రాయుటకు రు. 5-0-0. ఏ. పి. ఖర్చులు నేరు. ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. సర్వకార్యములందు జయము నొసగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యకవచము రు. 2-8-0. శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్య జ్యోతిషకవచనలయము, 3860 బిరు త్తనీ, విజ్ఞానాశ్రమము.

పప్ కుటుమిషనులు 3877

బహుభాష వాని కన్నిటికం తెను దృఢమైనది. రొఖిమేము మాత్రమే ప్రసిద్ధమైన పుస్తకములకు మాత్రము బాడుగకు యివ్వబడును. అన్ని పరికరములను, డిడిభాగమునను కూడ అమ్మబడును. జిల్లా ఏజంట్లవారు కావలెను.

డెల్ ఆంధ్ర కో (లిమిటెడ్)

1/186 మాంక్యురోడ్, మద్రాస్

గ్రామపునర్నిర్మాణపు యోజనలు, గ్రామదుస్థితి

మన రాజధానిలో నూటికి తొమ్మిది గ్రామములలో నివసించుచున్నారు. మిగిలినవివిధమంది పట్టణములలో నివసించుచున్నారు. శారీరకముగను, సాంఘికముగను, ఆర్థికముగను గ్రామాదులస్థితి చాలదుస్థితిలోనున్నది. గ్రామములలో చాలమంది వ్యసాయమునునే ఆధారపడియుండుచున్నారు. అందువల్ల వీరు గ్రామాదులను వదలుటకు వీలులేదు. గ్రామములలోని వీధులు అపరిశుభ్రముగను, యరుకుగాను, పెంటకుప్పలతోను, బురదతోను, అపరిశుభ్రమైన నీటితోనున్న చెరువులు, నూరులతోను నుండున్నవి. అందువలన గ్రామాదులు ఆరోగ్యకరముగా నుండుటలేదు. వీటిని చక్కపరచుటకు శ్రద్ధ తీసికొనవారును లేరు.

చదువు

చదువు విషయములో మనదేశపు జనాభా తక్కువ ప్రాంతమునూటికి 90 గిరికి చదువను వ్రాయను రాదు అని తెలియుచున్నది. చదువునచ్చినవారు నూటికి 70 కే వున్నారు. దీనినిబట్టి చూచిన గ్రామాదులలో చదువు విషయమై తగిన శ్రద్ధ లేదని రుజువుచున్నది. ప్రతి గ్రామములోను పాఠశాలలుండు నగత్తయి నున్నదని నేరే చెప్పవచ్చును.

వైద్యసహాయము, ఆరోగ్యము

పైన వివరించిన గ్రామదుస్థితినిబట్టి గ్రామములలో రోగములు యెక్కువై మరణసంఖ్య యెక్కువగుచున్నది. మన దేశములో వైద్యులకు ముప్పదిమంది మరణసంఖ్య. అమెరికా ఇంగ్లాండు మున్నగు దేశములలో వైద్యుల 12 గురే మరణసంఖ్య. ఎవరికైనను రోగమువచ్చినా మండిచ్చునహాయము గ్రామములలో లేదనియే చెప్పవచ్చును. ప్రతి గ్రామములోను నీరీకరత దీర్చుటకు శ్రద్ధబానవలసియున్నది. ఆరోగ్యసౌకర్యము లేకనే మనదేశములో మనుష్యుని ఆయుఃపరిమాణము 24 వత్సరములే. ఇంగ్లాండు అమెరికాలలో 50 వత్సరములు.

మార్గసౌకర్యములు

బండిదారిగాని మరేమందిదారిగాని నొక గ్రామమునుంచి మరొక గ్రామమునకు పోవుటకు తగిన మార్గ సౌకర్యములు లేవు. ఒక గ్రామము నుంచి మరొక గ్రామము పోవలెనంటే బండిదారి యేవేసగిలోనో పోలములద్వారామాత్రముండును. మిగతాకాలములలో అసలేవుండదని చెప్పవచ్చును. మనుష్యులు నడచుటకై నా పోలములయొక్క గట్టలపై అనేక బాధలుపడుతూ వెళ్లుట తలపించుచున్నది. యాబాధను తీర్చుట చాల అగత్యమైయున్నది.

యిండ్లయొక్క సౌకర్యములు

సాధారణముగా గ్రామములలో కట్టుబండ్లకు తగిన యేర్పాట్లుండవు. యింటిదుట్టు భాళిసలమువుండదు. ఒకయింటిమీద నకయిల్లువుండునట్లుగా కట్టుదురు. దీనివల్ల అనారోగ్యము పొచ్చు అగుచున్నది. ఏ గ్రామము చూచినను పెరుగుచున్నదిగాని తగ్గుటలేదు. అందువల్ల యిండ్లకట్టుటనుగూర్చి తగినకట్టు దిట్టములు యేర్పాటుచేయువలసి యున్నది.

పాఠశాలలు

గ్రామములలోని ప్రజలు యావిషయమై పడు బాధ అపారము. డిల్లీ ప్రదేశములలోని బాధ చెప్పటకు నలవిగాదు. ఈ బాధ తీర్చుటకు ప్రతి గ్రామములోను పురుషులకు స్త్రీలకు యిందుకొరకు ప్రత్యేక సౌకర్యములుగూర్చుట మిక్కిలి అగత్యమైయున్నది.

గ్రామపాఠశాలకు అంటియుండవలసిన సంస్థలు

1. ప్రైవేటువిద్య నిర్బంధవిద్యగా చేయుటయు.
2. వ్యవసాయము, వడ్రము, వడకు, నేత పరిశ్రమయు యివిగాక ప్రతి గ్రామములో సహజముగనుండే తదిదర వృత్తి విద్యలకూడా విద్యార్థులకు నేర్చుటకు యేర్పాట్లు.
3. శారీర వ్యాయామము నిర్బంధముగా విద్యార్థులకు చేయుట.
4. పెద్దలకు విద్యగరువుటకు రాత్రిపాఠశాలలు మేజిక్ లాంతరు ప్రదర్శనలు, ఉపన్యాసములచే యేర్పాట్లు.
5. విద్యార్థులకు గృహవిశిష్టతకు తగిన వైద్యమనేర్చుటయు, ఈ నేర్పు ఉపాధ్యాయుడే ఆయుర్వేదవైద్యములో కృతార్థుడై యుండుటయు, గ్రామప్రజలలో వైద్యసహాయము చేయుటకుగాని కొన్ని మందులను సప్లయచేసి ఉచితవైద్యపు యేర్పాట్లుచేయుట.
6. పతనమందిరము, పుష్కభాండాగారము, యేర్పరచి దానిబాధ్యత ఉపాధ్యాయులలో ఒకరికి వప్పించుట.
7. వ్యవసాయపరిశ్రమ, ఆదర్శముగనుండుటకుగాను నూలునకుతంటియుండునట్లు ఒకవ్యవసాయపు పరిశ్రమను యేర్పాటుచేయుట.

కావలెను

గుడివాడతాలూకా యలకురు అగ్రహారములో దేశోద్ధారక కాళీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిచే నేర్పాటు గావించబడిన పాఠశాలలో హైయర్ గ్రేడ్ ప్రైనింగు ఉపాధ్యాయుడు కావలసియున్నాడు. దరఖాస్తును స్కూలుమానేజరు, యలకురు, నిడుమోలు అని వ్రాయవలయును.

విశ్రాంతిసలములు.

పిల్లల ఆటలకు పెద్దలు విశ్రాంతిసలములు తగిన విశ్రాంతిసలములు గ్రామమునకు యేమొకటిభాగమునో యేర్పాటుచేసి దానిని పట్టణములందు యేర్పరచు పాఠ్యులవలె నుండునట్లు తయారుచేయు యేర్పాట్లుచేయవలెను.

నీటిసప్లయ

మంచినీటికిన్ని, బట్టలుపుడుకుటకు, పనువులకు వేరువేరు యేర్పాట్లుచేయుట.

పరపతిసంఘములు

గ్రామములచేయు బుణ్యాబాధలు అంతగా లేకుండునట్లు లగాను పరపతిసంఘములను యేర్పరచుట.

గ్రామపంచాయితీలు

గ్రామపునర్నిర్మాణపు యేర్పాట్లను ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు గ్రామపంచాయితీలను స్థాపించుట. 500 లమంది జనాభాగలిగిన ప్రతి గ్రామములోను గ్రామపంచాయితీ నుండవచ్చునను చట్టప్రకారము గ్రామపంచాయితీ స్థాపించుటకు కృషి నలుపుట.

జిల్లాబోర్డువారు యిందువిషయమై చేయవలసినపని

1. ప్రతి తాలూకాలోను నొక ఫిర్కాను తీసికొని గ్రామపునర్నిర్మాణము ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకుగాను ఫిర్కాను నిర్ణయించుట.
2. ప్రతి ఫిర్కాకు నె 1 కి రు 40-0-0 లు వేతనమున్న నె 1 కి రు 15-0-0 లు ప్రయాణపుఖర్చులున్న, నె 1 కి రు 5-0-0 అఫీసుఖర్చులకుగాను యిచ్చి ఒక నూపరువై జరుగు జిల్లా బోర్డుసాములోనుంచి యేర్పాట్లు చేయుట.
3. నిర్ణయించిన ఫిర్కాలో ప్రతి గ్రామములోను గ్రామ పంచాయితీని స్థాపించుట.
4. నూపరువై జరు అగ్రామపంచాయితీ సహాయముతో అగ్రామములోని ఆర్థిక, ఆరోగ్య, పారిశుధ్య, నీటిసప్లయ, మార్గసౌకర్యము, విద్య మున్నగువాటినిగూర్చి తెలిసికొని రిపోర్టుచేయుట, వాటి సౌకర్యములకు యేర్పాట్లుచేయుట.
5. అఫీర్కా గ్రామబోర్డు యేర్పాట్లకు జిల్లాబోర్డు యింజనీరు యిచ్చి మేషనులువగై రాలు వేయుటకున్న, వాటిని వేయుటకుగాను మట్టిపనిఅంతయూ అగ్రామపంచాయితీగాను భరించునదిగను, మిగిలినపని అంతయు జిల్లాబోర్డువారు భరించుటకును, అందులకు కావలసిన స్థలమును జిల్లాబోర్డువారే ఆక్రమించుకొనుటకును తగుయేర్పాట్లుండవలయును. నీటిసప్లయ యేర్పాట్లకు అగు ఖర్చు తాలూకా లేక జిల్లాబోర్డువారు బాగా, వీలుగా నుపయోగించుటకు తగినట్లు గ్రాంటులను గ్రామ పంచాయితీకి నొసగుట.

6. అఫీర్కాలోనుండే తాలూకా జిల్లాబోర్డువారి పాఠశాలలు సరిగా పనిచేయుచున్నది, లేనిదీ మున్నగుయంతములను తెలిసికొనుటకు జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలువారితోను, జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరుతోను సంప్రతించి గ్రామపంచాయితీవారికి హక్కునియుట. ఇటువంటి నూల్కలకు గ్రాంటు నిచ్చునపుడు అగ్రామపంచాయితీవారి సిఫారసుగూడ యోచించుట.

7. ఈ ఫిర్కాలో తప్పక ఆయుర్వేద లేక అల్లోపతి ఆస్పత్రిని యిద్దరుమంత్రసానులతో నియమించుట. దీనిఖర్చు తాలూకాబోర్డువారు భరించుట. సాములేని తాలూకాబోర్డులకు జిల్లాబోర్డువారు గ్రాంటును, సౌకర్యముకొరకు నిచ్చుట.

8. జిల్లా హెల్త్ డివిజను యాఫీర్కాలో కరపత్రములు మేజిక్ లాంతరు ప్రదర్శనములు, ఉపన్యాసములు మున్నగువాటివల్ల ఆరోగ్యప్రచారమును జరుపుటకుగాను జిల్లాబోర్డువారు యేర్పాట్లుచేయుట.

9. వ్యవసాయపు డిమాన్డ్ స్ట్రీటరు సహాయముతో అఫీర్కాలోని ప్రతి స్కూలునందు వ్యవసాయపరిశ్రమను యేర్పరచుట.

10. గ్రామములోని ప్రతిరైతు మెంబరుగానుండులగున నొకపరపతి సంఘమును స్థాపించుట.

ఉద్యోగులసహకారము

గ్రామోద్యోగులు, రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరు, తహశీల్దారుమున్నగు రెవిన్యూ ఉద్యోగులను సబువోవరువీయరు మున్నగు డి. పి. డబ్ల్యు ఉద్యోగులను, వ్యవసాయ డిమాన్డ్ స్ట్రీటరు డిప్యూటీ డైరెక్టరు, జిల్లా మెడకలు, జిల్లా హెల్త్ డివిజను, జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి, స్కూల్ యిన్స్పెక్టరు, కోఆపరేటివ్ డిప్యూటీ డైరెక్టరు, గ్రామపంచాయితీ రిజిస్ట్రారు,

తాలూకా జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు మున్నగు ఉద్యోగుల సహకారము తప్పక యుండవలెను. ఇందుకు తగుయేర్పాట్లు తాలూకా జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు మెంబర్లు తప్పక చేయవలసియుండును.

విజ్ఞప్తి

మన రాజధానిలో యిటువంటి పనిని ఆచరణలో పెట్టుటకుగాను చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డువారు రు 10,000-0-0 లను 1627-28 బడ్జెటులో యేర్పాటుచేసిరి. తెంగాలు, పంజాబు మున్నగు రాష్ట్రములలో నీపనినియెక్కువగ చేయుచున్నట్లు ప్రతి కలవలను వారి రిపోర్టులను తెలియుచున్నది. గ్రామపంచాయితీలద్వారా నీపనిని యెక్కువగ చేయుచున్నట్లు బొంబాయి రాష్ట్రమువారు తెలుపుచుండిరి. ప్రస్తుతదేశస్థితిని బట్టి గ్రామపునర్నిర్మాణము అగత్యమని ప్రతిరాజకీయపు పార్టీవారు ఒక రంగసభలలో నుపన్యసించుచుండిరి. ఆచరణలోనికి తెచ్చునుచుండిరి. గ్రామస్వపరిపాలనకు యాపనే మూలాధారమయివున్నది కావున నానంద జిల్లాబోర్డుసభ్యు లెల్లరు తప్పక యాయేర్పాట్లను బలపర్చి యిందునుగూర్చిన తీర్మానములు యేకగ్రీవముగా ఆమోదింపజేయుటకు కోరుచున్నాడను.

కలిదిండి గంగరాజు,

తాడేపల్లి గూడెం, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాబోర్డు మెంబరు.

గ్రామ పునర్నిర్మాణము

అలమూరులో ఒకసభ

అలమూరు, ఆగస్టు 22:— గ్రామ పునర్నిర్మాణము విషయమై నరసింహదేవరగారు అలమూరులో ఉపన్యసించిరి. జమీందారు రాజ పి. సుబ్బారావు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. చుట్టుప్రక్క గ్రామములందరి రైతులు ప్రముఖులు సభకువచ్చిరి. గ్రామములందు చక్కని నిర్మాణముల నేర్పరచవలయునని యు స్పార్థత్యాముతో యువకులు పనిచేయవలయు ననియు సహకారపద్ధతులపై ఖద్దరుమున్నగు గృహపరిశ్రమలను అభివృద్ధికి తేవలయుననియు సాంఘిక నేతకు మద్దతాన నిషేధమునకు స్వచ్ఛంద నేతకులను తయారుచేయవలయుననియు నరసింహదేవరగారు నూచించిరి. గ్రామములందు ఆరోగ్యసంరక్షణము, విద్య మున్నగుపనులకుగాను యువకులు పూనుకొనవలయునని వీరు చెప్పిరి. (విలేఖరి తంతివార్త.)

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ

సమావేశము

ఈనెల 16 వ తేదీని తణుకులో సమావేశమైనది.

ముఖ్యతీర్మానములు

1. ఇదివరలో అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనిన శ్రీ గజవల్లి రామచంద్రరావుగారు వీరికి ఆపదవి అక్కిరలేదని వ్రాసిన పుత్రం చదువడమైనది. మరల అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటకు ముందునెలలో తాడేపల్లి గూడెంలో మీటింగు వేయుటకు తీర్మానించడమైనది.
2. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభకు శ్రీయంత దండు నారాయణరాజుగారు, 2. ఆంధ్రత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు, 3. అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారి పేర్లను నూచించడమైనది.

తదితర తీర్మానములు ముందుసభకు నిలుపుదలచేసిరి.

తీర్మానగ్రామ గ్రంథములు

1 ఇదేమేపిల్లా ఈలగు మారిపోయినావు	0-1-6
2. అయ్యో నీవు నామగదా	0-1-0
3. ఏమే ఒకరినుండియొకరు ఇద్దరుమచేడిపోతివి	0-2-8
4. మద్యపానము	0-3-8
5. శ్రీ త్యాగరాజాష్టోత్తర శతనామావలి, ఆంజనేయస్తోత్రము, త్యాగరాజ చరిత్రము.	0-4-0
- ఈ గ్రంథములు తెగుకూరు నాగరత్నముచే రచియింపబడి చదువుటకు వృద్ధముగా నుండును. వలయునా రీక్రిండి చిరునామాను వ్రాసికొనవలయును.
- త్యాగరాజ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము (8705) శ్రీనివాసయ్యరువిధి, మద్రాసు.

“కాంగ్రెసు జస్టిసు పక్ష
నంతమొందించు

ప్రస్తుత దేశస్థితినిగూర్చి శ్రీ టి.

కాంగ్రెసు శాసనసభ

చన్నరాష్ట్రముందు కాంగ్రెసుపక్షమువారును, జస్టిసు
పక్షమువారును వికమత్యము గలిగి వర్తింప నెడల ప్రస్తుత ము
డెడి సమాకారము చిరస్థాయిగ నిలచినచో మంత్రివర్గము లేకు
ఉపపాదింప బోవవచ్చు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమువలనగా
చో రాజోవు శాసనసభా సమావేశమునందైనను తప్పక ఓ
పోగలదు! “మంత్రులు మువ్వరును ఆత్మకారముగలవారయ్యె
లేని ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులలో అధికసంఖ్యాకు
విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నంగీకరించిన తమ మంత్రపదవు
లను రాజీనామా యొసంగెదరు” అనుచు ఆంధ్ర కాంగ్రెసు
సభాధ్యక్షులు శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు నిన్న
టి సాయంత్రం గోఖలే భవనముందు జరిగినసభయందు పదవ్యసే
చిరి. పైసభ చన్నపురి ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘ యాజమాన్య
మున సమావేశపరచబడినట్లు ప్రకటించబడెనుగాని తత్సంఘ
ధ్యక్షులగు శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు అధ్య
క్షులగు తమకుగాని కార్యదర్శిగాని ముందుగ తెలుపబడియు
డ లేదని సభలో ప్రకటించిరి.

సభకు హాజరైనవారిలో శ్రీయుతులు కాశీనాథుని నా
గేశ్వరరావు పంతులుగారు, గౌ. జేమవరపు రామదాసుపంతులు
కె. కోటిరెడ్డి, గాడిచిల్ల హరిసర్వోత్తమరావు, సామి వెంకట
చలంకెట్టి, సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు, బి. విశ్వనా
థాను, మాధవన్ నాయుడు, గద్దె రంగయ్యనాయుడు, డి. నార
యణరాజు, కారంత్ విశ్వనాథక, వెన్నెటి సత్యనారాయణ
అయ్యదేవర కాగేశ్వరరావు, బిక్టర్ వెంకటరత్నం, సి. వి
రంగంకెట్టి వి.యచ్. శాస్త్రి బారురాజారావు, మొసలిగంటి
తిరుమలరావు, యమ్. రామచంద్రరావుగారు గలరు.

శ్రీ ప్రకాశంగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ ప్రారంభమైన
వెంటనే శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి చేయియొకరించి
మాటలు చెప్పెదరని అధ్యక్షులు సభ్యులకు చెప్పిరి.

శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావుగారి రిట్లునుడిచిరి. “స్వవిషయ
మై నేనొక సంజాయిషీ నొసంగవలసి వచ్చినది. నేటి యీసభ
చన్నపురిమండల ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘముయొక్క యాజమా
న్యమున సమావేశపరచబడినది. చన్నపురి ఆంధ్రకాంగ్రెసు సం
ఘమునకు నేను అధ్యక్షునిగాను, శ్రీ మోచర్ల కృష్ణమూర్తిగారు
కార్యదర్శిగను యున్నారము. దురదృష్టవశమున ఈసభ మాయి
రువురకరుక లేకయే సమావేశపరచబడినది. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాం
గ్రెసుసభాధ్యక్షులగు శ్రీ ప్రకాశంగారి కోరికపై ఈసభ
జరుపబడెనని నే నెరుంగుదును. ఈ సభాసమిక్షంపైను నే
జెప్పవలసినదేమియులేదు ఈ సమావేశముయొక్క ఉద్దేశమేమి
యని వెక్కిరిండు నన్ను ప్రశ్నించుచుండుటచే ప్రత్యేకముగ
బహిరంగముగ సంజాయిషీ నొసంగుటకుమారుగ నే నీ సంజా
యిషీ నిచ్చుచున్నాను అని పల్కిరి.

టి. ప్రకాశంగారు

అధ్యక్షులు శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు
మాట్లాడుచు చన్నపురిమండల ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘ కార్యాల
యము గత కలివారము ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయ భవనము
మూయబడియుండుటచేతను ఈసభను సమావేశపరచువిషయమై
అధినేత ఆలోచించుటవలనను ముందుగ అధ్యక్షునితోగాని కార్య
దర్శినితోగాని ఆలోచించుట కవకాశము లేకపోయెననియు
కాని కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులలో నొకరుగ శ్రీ గద్దె రంగ
య్యనాయుడుగారితో నివిషయము తెలుపగ వారందులకు సమ్మ
తించిరనియు, నిన్నటిదినము శ్రీ నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు
చన్నపురికిరుదెంచిరనియు, వారు పట్టామున కరుదెంచినపిమ్మట
సంఘమునకు అధ్యక్షులగువారి కీవిషయమును తెలుపదగిన జా
గ్రతవహింపవందులకు తాము తమహా గావించుచున్నామని
యు, ఈ విషయములో కొంచెము పొరబాటుతప్ప తీవ్రముగ
లోపమేమియు గావించబడలేదనియు పల్కిరి.

“విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము”

సభ సమావేశమైన యుద్దేశముగూర్చి అధ్యక్షులు ప్ర
సంగించుచు ప్రస్తుతము కొలదిమాసములనుండియు, అన్యోన్య
అవిశ్వాసము, అనుమానము, వాదప్రతివాదములతో నిండిన

భారత వర్ష మందుగలదు.

నంతరము దేశమునందెన్నియోపక్షములున్నవై, కాంగ్రెసునుండితొలగి తిరిగి చేరలేదు. దక్షిణభారతవర్ష మందు
జస్టిసుపక్షము రి సలీలు అధికారమునందుండి నిరంతరము కాం
గ్రెసు నెదిరించుచు తుదకు నేడు కాంగ్రెసు అధికృత నామో
దించి కాంగ్రెసువిధానము నంగీకరించుట ముదామహము. విశ్వా
సరాహిత్య తీర్మానము నంగీకరించుటచేసి వారిపైగల
కొలది యనుమానము ననుభవించుచు వారు లేదు.
ఈ యిరువక్షముల మధ్య నిట్టి సమాకారము చిరస్థాయిగ నిల
చిన ఈ సమావేశములోగానిచో రాగల సమావేశమునందైనను
ద్వంద్వపరిపాలన మంతరింపగలదు. ప్రస్తుతము మనలోమన
కుండెడి అభిప్రాయభేదములు త్వరలో నంతరింపగలవు. ఒకరి
నొకరు విమర్శించినచో మన ఇరువురసెగిరి బాగుపరుచుకొను
నద్యక్షము తప్ప జేరొకటిలేదు.

ప్రస్తుత మంత్రివర్గమెట్టిది ?

చన్నరాష్ట్రముందు గడచిన ఎన్నికలయనంతరము కాం
గ్రెసు పక్షమువారు మంత్రి పదవుల నంగీకరింప నిరాకరించిన
పిదప ప్రజాప్రతినిధుల మెజారిటీగల పక్షము మరొ
లేనందున గవర్నరుగారు ప్రజాయిత్తశాఖలను తనవశము జే
నియుండవలసినది. అట్లావర్చక గవర్నరుగారు అనుచరలు
మువ్వరు వ్యక్తులను మంత్రులనుగ నియమించిరి. ఈ మువ్వరు
దేశమునందేపక్షము తరపునగాని ఎన్నుకొనబడిలేదు. గవర్న
రారు పిలిచినదే తడవుగ ఈమువ్వరు మంత్రులును కాంగ్రె
వారి తీర్మానమునైనను మన్నింపక మంత్రిపదవుల నంగీక
చిరి. పేరికితోడై నిలువబడుటకు మరికొందరు వ్యక్తులు స
దులైయుండిరి. ఉద్యోగస్థికారమునందుగల వాంఛఅట్టిది. న
లేవు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునందు గూడ మరికొం
మంత్రులపక్షము వహింపనున్నారు. మరల నవ్యు(జస్టిసుప
క్షమునందున్న కొందరు సభ్యులు మంత్రివర్గమువారి మరసను
సానముల నమర్చవలసినదిగ నోటిను నిచ్చియుండిరి. ప్ర
మంత్రియగుడాక్టరు నుబ్బరావును గారు ను ర
నాథ మొదలి యూరు గారు ను తాము నేటి
కాంగ్రెసు సభ్యులమే ననిజెప్పుచున్నారు. కాని ఒకమారు
కారమును వహించినపిమ్మట దానిని విసర్జించుట కులభమ
దని ప్రధానామాత్యులు జెప్పిరి. ప్రధానామాత్యునితో
సంభాషించినపుడు “ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుల
అధికసంఖ్యాకులచే విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన మామోడ

బడిన ఇంకను మంత్రిపదవులందే యుండురా” యని నేనడుగ
“అది చాలకఠినముగ ప్రశ్నయనియు, తన మిత్రులతో నా
లోచించి తెల్పెద” ననియు పల్కియుండిరి. ఇందులకు నా
మిత్రులు డాక్టరు నుబ్బరావునుగారిని నే నేమియు అనబాలను.
నామినేటెడు సభ్యులనెల్లను తమపక్షమున పోటుజేయుటకు
గొప్ప ప్రయత్నములు గావించుచున్నారు. మనలో కొందరు
సభ్యులనుగూడ తమవైపునకు మరల్చుకొనుటకు గాని లేక తట
కులగ నుండునట్లు జేయుటకుగాని సర్వవిధముల వారి యధికా
రమును, పనునుబడిని విశేషాగించుచున్నారు. ఆరు మాసముల
లోపుననే జిల్లా తాలూకాభోగ నామినేషనుల మూలమున
ప్రధానమంత్రిగారు దేశపరిస్థితుల సభోగడికిజెచ్చిరి. కాని ఆరు
సంవత్సరముల జస్టిసు రుష్కరిపాలనానంతరము శాసనసభా
ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు జయమందుట జూచిన ఈ ప్రస్తు
తవిషయావస్థకై విచారించి నిష్పన్నుజేంద పనిలేదు. ఇది శాశ్వ
తముగ నిలువబోదు. కాంగ్రెసుపక్షము తమలోతాము ప్రస్తుత
మభిప్రాయభేదముల గల్గియున్నను తమ హక్కులను బోనాడు
కొని ప్రభుత్వమునకు దోడిలాగ్గుదు. దేశములో కాంగ్రెసు
పటుత్వము సడలుచున్నట్లు కన్పించు తరుణమందు అతివాదము
మరుగుపడుచున్న సమయములో జస్టిసుపక్షము కాంగ్రెసులో
జేరి మంత్రిపదవుల నంగీకరింపమని ప్రకటించుటవలన ఇర్దిను
ప్రభువుగారి హృదయము ఈ సంస్థిగావస్థయందుండెంతయో
పరిశీలించుచుండవలెను. అందుచే ప్రభుత్వమునా తెలు
లైనను ప్రస్తుత మంత్రివర్గమును నిలుపుటకై యత్నిం
తురు. అందుచే సర్వపక్షములకు జేరిన ప్రజాప్రతినిధిసభ్యు
లును నామినేటెడు యూరోపియను సభ్యులుగూడ విశ్వాస
రాహిత్య తీర్మానమును బలపరచుట ధర్మము. ఉద్యోగనిరా
కరణ మొక్కటితప్ప నేడు సహాయనిరాకరణము గాని బహి
ష్కరణముగాని ఎట్టి తీవ్రకార్యక్రమముగాని లేదు. ఈ కనీ
సపు త్యాగపూరితముగ సిద్ధాంతమునైన విడనాడిన తీవ్రముగ
అవచారు పాలయ్యెదము. (వినుడు వినుడు) ప్రజలచే ఎన్నుకొన
బడిన సభ్యులందధికసంఖ్యాకులచే నైనను విశ్వాసరాహిత్య
తీర్మాన మంగీకరింపబడిన మంత్రులు రాజీనామాలు నొసంగుట
వారి విధియైయున్నది. మంత్రివర్గమువారు ప్రభుత్వ కార్య
నిర్వాహకుల యుత్తులందు చిక్కుకొని తమ ధర్మమును మరువ
రాదు. మంత్రు లింకమీదటను అధికారమును వహించియుండి
నచో మంత్రులును ప్రభుత్వమువారును పరిపాలన జేయుట
యసంభవమగునట్లు సభలోనుండెడి సర్వపక్షములవారును నిరం
తరము పోరాడవలెనని విజ్ఞప్తి జేయుచున్నాను. కాంగ్రెసు
జస్టిసుపక్షము లేకీభరించిన ఈ మారుగానిచో మరొక సమా
వేశము నందైనను తప్పక మంత్రుల నోడింపగలెదరు. ద్వంద్వ
ప్రభుత్వమంతరించినచో ప్రపంచమున కంతటికిని చెన్నపురియం
దు ద్వంద్వపరిపాలనా విధానము నాచరిణ్యమని చాటగల
ము” అని పల్కిరి.

డాక్టరు అన్నాసీగారి ప్రకటన

డాక్టరు అన్నాసీగారు రాజోవు కాంగ్రెసు మహాసభ
కు అనేక రాష్ట్ర సంఘములవారిచే అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొన
బడిరి. వారు తమ యభిప్రాయమును నిష్కపటముగ స్పష్టికరిం
చుటకై ప్రస్తుతస్థితిలో ప్రకటన గావించుట సంతమాత్రమును
ఉచితముగాదు. ఈ ప్రకటన యనంతరము హిందూమహా

(శ్రీ) అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు

శ్రీ సి. వి. వెంకట రమణయ్యంగారు

మట్టాడుమ కాంగ్రెసువారు విశ్వాస రాహిత్యతీర్మాన ముపపాదించుటకు నిశ్చయించుట అధికారవ్యవస్థతో పోరాటమున కారంభమనియు కాంగ్రెసు పక్షముఁజేరి సామధూతినీ జైల్లడించువారైరు నీ తీర్మానమును బలపరుపవలెననియు ఒక పక్షము నెప్పటికిని అపశ్వాసముతో జూడజనదనియు, కాంగ్రెసుయొక్క జయము విషయమై తమకు సంపూర్ణ నమ్మకము గలదనియు జప్తిము పక్షమువా రుద్యోగ నిరాకరణమును తీర్మానించినపిదప వారిని అనుమానించుట నిష్ప్రయోజనకరమనియు, ఇదివరలోనుండిన విభేదములన్నియు మరచి ఒకరి మనస్సుల నొకరు నోవ్వోకేయక మనవలెనే ఇతరులును నిష్క్రమటలని నమ్మి ఏకగ్రీవముగ అధికారవ్యవస్థ నెదుర్కొనవలె ననియు పల్కరిరి.

(శ్రీ) కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు

మాట్లాడుచు జస్టిసువార్టీ వారు గావించిన మహాత్మాగ
మునకై వారికి వందనములర్పించిరి, జస్టిసుపక్షమువారి వాగ్దా
నముల నిడివలలో నమ్మకముడుబలలో కాంగ్రెసువారు పొరబడి
రనిపల్కిరి. అప్పటిలో మంత్రివర్గము నులభముగ ఓపింపబడి
యిందేడిది. జస్టిసుపక్షము అధికారవర్గముతో సహకారము
సలుపుటవలన లాభము లేదని గ్రహించినది. మంత్రివర్గమునకు
తీసిన సానకాళి మొదలగు డేసనియు, వారు మంత్రిలుగనుండు
కొక శ్రేయోత్తము మాక్కులేదనియు పల్కిరి.

(శ్రీ) మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

నీతివిగ్రహానికూలనోద్యమమునుగూర్చి ప్రపంగించు
 య ఈ ఉద్యమముపట్ల నాయకులయుపేక్షను గాంచి విచార
 మునుసూచించిరి. స్వతంత్రమంత్రివర్గము గావించిన ప్రజాశయ
 ప్రతిపాలకార్యములను బేర్కొని జప్తిముమంత్రివర్గముకంటె
 ఎమంత్రివర్గ మేమాత్రము ఉత్తముగాదని పత్రికారి.

నీల విగ్రహము 1880 సం॥నందు పాఠల విరాళములచే
దెన్న పురియందు స్థాపింపబడెననియు, మధురనుండి స్వచ్ఛంద
సైనికు లగు దెంచి సత్సాగ్రహమొనర్చి ఇదివరకపుడే తొమ్మిం
కుమరు జ్ఞానకరగిరినియు, సేతు మజిస్ట్రేటుగారు వాలంటీ
రులు 2 సం॥ల కతనశిక్ష విధించిరనియు, అట్లు శిక్షించిన
న్యాయాధిపతి మానవమాత్రుడాయని తెలిసికొనవలయున్నామ
నియు, సేతు పురియొక్కరు సత్సాగ్రహమొనర్చి అరెస్టు చేయ
బడిరనియు, నాయకులు నుందు తమ్ము విచారింపలేదని ప్రతిష్ఠి
సంగముకై పెనగులాడక తిమసులహా నొసంగవలెననియు,
పత్ని వాలంటీరుల నభినందించిరి.

శ్రీ యన్. యస్. వరదాచారిగారు

మాట్లాడుదు శాసనసభా ప్రవేశము బూనిక మనియు,
దానివలన అర్ధము మెండునియు, గాంధీ మహాత్ముని యనతి

అన్యకులు సభ ముగించుచు కొలదెగమాట్లాడిరి. అంతట
సభ ౪-20 గం||లకు ముగింపబడెను.

భోజుడు

గ్రంథకర్త బ్రహ్మశ్రీ సోమలి గురుస్వామిశా
స్త్రులుగారు తెలుగుపండితుడు సి. సి. సి. హైస్కూ
లు, పెరంబూరు వద్దరాసు.

దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనివల ఆరణ్యాలు,
ఇది భోజనముచేరాజు చరిత్రము, 66 పుటలలో సలక్షణమును,
వచనమున వ్రాయబడినది. వలయు, ఇందు పై విలాసమునకు వ్రాయ
వలెను.

విలువిద్య

గంధకర్త శ్రీయత బాలకవి కృష్ణారావుగారు

దీనిని కృష్ణానదితో నందుకొంటిమి. నెల వారంగజాల
ఇంగు విజయవల్లభగార్చిన సకలవిషయములును సంగహముగ
రికి కిర్తి కలకరింప 27 కేజీలలో ముఖ్యమున వదనమున వివరింప
బడినది. ఇది యెలరును ముఖ్యముగా చూపవలెనది. వలయువా
రిటాల ప్రాయశఃకేనః కొండపల్లి వీర వెంకయ్యగారు బుక్కెల్లరు
రాజుయ్యడి.

వగ్గా శమధర్మ లేక కలియుగభూషణ. —

ఇదేయొక మా సపత్రిక కన్నడ భాషలో శ్రీ ఉ. వె. తిరు
మల శ్రీనివాసాచార్యస్వామి (ఉపసామధేయము కృష్ణమా
చార్య స్వామి) గారి సంపాదకత్వముక్రింద బెంగళూరులో ప్రక
టింపబడుచున్నది. మొదటి సంచిక ప్రభవ శ్రావణశుద్ధ తదియ
నాడు వెలువడినది. కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇందు
ప్రమాణవృత్తనుగూర్చి చాల ప్రశంసనీయుముగా చర్చింప
బడెను. ఇందు 26 పేజీలు గలవు. ఒకసంచిక వెల రు 0 3-8 బ

ఫోటూయూకు:— ఇది సి. హరిసింగుగారిచే బెంగు.

శూరులో తయారుచేయబడెను. ఇది ఫౌంటెను పెన్నులకు పనికి వచ్చునట్లు తయారుచేయబడినది. విదేశములనుండివచ్చెడు సిరా లకు తీసిపోదు. చాలాకృద్ధగా తయారుచేయబడెను. పాళీకిని గొట్టమునును యెట్టివృత్తమును కలుగకుండునట్లుల ప్రత్యేకముగా తయారుచేసినది మని హరిసింగుగారు మాకు వ్రాసిరి. “సి. హరి సింగు ప్రొఫ్రయుబరు, ది యునైటెడు కెమికలు అండు యిం డస్ట్రియలు వర్కుస్ 4/24 నుంకలుకేట బెంగళూరు సిటీ” అని గాని “సి. వెంకటరామయ్యచెట్టి అండు సన్స్, చిక్రపే ట, బెంగళూరు సిటీ” అని గాని వ్రాయవలెను. ఒకపాకెటు మాకార్యాలయమునకు పంపబడెను. రెండుతొమ్మిలు వేడిసిల్లను కుభ్రమైన బుడ్డిలో పోసి దానిలో నీ పాకెటులోని గుండను వేయవలెను. ఒకపాకెటు వెల యెంతయో తెలియుదు.

హిందూపురం

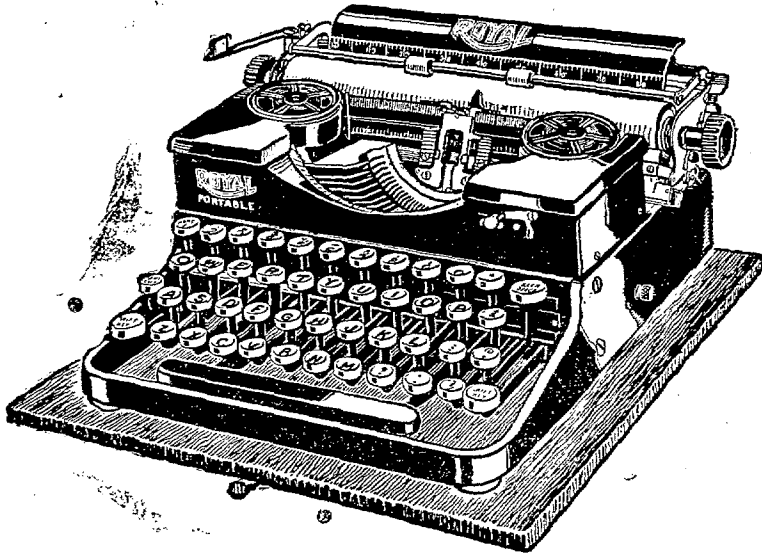
స్వాగత సభ

7-8-27 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4½ గంటలకు
ఫలహారానంతరము, హిందూ బాలిక ప్రాథమిక పాఠశాలలో మ-
రా.రాజశ్రీకె.ఆర్. సూర్యనారాయణ శేష్టి గారికి నూతన పుర-
పాలకాధ్యక్షత్వమునకై మ్యూన్సిపల్ టెనిస్కోర్ట్ వద్ద నెంట్లు
ఫండులింగు టెన్డ్ సంఘసభ్యులు సెటిల్ మెంట్లు ఉన్న తోడ్పాటు
లగు మహా రా రా శ్రీ మల్లికార్జునయ్యగారి ఆధ్యక్షతక్రింద
స్వాగతమిచ్చిరి. తత్సందర్భమున ఈ క్రింది స్వాగతపదార్థము
లను మహా రా రాజేశ్రీ పురపాలక కార్యనిర్వాహకు లగు శేషగి-
రిరావుగారు బహుశ్రావ్యముగా జదివిరి. మహా రా రాజేశ్రీ డి.
శ్రీరాములు బి ఏ యల్ యల్ బి గారు పురపాలకాధ్యక్షుని
సభికులై పురపాలకాధ్యక్షుని ఆదర్శరూపకీర్తి కనుగొన్నామగా హిత
మాచరించిరి. ఇతరులుకూడ ఈ విషయమును ముచ్చటించుచు
సభను జయప్రదముగాంచిరి.

(ఒకవితేఖరి)

నూతన రాయల్ పోర్ట్ బుత్

నమ్మకముతో కొని

గర్వముతో

ఉపయోగింపుడు!

1515

ప్రైవేటుకు పైన యుండు రాయల్ అను పేరు లోనగు నమ్మకమైన మెకానిజమునకు పూచీనిచ్చుచున్నది. మాస్టర్ మాడల్ రాయల్ ను తయారుచేసినట్టి ప్రవీణులే ఈ నూతన రాయల్ పోర్ట్ బుత్ ను కూడ తయారుచేయగలిగిరి. రాయల్ కు గల ముఖ్యవిషయము లలో నొక్కటి కూడ ఈ నూతన మాడలునందు వదలబడలేదు. సౌఖ్యముగాను, షరిఫార్ముగాను, తీసికొనిపోవుట సులభముగాను పనిచేయుట సులభముగాను, ధర తక్కువగాను, చూచుటకు ధర ఎక్కువగా నున్నట్లును ఉండును. గాన మీరు దీనిని నమ్మకతో కొన వచ్చును.

దీనిని మీరు గర్వముతో ఉపయోగించవచ్చును, ఇది చూపు నకు గంభీరముగా నుండును. ఇది చేయునట్టి పని మిక్కిలి బాగుగా నుండును. వ్యాపారసంబంధమైన అమోఘత ఇందులో గలదు.

ప్రతియొక్కరికి ఒకటి అవసరము

మీ రిష్టపడిన మీరు

ROYAL

పోర్ట్ బుత్ ను

పువయోగించుకొనుచు ప్రైవేటును చెల్లించవచ్చును

సాఫ్ట్ వేజెంట్లు

అడిసన్ అందు కంపెనీ,

హంబుర్గ్, మద్రాసు.

అడిసన్ అందు కంపెనీ, హంబుర్గ్, మద్రాసు.

1. రాయల్ పోర్ట్ బుత్ యొక్క పూర్తి వివరములను పంపుడు.
2. మీ వాయిదాల పద్ధతిమీద ఆమోదయొక్క వివరములు తెలుపవలెను.

సారస్వత నికేతన గ్రంథమాల, వేటపాలెం

ధన్వంతరీ వైద్యులవారి

ఇయ్యది సుబోధకమును సులభమైనదిగా వ్రాయబడిన చక్కని వైద్యగ్రంథము. ప్రతిగృహమునం దుండవలెను. ఈ గ్రంథమును కొనినవారు సారస్వతనికేతనమున కుచిత్రసహాయముచేసి నవారగుదురు. గ్రంథముయొక్క వెల రు 1-4-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. గ్రంథాలయముల కర్తవేల కొసంగబడును. పత్రములకు మంచిమీష నియ్యబడును. పలయువా రీక్రిందివినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షుడు,

సారస్వతనికేతనము వేటపాలెం.

ముఖ్యప్రకటన

హ్యూస్ లోగరి టైప్ రైటర్ మిడిను రెండుభాగములు. ద్వితీయముద్రణము. రామకృష్ణమిషన్, నేనాశ్రమమువారిచే గొప్పగ్రంథములనుండి తీసి వ్రాయబడినది. హామోపతి రసవాదశాస్త్రము పలువిధములుగా ననుసరించయేయున్నది. లాభములు, రామకృష్ణమిషన్ నేనాశ్రమము, ముత్తిగంజ్, అలహాబాదు, వారికే చెందును. వెల రు 5/- వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. పలయువారు:—

రామకృష్ణమిషన్ నేనాశ్రమము, ఉచిత వైద్యశాల, ముత్తిగంజ్, అలహాబాదు.

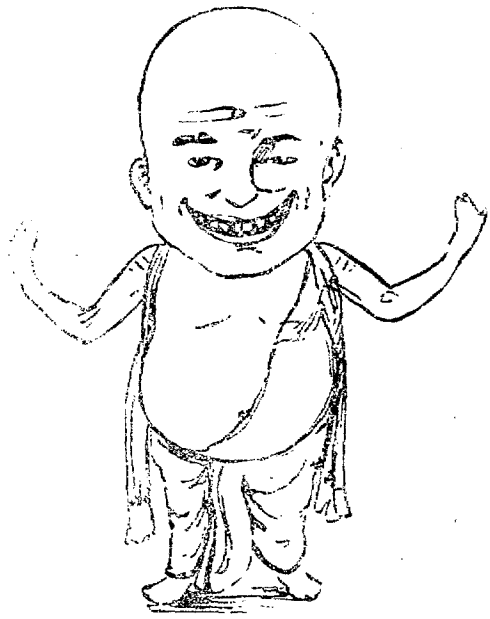
రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు

రాజ్ లు, ఆగస్టు 16:— రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు, రాజమండ్రి, రాజ్ లు, అమలాపురం తాలూకాలతో కలసి యేర్పడి పనిచేయుచున్నది. రాజ్ లు అమలాపురం తాలూకా పజలందరు 1918 సం॥ లగాయతు తమ తాలూకాలను సవరు బోర్డునుండి విడదీసి ప్రత్యేకబోర్డుగా యేర్పాటు చేయవలెనని దొరతనమువారికి ముఖ్యజర్ నంపియు బహిరంగసభలలో నీ ర్మానములుచేసియు తమ యభీప్రాయము తెలియబరచుచు నచ్చిరి. రాజమండ్రివారు తమకు మూడు తాలూకాలపైనుండు యాధికారమును గోల్పోవుట కిష్టపడిక మాతాలూకాల ప్రజలను నోరధములు నెరవేరకుండ అడ్డుకులు కలుగజేసి యుండిరి. 1920 సం॥లో దొరతనమువారివల్ల తాంక నుకొబడి 1-4-21 తేదీనుండి త్రిభాగవిభజన యనుబట్టి పేట్టబడుటకు తాలూకాబోర్డు జిల్లాబోర్డుల తీర్మానములు చేయబడినన జన్మి ను నుండుట వుత్తరువులవలన నిలుపుచేయబడినది.

అప్పటినుండి మాతాలూకా ప్రజలు తమ యభీప్రవా ప్తికి కృషిచేయుచునే యున్నారు. 1925 సం॥మున తాలూకా బోర్డు యెన్నికలలో యావిషయమునకు ప్రాముఖ్యత యిచ్చబడినది. రాజ్ లు అమలాపురం తాలూకాల ప్రతినిధులు త్రిభాగవిభజన కంగీకరించి పనిచేయుటకు పూనుకొనిరి. తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుపదవికి యెన్నిక జరిగినప్పుడు పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు త్రిభాగవిభజన తాను త్రికరణ శుద్ధిగా నంగీకరించెద ననియు అది ఫలింతుటకు తన యుక్త్యోగ కాలమున తనకృషి సల్పెదననియు వాదనమునరించిరి. త్రిభాగవిభజన తీర్మానము యీసంవత్సరము జనవరి 10-వ తేదీని తాలూకాబోర్డు వారి వలన ను ప్పి బ వ రి 19 - వ తే దీ ని జిల్లా బోర్డు వారి వలన ను యేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడి గవర్న మెంటువారికి పంపబడినది. మంత్రియగు రంగనాథం మొదలియారుగారు అమలాపురం కొత్తపేట గ్రామములు దర్శింపవచ్చినప్పుడు త్రిభాగవిభజన విషయము వారికి సమర్పించిన సన్మాన పత్రములలో ప్రాముఖ్యము నీయబడినది. మంత్రిగారు బదులుచెప్పటలో విభాగమైనదిమట్లు ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డులకు ఆర్థికస్థితి యనుకూలముగ నుండినచో తప్పక తాము ప్రధానమంత్రికి సలహాయచ్చి ప్రజావాంఛ ఫలింపజేతునని నుడివియుండిరి. పిమ్మట మూడు తాలూకాలలో విభజన కాబడునెడల ఆర్థికస్థితి యెట్లుండెనో కనుగొనుటకు ప్రత్యేక బడ్జెటులు తయారుచేసి పంపనలసినదిగా దొరతనమువారు కోరిరి. రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డువారు ప్రత్యేకబడ్జెటుల తయారుచేసి మీటింగులో నామోదించి విభజన చేయబడినను ఆర్థికస్థితి యనుకూలముగానే యుండునని తెలియజేసియుండిరి. ఇందుపై దొరతనమువారి యాఖరు వుత్తరువులకై ప్రజలాతురముతో నెదురుచూచుచుండ విభజనవిధానము ప్రధానమంత్రి యంగీకరింపక కాకితములు రికార్డులో చేసెనని పిడుగునంటి వార్త వినబడినది. దీనికి ఉత్తరవాదులెవరో తెలియకున్నది. మా జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు ప్రభుములలో వాదన మొదరించినవారే. వారిప్పుడు ప్రజాశ్రేయములపట్ల విపరీతిముగ ప్రవర్తింతురా వారును యెన్నుకొనబడిన యధ్యక్షులకలచే వారి ధర్మమును మరచుట సాధ్యమునా? వారు తమ ధర్మమును న్యాయబుద్ధితో ప్రజావాంఛల కనుకూలముగా దొరతనమువారికి సలహా నిచ్చియుండినచో నిట్టి విపరీతిపు టు త్రవవు వేలపుట్టును. మంత్రిలు ప్రజావాంఛల దీర్చ కంకణము గట్టుకొంటిమని చాటుచున్నారే. ఈ సంశయములు గోవిందరావు నాయుడుగారికిని దొరతనమువారికిని విభాగవిషయమైన యుత్తరప్రత్యుత్తరముల ప్రకటింపబడినచో దీరగలవుగాని యంతననుక ప్రజలయసత్వప్తికి గోవిందరావుగారు కారణమేమోయని ప్రజలనుకొందుట కవకాశము కలుగుచున్నది. ప్రజావాంఛలపై వారికి గౌరము గలచో వారు తమ ధర్మము నెట్లు నిర్వహించిరో బహిరంగము తెలుస గోచెదము.

ఎవరు ఉత్తరవాదులైనను మా తాలూకాలప్రజలలో తీరని యసంతృప్తి జనించినది. తిరిగి మహాజర్గు బహిరంగసభలు యేర్పాటుగుచున్నవి. ఈ సెల 21 వ తేదీ మాదివారము రాజ్ లు తాలూకాప్రజల సమావేశము జరగనున్నది. వారివాంఛన త్వరఫలితము నొందనిచో బోర్డునుపన్ను చెల్లించుట మానవలెనని కొందరనుడున్నారు. ఈ ఆందోళన తీవ్రరూపముదాల్చుచు నుపే ప్రజాపక్షపాలకులనుని చెప్పుచున్న మంత్రివర్గము మా ప్రజలన్యాయమైనకోర్కె నెరవేర్చురని యాశించుచున్నాము. శాసనసభాసభ్యులీవిషయమున మాకు తోడ్పడి కృషిసల్పుగోగుచున్నాము.

(ఒక ఓటరు)

తోచుచున్నాను

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

కల్లు

జీతం—ఈకల్లు నీ విదేశం సాక్ష్యమియ్యలేదా?
సాక్షి—లేదండి.
జీతం—నిజం చెప్ప.
సాక్షి—జమేనండి.
జీతం—నిన్న చాలాసార్లు చూశాను. ఎక్కడ చూశానో చెప్పగలవా?
సాక్షి—నేను కల్లు అమ్ముతానండి.

పరిగెత్తడం

బాలికలు పోటీగ పరిగెత్తుతుండేరి.
ఒకడు—ప్రీతికంటే ఆట పనికిరాదు.
ఇంకొకడు—ఎందుచేత?
ఒకడు—వాళ్లున్నాళ్లు పట్టుకుంటే పిలువడం.

ఆట

నటుడు—రాత్రి ఆట ఎట్లావుంది?
ప్రేక్షకుడు—నీవు ప్రేమించునది పోయితరువాత ఆట రక్తి కట్టండి.

పత్రికలు

ఒకడు—ఇన్ని పత్రికలు మోసుకుపోతావు గదా! నీకు శ్రమగా ఉండమా.
నాకర—ఉండవండి. నేను వాటిని చదువుతేగా?

సహాయం

ప్రశ్న—మరిగిపోతున్నవాడికి, నీవు ఏం సహాయం చేశావు.
జవాబు—వాడి జేబులో ఉన్నదబ్బు తీసి బాగ్రత్త పెట్టానండి.

ఏడుపు

భర్త—నీవు ఎందుకు ఏడుస్తున్నావు?
భార్య—కంట్రో నలకపడ్డది. ఏడుస్తే నీళ్లతో కొట్టుకు బోతుందంటే, ఏడుస్తున్నాను.

కుక్క

నినీమకాకర—లోపలికి కుక్కను తీసుకు పోకూడదు.
ప్రేక్షకుడు—నినీమ బొమ్మలను చూస్తే, కుక్కను వింపాని కలుగుతుందయ్యా?

అభిప్రాయం

గ్రంథకర్త—నాగ్రంథం ఎట్లావుందండి?
సంపాదకుడు—దాల్లో చదివే తగినవి లేదండి.
గ్రంథకర్త—అయినా, బాగుందని వ్రాయండి.

చోటు

వెయిటింగ్ రూములో పడుకోడానికి చోటుచొరక్కపోయెను. రానియ్య లేన సామాను తీసుకుని ప్లాటుఫారంమీదికి పరిగెత్తునని వచ్చెను. రయిలు వచ్చిదనుకుని, గదిలో ఉన్న వాళ్లందరూ సామానులు తీసుకుని ప్లాటుఫారంమీదికి వెచ్చిరి. భామయ్య వెనుకబోయి వెయిటింగ్ గదిలో రయిలు వచ్చే బాకా పోయిగా పరుండెను.

పోతరాజు

ధనికుడు—ఈపద్యాలన్నీ మీరు స్వంతంగాచేసిన వేనా?
కవి—స్వంతంగానే చేసానండి.
ధనికుడు—అయితే, చనిపోయిన బొమ్మగ పోతరాజు గారు తనరూపంగా అవతరించారన్నమాట. పోతరాజుగారి భాగవతంలో యీపద్యాలను యిదవరకు చదివానులేండి.

యిల్లు

వర్తకుడు—మీయజనాని ఇంటికి ఎప్పుడువస్తాడు?
నాకర—మీరు వెళ్లింతరువాత వస్తానన్నారండి.

గుట్టు

వైద్యుడు గట్టాన్ని కొనెను. అది నీళ్లు తాగమంటే తాగలేదు. గడ్డినివ్వమంటే తినలేదు.
వైద్యుడు (గుట్టంతో)—నీవు తినకపోతే మానె, నీవు తాగకపోతే మానె, ఇంకెవ్వరి నాకేలాభం. నీవు రోజంతా పనిచేస్తే, నాకు అంతేచాలు.

చదువు

వెదమనిషి—నీవు కా లేజిలో ఏం చదివావు?
విద్యార్థి—చరిత్ర, ఇంగ్లీషు, సంస్కృతం, తర్కం మొదలయినవి చదివాను.
వెదమనిషి—దేనిలోనయినా సావర్థ్యం సంపాదించావా?
విద్యార్థి—సంపాదించానండి.
వెదమనిషి—దేలా?
విద్యార్థి—లెన్ని సులూ.

గుడ్డి

ఎల్లప్పుడూ కళ్లుతేసివుట్టి మాయంటికివచ్చి, నేను ఆ పరస్పరమై ఉన్నాననిచెప్పింది. దానికెట్లా తెలిసిందో?
పుల్లన్ను—అదిగుడ్డికాబట్టే అట్లా అన్నది. కళ్లుంటే అట్లా అంటుందా?

అదృష్టం

ఒకడు—అగృహమంటే రానయ్యచెట్టిదే. ఈ వూరికి వచ్చేటప్పటికి, చేతులో కాసు నా లేదు. రెండు నెలలయ్యేటప్పటికి నగలవ్యాపారం మొదలుపెట్టాడు.
ఇంకొకడు—ఇప్పుడెక్కడ ఉన్నాడు?
ఒకడు—జయిల్లో.

ఆలోచన

మంగవ్వు—మూర్ఖునారాయణగారికి ఆయన భార్యకు ఒక్కటే ఆలోచన. ఎప్పుడువాళ్లకు భేదంలేనేలేదు. అట్లాంటి వాళ్లు ఇంకొకరుకనిపించరు.
వెంకవ్వు—నిజమేగాని, మూర్ఖునారాయణగారు ఎన్నడూ ఆలోచించరు. ఆయన భార్య ఆలోచించిచెప్పితే ఆయన కాదనడు.

కట్నం

ధనికుడు—నేను కట్నం ఇవ్వకపోయినా, నామామరిని చేసుకుంటావా?
కృష్ణారావు—చేసుకుంటానండి.
ధనికుడు—అయితే నీవునిచ్చినాడల్లెవున్నావు. నీకు నేను పిల్లనియ్యను, వెళ్లిపో.

మీసం

ప్రకాశరావుకు ఎన్నేళ్ల కొరిగిని, మీసంరా లేదు. దాన్ని దిద్దిచుకోడానికి మంగలమేపుకపోయెను. ఊరెండుగిరింతరువాతి.
ప్రకాశరావు—నామీసం కనిపించడం?
మంగలి—నేను అసలేచూడలేదండి.

ప్రకటన

కొత్తగా ఒకకంఠె నీవారు ఆహారమును తయారు చేసిరి. వారి ప్రకటన యిరిగి ఉండెను.
“మేము తయారుచేసిన ఆహారము ఆరోగ్యమునకు భంగకరమని రుజువుచేసినవారికి మా ఆహారపు బుడ్లను మూడింటిని బహుమానంగా ఇచ్చెదము.”

క్షమాపణ

వర్తకుడు (కోపంతో)—ఇన్నాళ్ల నుంచీ నాకు బాకీ మొత్తం ఇయ్యకుండా తిప్పినందుకు మీరు నాకు క్షమాపణ అయినా చెప్పలేదు.
వెదమనిషి—కోపపడకండి. ఇచ్చివేస్తాను.
వర్తకుడు—ఏం ఇస్తాగ?
వెదమనిషి—క్షమాపణ.

బాధ్యత

వెదమనిషి—ఈ కంపెనీలో బాధ్యతగలవారు ఎవరు?
గుమాస్తా—ఎవరో నేను చెప్పలేనుగాని ఏమాత్రం లోపంవచ్చినా అందరూ నన్ను తిడతారండి.

జ్వరం

వర్తకుడు తాప జ్వరంతో బాధపడు తుండెను.
వైద్యుడు—104 టెంపెరేచర్ పోయిందండి.
వర్తకుడు—అయితే పాటకొట్టెయ్యండి.

తొందర

యజమానురాలు—ఇవ్వాలి మధ్యాహ్నం అందరం ఊరికి వెళ్లాం. పంట తొందరగా చెయ్యి.
సెంటునీషి—ఫరవాలేదండి. మళ్ళీ వచ్చింతరువాత అంటు వేస్తాను.

కేసు

ముద్దయి—అయ్యా, ఈకేసు ఎప్పటికీ ముగుస్తుందండి?
వకీలు—నాకు ఇంకా మూడుగంటలలో ముగుస్తుంది. నీకు నాలుగు సంవత్సరాలను.

తృప్తి

గవర్నరుగారు జయిలునీ తనిఖీచేసి— సూపరింటెండెంటుతో ఇట్లా అనిరి.
గవర్నరు—ఖయీలందరు తృప్తిగానే ఉన్నట్లున్నారని. అఖయీల మాట్లాడినవాడు మాత్రము కోపంగా ఉన్నాడని ఎందుకు? వాడికేముయినా లోపంజరిగిందా?
సూపరింటెండెంటు—వాడిని రేపు ఉరితీస్తారండి. తానేం నేరం చెయ్యలేవని చెప్పుతాడండి.

నిద్ర

ఒకడు—నిద్రపట్టడంతో. ఏం చెయ్యకు?
ఇంకొకడు—రాత్రి గుర్ర బాందీతాగుతుండు.
ఒకడు—బాందీతాగుతే నిద్రపట్టదే.
ఇంకొకడు—క్రకట్ట పోయినా, మేలుకున్నప్పుడు కూలాసాగా ఉంటుంది.

బంటి

వెదమనిషి—ఇండ్ల మధ్య బంటి ఆడుతున్నారే? మాకిటికి తలుపులమీద పడితే, అద్దాలు బద్దలు పోవు?
బాబుడు—అయ్యా, బంటి నాదగాదండి. బంటిపాడయి పోయినా నాకు దిగులు లేదండి.

నవ్వు

వర్తకులలో నవ్వు నవ్వుండెను.
గుమాస్తా—అయ్యా, రోజులు కాటకంగా ఉన్నయ్యండి. నాజీతం వృద్ధిచెక్కోపోతే, పొట్ట గడవదండి.
వర్తకుడు—ఇంచోయి. ఇంకా మాట్లాడాలంటే, నిన్న భాగసుడిగా తీసుకుంటా.

పోట్లాట

పోట్లాట ఆఖరయ్యెను.
భర్త—ఆఖాయించా?
భార్య—పోట్లాడింతరువాత, మళ్ళీ స్నేహంగా మాట్లాడుకుంటే, ఎంతో హాయిగాఉంటుంది.

పోవడం

తనడబ్బులనుంచి రయిలులో పోయిందని ఎల్లయ్య పత్రికలో ప్రకటించెను. తనకు దొరికిందని దిగులుపడదన్న ఇంకొకడు మరుపేరుతో జవాబిచ్చెను.

కుంటి

యాచకుడు—అయ్యా, నేను ఎప్పుడూ ఇట్లాగేవున్నానని అనుకోకండి.
యజమాని—అనుకోనులే. వెనకటిసారి వచ్చినపుడు, ఎడంకాలు కుంటితన్నావు. ఇప్పుడు కుడికాలు కుంటి అంటున్నావు.

తేలు

పిచ్చెయ్య—అయ్యా, తేలుకుట్టింది. ఏం చెయ్యమన్నావు?
వైద్యుడు—దానిమీద యాచుండుచెయ్యి.
పిచ్చెయ్య—తేలు పారిపోయిందే.

పని

యజమాని—గంటలో నీవు చెయ్యగలిగిన పని యింతేనా?
కూలీ—ఇంకా చెయ్యగలవండి. నాశక్తి అంతా ఒక్కనాడే చూపినదం నా కిష్టంలేదండి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని విన్నపము

సోదరులారా! సాక్షిసంపుటము లేమి, నా నాటకము లేమి, యన్నియు నమ్ముదురేయి చాలా గాలమైనది. మీలో నాయందడయగల యొడతెం దలో యెన్ని యోలేఖలను వానికొకట వ్రాసియుం డిరి పుస్తకములు లేకపోవుటచేత బంజారానందు లకు తమింపవేడుచున్నాను. ఇంతటినుండి యన్ని పుస్తకములుగూడ నచ్చుపడనున్నవి. వానిలో సాక్షి సంపుటములు రెండుమాసములలో నచ్చుపడి ప్రక టింపబడును. అవి కావలసినవారు నాకు ద్వారలో లేఖలు వ్రాయునెడల వానిని భద్రపఱచి సకాల మునఁ బుస్తకములను వారికిఁ బంపుకొందును. దయయుంచి వ్రాయఁగోరెదను.

ఇది కాక మఱియొకమాట. జంఘాలశాస్త్రి, సోదరినారాయణమునుండి దేశమధ్యమునకు వచ్చి నాడు. ఆతనిని మీరందఱు బాగుగా నెఱుఁగుదురు. ఆతఁడు మీయందఱను బాగుగా నెఱుఁగును. ఆ నడుమను జరిగిన కుంభవేళోత్సవమున నాతఁ డొక సిద్ధు నాశ్రయించి యొక గ్రంథమునేమో సంపాదిం చినాడఁట అదియేదో మనకుఁ దెలియని భాషలో నున్నదట. దానిలో ననేక విచిత్రాంశములు న్నవట. వానినెల్ల నాంధ్రలోకమున కాతఁడు ప్రక టింపఁదలచినాడు. అదికాక వెనుకటి సాక్షిసంపుట ములలో జేరని యనేకవిషయములగూర్చి యిప్పుడు చెప్ప దలచియున్నాడు. తిరుగ నుపన్యాసముల నారంభించి సర్వజనవిధేయుడై యిరిగి భాషాసేవ చేయు సంకల్పించి కొని యున్నాడు. ఆతని యుపన్యా సము లన్నియు య భాపూర్వముగ నాంధ్రప్రదేశ్ లో బ్రకటింపబడును. దానిలో వానికిదగిన తావిచ్చుట కు బ్రతికాధికారిగు మ||రా||శ్రీ దేశోద్ధారక నా గేశ్వరరావు పంతులుగారు దయతో సంగీకరించినా రు ఈ శ్రావణబహుళమునుండియో భాద్రపదశుద్ధ మునుండియో యవి వెలువడనన్నవని తెలియు చున్నది సోదరులారా, మీరందఱు వానిని దయతో జదివి యానందింప గోరుచున్నాను. వ్రాసినవాని చిత్రితమును పదివినవాని శిరఃకంఠముతో దీరును గాదా అనేక నమస్కారములు.

శిరాపురము. పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహరావు.

సంగీతపు ప్రైమరు

డి సాంబమూర్తిగారిచే నాంగ్ల భాషలో రచింపబడిన సంగీ పు ప్రైమరును పంపనమలతో గైకొంటిమి. దీనియందు సరిగి జంబు, దాటువరుసలు, ఆలంకారములు, స్వరజ్ఞానహా స్యములు, మన్నననవి గలవు. పీఠీయందు స్వరభేదము తాళభేదము, సాంకేతికపదములు, శుభిభేదములు వివరింపబడె ను సంగీతమును ప్రారంభించువారి కిది మిగల ఉపయోగముగ నుపయుగము వెల నల్లదొల. వలయువాడు "ఇండియన్ మ్యూజిక్" పుస్తకమును" బాధ్యులవును మదరాసు, అని వ్రాసిన బహుళగలరు

యలమంచిలి వార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

ప్రభుత్వము శ్రావణ మా 9 ఆదివారం దినమున మహారా జశ్రీ నెల్లూరి దొరయ్యగారికి పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఉపాధ్యక్ష పదవిచేరగొనిండునుగాను, వారి నొరవార్చు మై అల్పాకృతి విందోసగలబడెను శ్రీ దొరయ్యగారు, తమకాసంగిన గౌరవ మునకు సంతసించుచు తాము పదా రైతుసహాయముకొరకు తోడ్పడదమనియు, రైతే సమస్తమునకు ఆధారభూతుడని యు, గనుక రైతులే, లోకలోబోధులలోను కాసనసభలలోను నిర్దేశన భాగముననియు ప్రతిబిది.

వాతావరణస్థితి

1927 నంబి ఆగష్టునెల 23 వ తేది మంగళవారము

మఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో నష్టము	గత 24 గంటలలో అవర్షణగ్రామము	గత 24 గంటలలో అవర్షణగ్రామము	గత 24 గంటలలో అవర్షణగ్రామము	గత 24 గంటలలో అవర్షణగ్రామము
గోపాలపురం	84.2	76.2	1.83	81.83	+ 12.77
కాకినాడ	90.8	74.9	0.41	19.11	+ 6.05
మచిలీపట్నము	88.1	76.4	0.24	16.82	+ 2.46
కర్నూలు	88.5	81.5	...	18.22	+ 1.82
అల్లూరి	91.2	71.9	0.18	11.98	+ 0.26
అనంతపురం	89.0	74.4	...	5.45	+ 0.02
కడప	...	...	...	8.47	+ 0.01
నల్లూరు	96.5	79.4	...	10.12	- 0.91
మద్రాసు	94.4	83.0	...	5.51	- 0.78
కడపూరు	95.7	81.2	...	8.16	- 0.91
శీలము	97.8	78.2	...	6.84	- 1.24
కోయంబూరు	88.7	72.7	...	20.27	+ 8.65
తిరుమకావల్లి	84.7	70.8	...	8.89	- 0.53
నాగపట్నము	95.0	73.4	...	5.55	+ 0.84
మధుర	96.8	79.6	...	4.40	- 1.46
పాంబి	98.1	76.8	...	8.63	+ 2.89
తిరునల్వేలి	88.6	80.3	...	0.22	- 0.73
తిరునెల్వేలి	...	...	...	0	- 1.20
తిరునెల్వేలి	81.0	76.9	...	28.56	- 0.26
కొచ్చి	82.5	75.0	0.27	57.20	- 4.13
కాకినాడ	67.6	75.5	0.07	79.01	+ 2.15
మంగళూరు	84.9	77.1	0.08	93.43	+ 2.57
తిరునెల్వేలి	8.5	66.9	...	7.12	- 3.83
మిరకా	67.4	62.0	0.80	101.53	+ 14.16
కాకినాడ	62.8	52.0	...	14.58	+ 0.54

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో 1.80, విశాఖపట్నములో 0.41, కాకినాడలో 0.84" వర్షించెను ముప్పుదట్టముగ నున్నది. మచిలీపట్నములో అర్ధత్ర తక్కువ. తక్కినచోట్ల మామూలుగా గాని కొంచెము ఎక్కువగా గాని యున్నది. మచిలీ పట్నములో 2 1/2 గోపాలపురంలో 3 1/2 కాకినాడలో 6 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడియు తక్కువ. మచిలీపట్నములో రాత్రివేడి మి 2 నుండి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. మచిలీపట్నములో రాత్రి వేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కడప:—కర్నూలులో 0.18" వర్షించెను. బల్లారి లో తప్ప ఇతరచోట్ల ముప్పు దట్టముగనున్నది. కడపలో పగటి రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూటకము:—ముప్పు మొత్తముమీద దట్టముగ యు న్నది. అర్ధత్ర తక్కువ కడపూరులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. వద్రాసు నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 3 1/2, 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

సర్కారులలో వర్షించుచున్నది.
వ. వ. నారాయణ అయ్యర్లు,
హోం వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

(శ్రీ)జయంతి మహోత్సవము

తిరువల్లూరు తాలూకాలో చేరిన పెన్నానూరుపేటలో శుభ్రప్రసాద శ్రీమంత్రి బి. రంగప్పనాయుడుగారు తత్పురస్థ ధర్మరాజస్వామి దేవాలయ ధర్మ్య ర్త్యై భారమును భగవత్ప్రీ త్యైముగ నిర్వహించియుండటమేగాక శ్రీ నాయుడుగారి (తి రువల్లూరు తాలూకాబోర్డుమెంబరు) పురుషోత్తరముద్వారా శ్రీ కృష్ణమూర్తి జయంతిమహోత్సవమున, పదిదినములవరకు అత్యంతవైభవముగ జరుప నిశ్చయించియున్నారు. శ్రీ నా యుడుగారి దేవభజనమున కడపటికోజు దుక్కిలేకల్యాణ మ హోత్సవము అతివిభవముగ జరుపబడును. కాన యీసందర్భ మన శ్రీ వెంగల జమీందారు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు టి. కే. రామయ్యనాయుడుగారు దయచేయుదురు. భక్తశిఖా మణులను, పెన్నానూరుపేటవాసులెల్లరును సందర్శించి యా నందింతుమేగాక అచ్చటికిపోవు భక్తశిఖామణులను ఆహ్వానిం దువారిని తెలియుచున్నది. కృష్ణభగవంతుని కలాత మునకు పాత్రులగుదురు గాక.

జి. కె. అచ్యయ్యనాయుడు.

కళావంతుల సంస్కరణము

ఈ నా ము లు

18-8-27 వ తేదీన అనంతపురములో ఓవిరెడ్డి గారి భవ నములోను. రా. శ్రీ. ఓవిరెడ్డి బి. యే. బి. యే. యే. యే. యే. యే. గారి యధ్యక్షతన సమావేశమయిరి.

ఈ దిగువతీర్మానము గావించబడెను

పరిశ్రమలగు దేవసానములలో వర్ణిచాణిలపై నాకరి తేయించుట మాన్పించి దేవసానీల యీ నామలకు మంగు మంత్రి గారు దేవుని దేవాదాణువరణపట్టములో శ్రేణుగా మార్పించ వలయునని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీమదఖండ ఆంధ్రవీర శైవభక్త మాహాత్మ్యరసమాజమహాజనసభ

బెజవాడలో మనిసిపల్ హైస్కూలులో జూలై 30, 31 తేదీలలో ఆముక్త్యదాక్టర్ శ్రీమంత్రి గానగరం బసవ లింగ దేవగారి అధ్యక్షతనకింద ఆపరిమితసంఖ్యతో యీ సభ జరుపబడెను. జూలై 30 తేదీ సాయంత్రం 3 1/2 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకు సభకమిటిమీటింగు శ్రీమంత్రి వెంగల పూడి వీరయ్యగారి అధ్యక్షతన నడుపబడి సమాజ అధ్యక్ష కావ్యద్యులను ఎన్నుకొనిరి.

జూలై 31 తేదీన ఉదయం 8 గంటలకు శ్రీమంత్రి పిల్లల కొలయ్యగారివలన వైప్రార్థనలతో మహాసభ ప్రారం భింపబడెను.

అందు అధ్యక్షులు సంఘాభ్యుద్ధిగిరించి బహు విరాళ ముగా ఉపన్యసించిరి. ఆరువార శ్రీ కాపా పరదేశిగారు మత ము ఆచారముగిరించి శ్రీమంత్రి వెంగల కొలయ్యగారు సం ఘాభ్యుద్ధి విద్యాభ్యుద్ధిగిరించి శ్రీమంత్రి వెంగల పూడి వీర య్యగారు శ్రీమంత్రి నరువుల లింగయ్యగారు బి. వీ. వి ద్యావిషయము అందులో మాతృభాషనుకరించి శ్రీమంత్రి మాయకోటిశంకరయ్యగారు చుక్కాకోటి వీరయ్యగారు సం ఘం అభ్యుద్ధికి తేగలంబులకు విప్రులముగా బురపరచిరి.

సాయంత్రం 3 గంటలకు తిరిగి సభ ఆరంభింపబడెను. నల్లకొండ పురవాస్తవ్యులయన ప్రస్తుతం నాశిలో మాతృవిద్య సభ్యసించుచున్నటువంటి శ్రీమంత్రి చింతేశ్వరం కిరణ ప్రభుగారు భిక్షుపూర్వముగా వ్రాసిపంపిన (పీఠావిమతము, అనువాద సము పదవబడెను.

శ్రీమంత్రి గానగరం వీరనాగ శ్యామవరగారు యీస భకు విచ్చేసి విద్యాభ్యుద్ధిగిరించి కొంత వ్యాసమువ్రాసి ము ద్రులమును పలుకులతో వారేపురంగిరి. శ్రీమంత్రి కాజకోటి నాగయ్యగారు మూలమున్న కీరమలగిరించి వ్రాసిపువవ్య సిందిరి. వీరశైవమతమునుకరించి శ్రీకాశీపురామము వ్యాస మును వ్రాసి పంపిరి. దానినిప్రత్యేకముగా ప్రచురించుచున్నా ము. ఇంతటితో కరతాళధ్వజలతో నాటింప గునింపబడెను.

విడియూల యన్త్రకోటవస్య,
తెనాలి తాలూకా చున్న గ్రామి.

ప్రకటన

శ్రీపతి పండితారాధ్యుల కోటిలింగముగారి దత్త పుత్రుడు రామలింగము 20 సంవత్సరములు, చామన చాయ. మున్నంగి కాపురస్థులు వీపుర పుట్టునచ్చ గలవారు చపల చిత్తమువలనను 22 వినముల క్రితము దేగాంతరముల పాలైరి. వారి నివాసమును తెలిపి వారిని స్వస్థలమునకు తెచ్చినవారికి రైలు ఖర్చులను కొంత బహుమతిమును సోపంపబడును.

చిరునామా, పండితారాధ్యుల లింగముగారి, ఈమని గుంటూరుజిల్లా.

శ్రీ కృష్ణభారతము

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిగారి ప్రణీతమయిన శ్రీ కృష్ణభారతములో భీష్మ ప్రోవహ్యముగల 4-వ సంపు టము విక్రయమునకు సిద్ధముగావచ్చి ఇంక భగవద్గీతలు గలభక్తైవి వ్రాయబడియున్నవి. వల గు. 3-0-0. వలయు వారు

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిగారి, రాజమగ్గడి,
అని వ్రాయవలెను.

రోమహరి

డబ్బి 1-కి రు 0-8-0; వి. వ. సహా 0-13-0
ఈ భగవద్మును నీటితో కలిపి పుట్టింపి, రోమములు కండు నిమిషములలో మొదలంబు ౭ రుప్రతి. దినముల వర్ష ము నలు పెక్కదు, మంటలయంపడు. రోమములు రానిపోవును అమృతాంజనం దీప్, బాంబాయి - మదరాసు

భారత శాసనసభ

నూలు పరిశ్రమకు సంరక్షణ

టారిఫు బిల్లును వాణిజ్య సభ్యుడు పాపాదింతులు

సిక్కి, ఆగస్టు 22:—భారతశాసనసభ సేటిదినము 11 గంటలకు గా॥ వి. జె. పజేలుగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమయ్యెను. సభాసభలో సభ్యులను సభ్యులను ఎన్నుకొనుట, సర్ జార్జి రెయిసీగారు టారిఫు బిల్లును సమీక్షించుట సేటిదినము కార్యక్రమముగ నుండెను. మున్సి ఈశ్వరశర్మ, ఆర్. సిన్హాగారు రాజభక్తి ప్రమాణముల నైకొని తమ సభాసభలందు హాజరైరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

గ. మాప్రసాదసింగుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు స్పీకరుగారు మాడవ శరగతి ప్రయాణములకు సౌకర్యములు కలుగజేయు విషయము గురించియు అపాయము కలుగునప్పుడు ప్రాంతసంక్షేమ సౌకర్యముల సేర్పరచు విషయము గురించియు ఆలోచించి తన సూచనల నొసగ అనుభవముగల ప్రత్యేక కోర్కొని నియమింప ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించినట్లు సర్ జార్జి రెయిసీగారు చెప్పిరి.

షాంకే అల్లరుల విషయమున గయా ప్రసాదసిన్హాగారు ప్రశ్నింప ప్రభుత్వసభ్యుడు ఈక్రింది విషయమున ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—రాజద్రోహ పూరితమున పుష్కరములను కరపత్రములను పంచిపెట్టుచుండిరను సేర్పరచు 12 మంది భారతీయులు నిర్బంధింపబడిరి. వీరిలో 5 మందిపై మాత్రమే శిక్ష తేబడెను. షాంకే సుప్రీము కోర్టువారు కేసువిచారించి మువ్వరకు 1 సంవత్సరము శిక్ష పిమ్మట ద్వీపాంతరవాసము విధించిరి. ఇరువురు విడుదల చేయబడిరి. ఇతర బ్రిటిషు కోర్టులయందును నిందితులను డిఫెన్సు సౌకర్యములు ఇవ్వబడెను.

వి. సి. చటర్జీకి భవనము

తూర్పు బెంగాలు రైల్వేవారు కర్మాగారము నిర్మింప కీర్తిగడు కీ॥ శే॥ వి. సి. చటర్జీగారి గృహమును స్వాధీన పరచుకొన ఉద్దేశించు విషయమై ప్రశ్నింప ఈ విషయమై మరల ఆలోచించి కీర్తిగరుని గృహమునువదిలి కర్మాగారము నిర్మించుట సాధ్యమేమో ఆలోచింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు రైల్వేకంపెనివారిని కోరినట్లు పార్లమెంటు తెలిపిరి.

అసెంబ్లీ ప్రెజిడెంట్

బడ్జెటుసమావేశము ఢిల్లీయందు జరుగనుండ కష్టమండి ఒక ఇటుక బారి సేనాధిపతి ఎదుటబడెను. కష్టము మరల ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించిరాయని గయాప్రసాదసింగుగారు ప్రశ్నింప సర్ వి. యశ్. మిత్రగారి క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

ఢిల్లీయందలి అసెంబ్లీ భవనపుకప్పును ప్రభుత్వమువారు చక్కగ పరిశీలించిరి. నడుగ ఇటికలులేవని ఇంజనీయరులు అభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. ఐనను కప్పుక్రింద తీగ అల్లిక నుంచిన ఉచితమని తీర్మానింపబడినది. త్వరలో ఇట్లు చేయబడును.

స్కిముకమిటి నివేదిక

కె. సి. రాయగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు మాక్స్ ముందుగా రిట్లుచెప్పిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అన్ని విషయములనుగురించియు సంపూర్ణముగ ఆలోచించియే స్కిముకమిటి నివేదికకు ఉపాధ్యక్షమువ్రాసి ప్రకటించిరి. ఒక ప్రత్యేక ఉద్దేశమును దృష్టియందుకొని ప్రభుత్వమువారు రాజీనామాసంఘమును ఏర్పరచలేదు. నివేదికకు ఉపాధ్యక్షము వ్రాయలేదు. సైనిక విషయమై ఇట్టి విచారణసంఘము సేర్పరచుట లాభకరమును ఉద్దేశముతో మాత్రమే ఈసంఘము ఏర్పరచబడెను. కాని విచారణసంఘము వివాదాంశములు అధికముగ ఏర్పడుటచే నివేదికకు ఉపాధ్యక్షము వ్రాయవలసిన అవసరమేర్పడినది. రహస్యముగ నుంచుననున వాదనమిచ్చుటచే సాక్షులు సాక్ష్యమిచ్చిరి. కావున ఆ సాక్ష్యమును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించబాలరు.

పార్లమెంటు ప్రతిపక్ష-బర్మా ప్రభుత్వపు బహిష్కారము గయాప్రసాదసింగుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు స్పీకరుగారు పుత్రికను బర్మానుండి బహిష్కరించుటకు పూర్వము

బర్మా ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సలహా పుచ్చుకోలేదని క్రియగారు చెప్పిరి. ఇంతవరకునే బహిష్కారపు టుత్తరువు నుపసంహరింపవలసిన నూతన పరిస్థితు లేవి ఉదయించెనని సింగుగారు ప్రశ్నింప “కాలము గడచుటయే బహిష్కారపు టుత్తరువు అంత మొందుటకు కారణమని క్రియగారు చెప్పిరి.

త్వరలో రాయలు కమిషను ఏర్పడనుండుటచే ప్రపార్టీ నేటు పెన్షనులపై కొందరు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులు తమ ఉద్యోగములను వదులుకొన ఉద్దేశించుచున్నారను విదంతి సత్యము అని ప్రశ్నింప క్రియగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఆవదంతి నిరాధారమైనదనియు, అట్టి ఉద్దేశము ఎవరికైన నున్న ఇండియామంత్రి వారి విషయమై ప్రత్యేకముగ ఆలోచించెదరనియు చెప్పిరి.

స్థాయిసంఘసభ్యుల ఎన్నికలు

పిమ్మట స్థాయిసంఘముల సభ్యుల ఎన్నికలు జరిగెను. వంగరాష్ట్రపు రాజకీయ ఖైదీగనుండి ఇటీవలనే విడుదల చేయబడిన సత్యేంద్రచంద్రమిత్రగారు పట్టుకు అకౌంటుస్మిటి సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. విద్య, ఆరోగ్యశాఖల స్థాయిసంఘముల సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. పట్టి సి టి క మి టి స్థాయి సంఘపు సభ్యుల ఎన్నిక 24 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

నూలుపరిశ్రమకు సంరక్షణము

నూలు పరిశ్రమకు సంరక్షణ మొనగుచు సర్ జార్జి రెయిసీగారిక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—జపానులో రెండు పిల్లులు ఏర్పరచి ప్రేము బాలర రాత్రిపూటకూడ పనిచేయుచుండుటచే ఉత్పత్తి ఖర్చులు భారతదేశమునందు కన్న తక్కువగ గిట్టుచున్నవి. కాని జపానువారు వాషింగటను ఒడంబడికను ఇంకను ఆమోదించలేదను విషయమును గుర్తెరుగవలెను. జపానువారి కిప్పిదములను ఆధారముగ నైకొని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని ఆక్షేపించుట ధర్మముకాదు. రాత్రిపూటకూడ జపాను యంత్రాలయములను పని జరుగుచుండుటచే వారు తక్కువ నెలకు నూలును అమ్ముచున్నారు. పానుకు 16 దమ్మిట్లు వారికి కలిపిచ్చుచున్నది. అట్టి పరిస్థితులలో భారతదేశపు పరిశ్రమధికారులు జపానువారితో పోటీచేయుట కష్టమని ప్రభుత్వమువారు గుర్తెరియున్నారు. ఇందువల్ల భారతదేశమున తయారైన నూలుకూడ తక్కువ ధరలకే విక్రయింపవలసిన అవసర మేర్పడినది. నూలుపై దిగుమతి సుంకము అధికము చేసిన నూలు వెల అధికమునను. యంత్రాలయములకు తగినంతపని లాభము కలుగును. సేత పరిశ్రమ విచారణసంఘము వారి సూచనల ననుసరించి జపానువారి నుద్దేశించియే దిగుమతి సుంకములను అధికముచేసిన రాజకీయముగను ఆర్థికముగను భారతదేశమున కెంతయో నష్టము కలిగిడినది. జపానువారు ప్రతి క్రియ సలిపి భారతదేశపు సర్కసునకు ఎంతయో నష్టము కలుగునట్లు చేయవచ్చును. ఇక భారతదేశపు యంత్రాలయ ధికారులకు వాంటి నిచ్చి ఆపరిశ్రమను సంరక్షించుట ఆసాధ్యమవిషయము. దిగుమతి పన్నును మరింత అధికమొనర్చిన భారతదేశమునందలి చేతన గ్గుల పరిశ్రమ క్షీణించును. ఈ విషయములనున్నిటిని ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధతో పరిశీలించి నూలుపై పానుకు 1 1/2 అంజా దిగుమతి సుంకము అధికముచేయ తీర్మానించుకొని ఈబిల్లును ప్రవేశ పెట్టిరి.

ఈబిల్లును పరిశీలించ ఈదినవ షేర్మన్ బడినవారు సెలక్టుమిటిగ ఏర్పరచుటనుండి ఉపసాదించుచున్నాను:—మపు త్వయాము, పబ్లికంకెట్టి, సర్ విక్టరు సానూను, సర్ పి. థామారుదాను, లాంబు, డాక్టరు నుహువాది, చనునులాలు, జోషి, రాజగజనధరు ఆలి, దొరస్వామిఅయ్యంగారు, జమ్నూదాను మోహత, యస్. సి. మిత్ర, పండిత కుంజ్రా, ఈశ్వర శర్మ, జయకరు, సర్ జార్జి రెయిసీగారు.

సర్ విక్టరు సానూను

బొంబాయి యంత్రాలయధికారుల సంఘపు ప్రతినిధి యగు సర్ విక్టరు సానూనుగారు బిల్లును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈటారిపుబిల్లును పరిశీలించ సెలక్టుమిటి ఏర్పరచుట యునను ఉపసాదనమును సేను బలపరచుచున్నాను. ఈ ఉపసాదనమును ఆమోదించుటచే సభవారు నూలుపరిశ్రమకు సంరక్షణవిధాన మవసరమగు సిద్ధాంతమునుమాత్రమే అంగీకరించు

చున్నారని బిల్లునందలి ఇతరవివరములను అంగీకరించుట లేదని స్పష్టముగ ప్రభుత్వమువారు గుర్తెరుగవలయును. ఉక్కు సంరక్షణబిల్లు చక్కపందర్బమునకూడ సంరక్షణవిధానము ఆమోదించి సభవారు బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుటకు అనుమతినొసగిరి సెలక్టుమిటిలో తమకు లోచనవిధమున సభవారు బిల్లును సవరింపవచ్చును. సేతపరిశ్రమకు సంరక్షణము అవసరమని టారిఫుబిల్లువారు నూచించియున్నారు. ఈపరిశ్రమను సంరక్షించుటకై ప్రజలు కొంతభారమునహించుట న్యాయము కాదా అనువిషయమై సభవారు ఆలోచించవలెను. ఈపరిశ్రమ ఇదే విధమున క్షీణించి యంత్రాలయములు క్రమముగ ఒకటొక్కటి మూయబడిన నిలువయున్న సరకులు తక్కువనెలకు కొంతకాలమునరకు విక్రయింపబడును. అందుచే తాత్కాలికముగ ప్రజలకు లాభముకలుగును కాని నిలువసరకుల అమ్మకము ముగియుననే ప్రజలందరు తమగుడ్డలను విదేశములపై ఆధారపడియుండవలెను. విదేశములవారు చెప్పగరకు మనము వస్త్రములను కొనవలసిన అవసర మేర్పడును. అప్పుడు ప్రజలకు ఇంతకన్న ఎక్కువనష్టము కలుగును. కావున భారతదేశపు సేతపరిశ్రమ సంరక్షించుట అవసరమైనచో కొంత పన్నులభారమునుకూడ నహించుట భారతప్రజలకు లాభకరమని వేరుగ చెప్పట అవసరము. భారతదేశపు పురోభివృద్ధి ఈ పరిశ్రమభివృద్ధిపై ఆధారపడియున్నది. ఈపరిశ్రమలేవన్న నిరుద్యోగసమస్య దేశమును తలక్రిందుగ చేయును. కావున ఈపరిశ్రమకు సంరక్షణము అవసరమను సిద్ధాంతమును సభవారు ఆమోదించి సెలక్టుమిటిలో బిల్లును సవరింపవలయునని కోరుచున్నాను. మిల్లులకు లాభము లేనన్న చింత లేదు. నష్టము లేనివిధమున సంరక్షణ మేర్పడినచాలును.

పెట్టుబడిదారుల ఆందోళన

బిల్లుపై మాటాడుచు వి. దాసుగారిట్లు చెప్పిరి. కొంతమంది పెట్టుబడిదారుల విన్నపములకు ప్రభుత్వమువారు లొంగి పోవుట, తిరుటకు అన్నము, నిలువనీడలేని వరదలవల్ల నష్టపడిన నేలకొలది ప్రజల మొలలను ప్రభుత్వమువారు పెడచెవి పెట్టుట ఆశ్చర్యముగనున్నది.

అన్యక్షుడు:—మనమిప్పుడు వరదలవల్ల నష్టపడిన వారికి సహాయమొసగు విషయమై చర్చించుటలేదు. దాసుగారు:—యంత్రాలయధికారులను ఇటీవల కొంతనష్టము కలిగిన విషయము నిజమేకాని ఎక్కువలాభములను గణించినప్పుడు కొంతమొత్తమైనను నష్టములను పూర్తికొనుటకు నిలువయుంపకుండుట వారితప్పు. ఈ పరిశ్రమధికారులు మరికొన్ని సేరములను గావించియున్నారు. మిల్లులుజపానులు ఇంజనీయరింగు పరిశ్రమను ఎంతమాత్రము పోషించుటలేదు. భారతదేశపు ఇన్నురెన్నుకంపెనీలకు ఎట్టి ప్రోత్సాహమొసగలేదు. బొంబాయి యందలి మిల్లులన్నియు ఇన్నూరుచేయబడినవి గాని ఒక్కమిల్లు మాడ భారతదేశపు ఇన్నూరెన్ను కంపెనీలలో ఇన్నూరుచేయబడలేదు.

పిమ్మట సభ్యులు ఫలహారములకులేచిరి. ఫలహారానంతరము యస్. యం. జోషిగారు బిల్లుపైమాట్లాడుచు ఇట్లుచెప్పిరి:—సేతపరిశ్రమయందు 867 నేలమంది కార్మికులున్నారు కావున కార్మికులక్షేమమునుకూడ దృష్టియందుంచుకొని ఈ బిల్లును ఆమోదించవలెను. యజమానులు తమములసనయును అధికముచేయుచుండుటచే ఈ ఇబ్బందు లేర్పడుచున్నవి. భారతదేశపు పనివారు సేర్పరచు ఇతరదేశములవారి కెంతమాత్రము తీసి పోరు. కావున కార్మికులకాపకములనుసంరక్షించుట టారిఫుబిల్లువారు నూచించినవిధమున సంరక్షణవిధానమును అనుసరించుట ఉచితమని నా అభిప్రాయము.

జమ్నూదాను మోహతగారు

మోహతగారు బిల్లుపైమాట్లాడుచు ఇట్లుచెప్పిరి:—ప్రభుత్వమువారు టారిఫుబిల్లువారిసూచనలను నిరాకరించుట విచారకరమవిషయము. ఈదేశమున ప్రతిపరిశ్రమ సాంబంధికి 66 సంవత్సరములైనను ఇంకను సంక్షైపికరమగునీతికి కారకుండుటకు విదేశప్రభుత్వమే కారణమని చెప్పవలెను. భారతదేశపు విదేశీయ సర్కము క్రమముగ క్షీణించిపోయినది. పరిశ్రమకు తగు పోషణ లేనందున ఇట్టిదుఃస్థితి ఏర్పడినది. సేత పరిశ్రమకు సంరక్షణ మొనగకుండుట గొప్ప తప్పిదమనిన నా అభిప్రాయము. కృత్రిమ పట్టుపై సుంకము విధించుటచే చేతివగ్గుముల పరిశ్రమకు నష్టము కలుగునని శేషయ్యంగారు చెప్పిరి.

నియోగిగారు

నియోగిగారిట్లు చెప్పిరి:—నూలుపై దిగుమతిపన్నును అధికము చేయుటచే చేతివగ్గుముల పరిశ్రమకు నష్టము కలుగును. అవిషయమై రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనిరాయని ప్రశ్నించుచున్నాను. మద్రాసు నందలి పరిశ్రమశాఖ డైరెక్టరు దిగుమతిసుంకమును అధికము చేయుటను ఆక్షేపించినట్లు తెలియుచున్నది. కావున దిగుమతి సుంకమును మరింత అధికము చేయుట ధర్మము కాదు.

జయకరుగారు ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని ఖండించుచు జపానువారు పిగుల తక్కువ ధరకు గుడ్డలను అమ్ముచున్నారని

యూ, ఏవిధమునైనా ఈ పాటి లక్ష్యాన్ని సాధించుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ విధాన సభలో మొదటి ప్రభుత్వమువారి కృషి మరియు చెప్పిరి

ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రత్యుత్తరము
చర్చకు ప్రత్యుత్తరమును సర్ జార్జి రెయిన్ గారికి చెప్పిరి:— సభవారు ఏదైనా ప్రత్యేక కారణములనుబట్టి అందులకు తగువిధమున సందక్షణ మొనగట్టవలెనని ఆలోచించ వచ్చును నులుసందక్షణమునకు ఈ విలువ లేదనిది. ప్రతిపక్షము కు సందక్షణ మొనగట్టవలెననియును మార్పులు చేయవలెను. పరిశ్రమ సందక్షణమునకు బాంట్లనిచ్చుట అసాధ్యమగుకార్యము. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు గాని సెలక్టుమిటివారు గాని ఆలోచించుటకు వీలులేదు. ఈ విలువ ఇప్పుడు మొదటి నులుపై దిగుతున్నందున అధికముచేయుట అసంపదమగు సిద్ధాంతమును మాత్రమే అంగీకరించవలెను.

సర్ జార్జి రెయిన్ గారి ప్రత్యుత్తరము అసంపూర్ణముగ నుండుటచే బిల్లుపై మాట్లాడుటకు అనుకూలమైన సమయము నని పండిత మాళవ్యగారు అభ్యర్థించిరి. ప్లాండ్మెంట్ అర్జీలను సవరించవలెననియు అట్టి అనుమతియొసగుటకు వీలు లేదని అభ్యర్థించుచు చెప్పెను.

బిల్లును పరిశీలించి సెలక్టుమిటి ఏర్పడవలయునను ఉప పాదనముపై సభ్యులు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఉపపాదనము ఆ మొదటిపాదన. అంతటితో సభముగి సెను. మిగిలిన రెండు టారిఫుబిల్లులు మరయొకదినము ప్రవేశ పెట్టబడును. (అ. ప్రె.)

టారిఫుబిల్లుపై చర్చ

సీమా, ఆగస్టు 22:— నేటిదినము టారిఫుబిల్లుపై చర్చజరిగెను. నేతపరిశ్రమకు సందక్షణ మొనగట్టలే ప్రభుత్వ మువారు మూడుబిల్లులనుపాదించి తీర్మానించు కొనిరి అందులో నాలుగవ బిల్లును తిరగింపునకు పానుకు 1½ అధికము చేయవలయునని నూచింపుబిల్లును సర్ జార్జి రెయిన్ గారు నేటిదినము కాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టిరి. ప్రత్యేకముగ నూచింపుబిల్లును ప్రభుత్వమువారు పాదించెదరు కావున ప్రభుత్వమువారివిధానము టారిఫుబిల్లుపై ప్రవేశ పెట్టిన విధానపుటవసరమగుచి సభవారు సంపూర్ణముగ చర్చనలుపుటకు వీలులేదు. అందుచే సర్ జార్జి రెయిన్ గారి బిల్లునుపాదించ గనే బిల్లులనుజమనులసంపుట ప్రతినిధియగు సర్ విక్టరుసా నూనుగారు లేచి సందక్షణవిధాన సిద్ధాంతమును సభవారు అంగీకరించుటకు ఎట్టి ఆక్షేపణలేదనియు, నేతపరిశ్రమకు తగుసంక్షణము కలుగువిధమున సభవారు సెలక్టుమిటిలో బిల్లునుపవరింపవలెననియుచెప్పిరి. జమ్మదాను మెహతగారుకూడ ఇట్లేచెప్పిరి. కాని చర్చకు ప్రత్యుత్తరమును సర్ జార్జి రెయిన్ గారిపదతిని ఖండించిరి. నూచింపుబిల్లును సందక్షణమొనగట్టకుమాత్రమే ఈ బిల్లులేవలెననియు ఈ బిల్లును ఆధారముగైకొని నేతపరిశ్రమకుసంపూర్ణముగ సందక్షణయొసగునయనులను సెలక్టుమిటిలో సర్పించుటకు వీలులేదనియు వారుచెప్పిరి. కాని ఉక్కు-సందక్షణబిల్లు సందర్భమున సభవారు సందక్షణసిద్ధాంతమునుమాత్రమే అంగీకరించి సెలక్టుమిటిలో అన్ని విషయములనుగురించి సంపూర్ణముగ చర్చనలిసిరి. ఈ సందర్భమునకూడ అట్లే సెలక్టుమిటిలో సంపూర్ణముగ చర్చనలుప అసాధికారసభ్యులుదేరించుచున్నారు గాని సెలక్టుమిటిఅభ్యర్థకుడు అందులకు అంగీకరించునో అంగీకరింపజో ఊహించ వీలులేదు. సెలక్టుమిటిలో డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు మధ్యస్థమూహుగాను సభ్యులగు నుండుటచే వాకే సెలక్టుమిటి అభ్యర్థకు లయ్యెదరని చెప్పవచ్చును. వారు ఈవిషయమై ఎట్టి వైఖరివలంబించెదరు ఊహించవలెననియు, ఉక్కు-సందక్షణబిల్లు చర్చసందర్భమున మాత్రము సెలక్టుమిటి అభ్యర్థకులగున్న జిన్నాగారు సంపూర్ణముగ చర్చజరుగుటకు అవకాశమొసగిరి.

ప్రజాప్రతినిధులు ప్రయత్నములు ఫలించనిచో

ఈవిధమున సెలక్టుమిటిలో బిల్లును సంపూర్ణముగ మార్చి నేతపరిశ్రమకు సంపూర్ణముగ సందక్షణ మొనగట్టవలెనని చెప్పుటకు వీలులేదనియు అసాధికారసభ్యులుకాసనసభలో ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని ఖండించుచు తీర్మాన ముపాదించవచ్చును. బాంటుగండుముత్తపై తీర్మానముపైచర్చ తీర్మానము ననుసరించి చర్చపుమార్గముననుసరించి ప్రభుత్వమువారికిలేదు. అందుచే సభ్యులు తమ ఆగ్రహమును అసంతృప్తి ప్రకటించవలయుననిన ఈ టారిఫుబిల్లులను నిరాకరింపవలెను. కాని కాంగ్రెసుపక్షమువారులేవు ఇతరపక్షములవారెవరు ఈపద్ధతిని ఆమోదించుటలేదు. బిల్లులన్నింటిని అల్పలాభములకై నను నవలంబించ గూడదనిస్వతంత్రజాతీయపక్షములవారిఉద్దేశమై యున్నది. కాంగ్రెసుపక్షమువారుకూడతమపార్టీ సమావేశమున ఈబిల్లులను యమై అనుబంధించవలసిన విధానముగురించి తీర్మానము గావించుకొనలేదు. కాని కాంగ్రెసు పక్షమునందలి ప్రముఖులు సెలక్టుమిటి సభ్యులమును అంగీకరించి యున్నారు. కేవలము చేతివర్గముల పరిశ్రమకు నష్టము కలుగకుండుటకై పనిచేయుచు సెలక్టుమిటి సభ్యులమును అంగీకరించిన తెలియుచున్నది. కేవలము నూలుకుమాత్రము సందక్షణ మొనగట్ట విధానము ఫలుపురకు దునించుటలేదు.

గొప్పతరుణము

కాకినాడ ఆంధ్ర సేవా సంఘము.

పోగొట్టుకొనకుడు.

(రిజిస్టర్డు)

ఆంధ్రదేశమునందును, నైజాము రాష్ట్రమునందును పేరుగాంచిన 6 మొదలు 15 సంవత్సరముల ప్రాయపు బాలుర సమాజముచేత

మద్రాసు యెస్స సేకు థియేటరునందు ప్రదర్శింపబడును.

ప్రజలచేతను, యువరాజులచేతను, మహారాజులచేతను, కొనియాడుబడుచున్నారు.

[27-8-27 శనివారము సాయంత్రం 5-30 గంటలకు

శివాజీ నాటకమును

తెలుగున ప్రదర్శింపును.

రవ్యమైన నాటకము.

దివ్యమైన నటకులు

టి క్లెట్లు హాలువద్ద ఉదయం 9 గంటలనుండి అమ్ముబడును.

జె. కృష్ణమూర్తి, పి. శేషగిరిరావు,

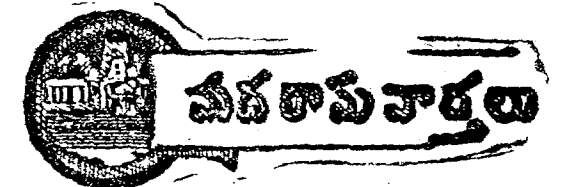
జాయంటు క్రెకటరీలు.

రేషియో సమస్యపై మరల చర్చజరుగును

సీమా, ఆగస్టు 23:— రిజిస్ట్రేషన్ టెల్లి చర్చ సందర్భమున రేషియో సమస్య విషయమై మరల చర్చ జరుగునని తెలియుచున్నది. 16 పెన్సిలు రేషియో యుండవలయునని జమ్మదాను మెహత యాక్. సి. కేల్కారుగారు సవరణలనుపాదించి నోటిసు పంపియున్నారు. (అ. ప్రె.)

నిరోధకాసనములను రద్దుచేయవలయునను సర్ హరిసింగుగోరుగారి బిల్లు ఆమోదించబడుట

సీమా ఆగస్టు 23:— నిరోధకాసనములను రద్దుచేయవలయునని సర్ హరిసింగుగోరుగారు నేటిదినము ఒకబిల్లునుపాదించిరి. హోంమెంబరుగారు ఆక్షేపించిరిగాని అధికసంఖ్యాకులుబిల్లును ప్రవేశ పెట్ట గోరుగారికి అనుమతి నొసగిరి. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:— కర్నూలు జే.పి.కామెరాన్ గారు నేటి ఉదయం మద్రాసుకు వచ్చిరి. గౌ.జే. రామదాసుగారు గత రాత్రి సిమ్లాకు వెళ్లిరి.

సవరణ:— నిన్నటిపత్రికలో 11-వ-పేజీ మొదటికాలమునందు బహుశిశుప్రదర్శనమునకు బదులు, బహుశిశుప్రదర్శనముని అచ్చుపారపాలు పడినది. చదువరులు దీనిని గ్రహించుకు గాక.

మద్రాసు కైస్తవ కళాశాల పట్టభద్రులకు

సన్మానము:— ఈ నెల 26 తేదీ సాయంత్రము 4-80 గంటలకు యీ కళాశాలలో చదివి పట్టభద్రులైనవారికి కళాశాల పండితులు కమితాళి వర్గంవ్యవస్థన కమిటీవారును విందొసంగి ఆతిథ్యమిచ్చుదురు. కళాశాల హాలులో సమావేశము జరుగును.

హిందూమత బాలసమాజము-బందరు.

ఈ సమాజమువారి ప్రభవసంవత్సర వార్షికోత్సవము 18-8-27 తేదీ శ్రావణ పూర్ణిమనాడు విశేషానంద మందిరమందు శోభాయమానముగా జరిగినది. ఈసందర్భమున బ్ర. రాళ్లబండి నాగభూషణకవిగారి కేతకంఠరామాయణ పురాణకాలక్షేపమును బ్ర. విద్యాక శిష్టా నరసింహశాస్త్రిలుగా హిందూమత ప్రాశస్త్య ప్రతిపాదకోపన్యాసమును సభానురంజకములుగా జరిగెను. అగ్రాసాధిపతి మ-రా-రా-శ్రీ, కట్టమూరి చిదంబరరావు పంతులుగారి స్వాగతము ప్రబోధము సదస్సులకు పౌరయాకర్షకముగా నుండెను. కార్యదర్శి మ-రా-శ్రీ దుల్లపట్టాభిరామయ్యగారి గత చర్యనివేదనముం బట్టి భగవత్సంగీత ప్రాధాన్యమే యగవదినను దుడుకు సమాజాభ్యుత్థులు బ్రహ్మశ్రీ నాదెళ్ల పురమోత్తమశాస్త్రిలుగారు ముందింక బాలుర శ్రేష్ఠిగాని మతిసిద్ధాంతములను బహుమతసారము నుదోధించు పూనిక నగపాటుచేత నెల్లరకు బ్రోత్సాహజనకమును సమాజోద్యోగములకు పాపకముయినది.

ఒక సభ్యుడు.

నీలు విగ్రహ నిర్మాలనము

ఇంకొక యిద్దరు

ఈనెల 22 తేదీ సాయంత్రము సాయంకాలము ఇంకొక యిద్దరు బాంటు గొడ్డళ్ల చేబూని నీలు విగ్రహ నిర్మాలనము చేయుటకై విగ్రహమును కొట్టసాగిరి.

పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఇందులో ఒకర్యురన త్వలి కాపురముడు, కాంతిమతి నాథన్ అను నాతడు, మరొకరు చిత్తూరు నివాసియగు ఆంగ్రుడు, లక్ష్మయ్యనాయుడు అను నతడు, జాబ్బిటవునులోని హిందూధియాలాజికలు హెన్రూలు విద్యార్థి, వీరిద్దరు వీళ్ల ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు వద్ద ఎగ్జూరులో వివాదము లేబడిరి.

వీరిద్దరిపై వ్యక్తతరాని బాలకుల కాసనములోని 21 సెక్షనుప్రకారము నేరారోపణ చేయబడెను. వైద్యుల పరీక్షనుబట్టి కాంతిమతి నాథనుయొక్క వయస్సు 18 సం|| రములే కాబట్టి పిల్లవాని కేమార్దము తండ్రిమాతా కోర్టులో హాజరుగట మంచిదనియు తండ్రివ్వారా కర్రనానిని చాగు చేయుటకు యిత్నింప వచ్చుననియు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు గారు చెప్పిరి.

తండ్రియొక్క చిరునామా చెప్పవలసినదని కాంతిమతి నాథనును కోరగా తండ్రి ఆడ్రెసును ఇచ్చెను. తండ్రిపేరు అరుణాచలం పిల్లే. కుతకతో అమృతకోవల పిల్లలో తిరునల్వేలిలో తనతండ్రి నివసించుచున్నాడని చెప్పెను. కాని యీకేసులో తనతండ్రి కట్టి ప్రమేయమును లేదని చెప్పెను.

మద్రాసులో బాలబాలికల సహాయసంఘమువారి ఆశ్రమమును కాంతిమతి నాథన్ ఉంచబడవలసినదనియు, లక్ష్మయ్యనాయుడు పెనిటెన్సియరీలో (నెలలకెయిలులో) 29 తేదీ వరకును ఉంచబడవలసినదనియు మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు జేసెను.

కాంతిమతి నాథనుయొక్క తండ్రి 29 తేదీకి కోర్టులో హాజరుకాగలందులకై సమ్మతులు జారీచేయబడెను.

మధుర కాంగ్రెసు కమిటీవారి

అంగీకారము

నీలువిగ్రహము - మధుర వలంటిర్లు

మధురతాలూకా కాంగ్రెసుకమిటీవారు గత ఆదివారము సభ చేసిరి. తమిళనాడు వాలంటిర్లు నీలు నేనానివిగ్రహ నిర్మాలనమునకై చేయుచున్న సత్యాగ్రహసాధనమునకు మెచ్చుకొనిరి.

మద్రాసు కార్పొరేషను కాన్సిల్లు సభలో సింగార్వేలు కట్టిగారు నీలువిగ్రహ ఉద్వాసనమునకై ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును సభలో చర్చింపనొల్లక నిరాకరించిన కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటు చర్చను ఖండించిరి.

నీలు విగ్రహమును ప్రీసివేయవలసినదిగా కాసనసభలో తీర్మానము ప్రతిపాదించవలసినదిగా కాసనసభ్యులను హెచ్చరించిరి.

నీలు విగ్రహ నిర్మాలనార్థము పడిపించవలసిన సత్యాగ్రహోద్యమమును తమిళనాడు కాంగ్రెసు కమిటీవారు నిర్వహించి కొనసాగించవలసినదిగా కోరిరి.

నాయుడుపట్టభద్రులకు సన్మానము :

నాయుడుసంఘములోని క్రొత్తపట్టభద్రులకు సన్మాన మొసంగ నిశ్చయింపబడినది. క్రొత్తగా పట్టభద్రులైనవారు తమపేరులను ఆర్. మదనగోపాల్ నాయుడుగారికి 40, 41, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

శాశ్వతముగా

మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాతలు సందర్భము

స్వముగ నుడు సనుటకు నిన్నటిదినము ఆంధ్ర తమిళ రాష్ట్రముల గూర్చి వ్రాసిన విషయములే నిదర్శనములు. ఆంధ్రరాష్ట్రమును గూర్చి యిప్పుడేమియు వినబడుటలేదనియు, రాష్ట్రపు భ్వరము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణముతో అడుగంటిగొనియు, ఈపత్రిక యాహించుచున్నది. ప్రతిసంవత్సరమునను జరిగెడి ఆంధ్రసభలలో ఇందుకు సంబంధించిన తీర్మానము గావింపబడుచునేయున్నది. స్టేటు కౌన్సిలు సభలో, ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము కొంతకాలముక్రిందట ప్రతిపాదించబడెను. పిమ్మట మదరాసు శాసనసభలో నది ప్రతిపాదితమై సభవారిచే నామోదించబడెను. భారత శాసనసభకు రాష్ట్ర నిర్మాణ తీర్మానములను సభ్యు లిరువురు పంపియుండిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు భాషాప్రయుక్తవిభాగ నూత్రము ననుసరించి సింధు, ఆంధ్ర, కర్నాటక రాష్ట్రములను నిర్మించుట యవసరమని తీర్మానించిరి. ఈ సంగతులను మద్రాసు మెయిలు పత్రిక ఎరిగియున్నటుల దోచదు. ఇదిగాక, తిరునల్వేలిలో త్వరలో నొకసమావేశము గూడు ననియు, తమిళ జిల్లాలను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ నిర్మించి, నూతన రాష్ట్రమునకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము నొసగ గోరు ననియు, మెయిలుపత్రికకు చెలి సె ను. ఈవార్త మెయిలుపత్రికకు విభ్రాంతి గలిగించుచున్నది. ఆంధ్రులతో బాటు తమిళులు గూడ ప్రత్యేకరాష్ట్రముగోరుట, ఆంగ్లో-హైందవ పత్రికలకు కంటకముగ నుడుట సహజమేగద!

ప్రత్యేక తమిళరాష్ట్రమే గాక స్వపరిపాలనముతోగూడినతమిళరాష్ట్ర ముండుట, యీపత్రికల దృష్టిలో విప్లవమేయగును. తమిళరాష్ట్రభ్వరమును పోగొట్టుటకు, తమిళవిశ్వవిద్యాలయనిర్మాణము సాధనమగు నని యీపత్రిక భావించుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రభ్వరము, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముతో బోవుటయే దీనికి హేతువుగ జూపుచున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణముకొరకై, ఆంధ్రు లెట్టి ఓక్షతో కృషిసలుపవలయునో యిందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు పరిస్థితులు కొన్ని యనుకూలముగ నున్నను, ప్రతికూలపరిస్థితులు గూడ గలవు. అనుకూలపరిస్థితులలో, ఆంధ్రుల దృఢవాంఛను, కాంగ్రెసు సంఘమువారి యానుకూల్యమును, దేశమున ప్రబలియున్న భాషాప్రయుక్తవిభాగవాంఛను, అన్యభాషా సంఘముల సానుభూతిని, ఆంధ్ర దేశపు టునికిని, దేశనాయకుల ప్రకటనములను పేర్కొనవచ్చును. ప్రతికూలపరి

స్థితులలో ఆంగ్లో-హైందవపత్రికలయొక్కయు, అధికారులయొక్కయు ప్రతికూలవైఖరి యటుండ, ఆంధ్రుల అంతఃకలహములును, కార్యదీక్షావిహీనతయు, ముఖ్యములని చెప్పవచ్చును. స్వల్పవిషయములకై ఆంధ్రు లొంహారులు తగవులాడుచు, తమకు గావలసిన ముఖ్యప్రయోజనములను మరచి పోవుచున్నారు. స్థలములకొరకై వాడులాడుచున్నారు. ఇట్టి విభేదములను వెనుకబెట్టి, ఆంధ్ర రాష్ట్రసిద్ధికై పాటుబడిన గాని లాభము లేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రము గోరుటకు ముఖ్యకారణములు దేశభాషలలో పరిపాలనము జరుగుటయు, జనసామాన్యము పరిపాలనములో పాల్గొనగలుగుటయు, స్వపరిపాలనాభవము ఆంధ్రులెల్లరకును త్వరితగతి గలుగుటయు, ఆంధ్రవ్యక్తిత్వమును ప్రతిభయు పెంపొందుటయు, హిందూదేశమున భాషాప్రయుక్తవిభాగమును సుసాధ్యము గావించి స్వపరిపాలనమునకు సరియగు పునాదులు వైచుటయు నని చెప్పవచ్చును. ముఖ్యాశయములను మరచి, స్వల్పవిషయముల గూర్చి తగాదాపడుటవలన, ఆంధ్రులు పరిహాసపాత్రులయ్యెదరు. ఇట్టి దుస్థితి త్వరలో దొలగి, ఆంధ్రులు సంఘీభావమును బలపరచుకొని, ఆంధ్రరాష్ట్రాదోళనము నశింపలేదని తమకార్యోత్సాహముమూలమున చాటుట యవసరము.

ఇండియను పీసలుకోడ్డు: కొత్తశెక్కును

అన్యమతములను నిరసించువారిని శిక్షించుటకు, ఇండియను పీసలుకోడ్డు 153 శెక్కును (ఎ) పోక్షముగ బనికవచ్చినను, ప్రత్యక్షముగ నక్కఱకు రాదని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి, తదర్థమై ఇండియను పీసలుకోడ్డు 15 వ అధ్యాయములో కొత్త శెక్కునును ప్రవేశపెట్టుటకు నిశ్చయించినటుల, ప్రకటించిరి. ఈ శెక్కును ప్రకారము బుద్ధిపూర్వముగ నితరమతములను నిందించుట గాని, ఏ మతమువారి విశ్వాసమున కయినను ఉపద్రవము గలిగించుట గాని, నేర మగును. మహమ్మదీయ ప్రముఖులయాదోళనము తుదకు సఫలమయినది. మతవిశ్వాసములను నిరసించుట గాని, మతకర్తలను దూషించుటగాని, అక్రమమనుటకు సందియములేదు. దీనివలన, వివిధసంఘములమధ్య ఎడబాటు విస్తరించి, కలహములు చెలరేగుచున్నవి. దీనికి సాధనము, పరస్పరసహనమును, సద్భావమునుదప్ప వేరుగావు. కాని కొత్త చట్టములవలన నిట్టి యనుకూలభావమును బుట్టించుటకు సాధ్యమగు నని తోచదు. ఇట్టి చట్టముల యుద్దేశ్యములను మరచి, అధికారులు వీనిని వేరొక ప్రయోజనము కొరకు ఉపయోగింపవచ్చును. మతముల సత్త్వాసత్వములను పరిక్షింపడలచువారికిని, సంస్కర్తలకును, యిట్టి చట్టము ఇబ్బందుల గలిగింపవచ్చును. వేదములు పౌరుషేయములూ, అపౌరుషేయములూ, పురాణకథలు సత్యములూ లేక కేవలగాథలా యను ప్రశ్నల నెవరయినను చర్చింపడలచుచో, వలనుపడదని ఈ శెక్కునుక్రింద చర్య దీసికొనవచ్చును. ఇటులనే క్రీస్తు నిజముగ జన్మించెనా లేదాయను వివాదముగలదు. వారొనర్చిన అద్భుతచర్యలు జరిగెనా లేదా యను విషయమై

భేదాభిప్రాయము గలదు. క్రైస్తవమత స్థులకు కోపము వచ్చునను కారణముచే, నిట్టి చర్యలు పనికిరావని చెప్పవచ్చును. ఇటులనే మహమ్మదీయ మతసిద్ధాంతముల గూర్చి చర్చించుటకు వలనుపడకపోవచ్చును. బయటివారికే గాక తన్మతస్థులకు గూడ ఇబ్బంది గలుగవచ్చును. జాతరలు, బులులు బనికవచ్చునా లేదాయని చర్చించుట గూడ అపరాధము గావచ్చును. కొత్త శెక్కునువలన హిందువులకన్నను, తదితరమతస్థులకే ఎక్కువకష్టము లేర్పడగలవు. కారణ మేమన, హిందూమతము ప్రధానముగ ప్రచారకమతము గాదు. అన్ని మతములును సత్యములే యనియు, అన్నియు మోక్షమునకు గొంపోవుననియు, మతకర్తలందరును భగవదంశాసంభూతులే యనియు, హిందూమతసిద్ధాంతము ప్రతిపాదించుచున్నది. వివాదములు చెలరేగునపుడు, ఎట్టివా రయినను యుక్తాయుక్త వివేచనజ్ఞానమును కోల్పోవుట సహజము. ఇటులనే కొందరు హిందువులు అన్యమతకర్తలను దూషించి యుండిరి. కాని, యిట్టి దృక్పథము త్వరలో దొలగిపోక మానదు. హిందువు లితరులను తమమతములోనికి కలుపుకొనుటకు కుశాహలపడరు. అందుచే అన్యమతనిరసనముతో బనిమైనను లేదు. క్రైస్తవ, మహమ్మదీయాదిమతము లటు గాక, ఇతరులను తమలో జేర్చుకొనుటకు ఎప్పుడును కృషిసలుపుచునే యుండును. తమమతములలో శరణివారికి మోక్షము లేదని భావించును. అందుచే అన్యమత సిద్ధాంతములను ఖండించి, తమ సిద్ధాంతములను బలపరుచుకొన జూచును. ఈప్రయత్నములో సంఖ్యాబలమును కోరెడి ఆవేశపరులు, హిందువుల అవతారపురుషులను, వారిప్రమాణగ్రంథములను, వారి దైవారాధనపద్ధతులను, ఇచ్చవచ్చినటుల నిరసించుట కవకాశ మొత్తేని గలదు. అందుచే, కొత్త శెక్కునును పక్షపాతము లేకుండ ప్రయోగించుచో, హిందువుల కిబ్బంది గలుగనేరదు. నూతన చట్టమువలన, మతకలహములు తగ్గి, అన్యోన్య గౌరవము బలపడుచో, ఎల్లరకును శ్రేయమే. అట్టి యనుకూలస్థితి గలుగుగాక యని కోరెదము.

అటవీ పంచాయతులు

1927 సంవత్సరము 31 వ మార్చితో అంతమగు మూడుమాసముల రిపోర్టుబట్టి పంచాయతుల సంఖ్యయు, విస్తీర్ణమును బెరిగినటుల గనుపించును. కౌలు మొత్తముగూడ వెనుకటికన్న బెరిగెను. నెల్లూరు మండలమున దప్ప మిగిలిన జిల్లాలలోని పంచాయతులన్నియు అడవుల రక్షణకు వాచరులను నియమించెను. వాచరుల సంఖ్యయు వెనుకటికన్న బెరిగెను. ఒడంబడికలలో కన్నను పెచ్చుపళ్లు మేయుటకు పర్చిటుల నిచ్చిన పంచాయతుల సంఖ్య రెండింతలయ్యెను. రయితుల కీవిషయమున సౌకర్య మొనగవలయు నని, పంచాయతుల ఆఫీసరు గారు వ్రాయుచున్నారు. పంచాయతులు లేక ముందు, మేపుకొను విషయమున ఎట్టి హద్దు లేకుండెను. అందుచే పంచాయతుల విచక్షణతో ననవసరముగ జోక్యము కలిగించుకొనుట పాడిగాదని, పంచాయతుల అధికారి భావించుచున్నాడు కాని రివిన్యూబోర్డువారు వీరివాదము సంగీకరింపక, పర్చిటులసంఖ్య నొక్కమారుగనే నిర్ణయించి, దాని

నెవరును అతిక్రమించుకొనక జూడవలయునని మందలించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారును వీరివాదమునే బలపరచిరి. చెట్లను కాపాడిన పంచాయతుల సంఖ్య తగ్గినను, చెట్లసంఖ్య స్పష్టమయ్యెను. గుంటూరు, బళ్లారి, కడపజిల్లాలలో నిట్టియభివృద్ధి గనుపించుచున్నది. పంచాయతి డిప్యూటీ తహసీల్దారులు బ్రతికియున్న చెట్లను లెక్కింపవలయునని, పంచాయతి ఆఫీసరుగారు ఉత్తరువుజేసిరి. కాని ఇట్టి ఆనవసరపు పనులబెట్టి డిప్యూటీ తహసీలుదారులను బాధింపవలదని, రివిన్యూబోర్డువారు మందలించిరి. కుంటులను త్రవ్వి మరమ్మత్తుజేసిన పంచాయతుల సంఖ్య 173. మరమ్మత్తుక్రింద 5222 రూపాయలు వ్యయపరచబడెను. 13 పంచాయతులు 237 రూపాయలను ఖర్చుజేసి, నాచును తీసివైచెను. ఒక పంచాయతి ఆంబోతును కొనెను. 599 పంచాయతులు ఆనగ 100 కి 61 పంచాయతులకు 78214 నిలువ సామ్యుగలదు. వెనుకటికన్న నిలువ తక్కువయ్యెను. పంచాయతులు, మూడు రకములుగా విభాగింపబడెను. 100 కి 11 వంతున ప్రశస్తముగ పనిజేసినవియు; 100 కి 77 వంతున మొత్తముమీద బాగుగ నున్నవనియు, 100 కి 12 వంతున మాత్రము తమవిధులపట్ల ఉపేక్ష వహించినవియు, రిపోర్టుజెలుపుచున్నది. ఇయ్యది నిరుత్సాహకారణముగా నేరదు. తమకార్యాలయమునకు మానేజరుగాని ప్రధానమగు గుమాస్తానుగాని ఇప్పించవలయునని పంచాయతి ఆఫీసరుగారు గోరిరి. కాని, ఇట్టి నియామక మవసరములేదని రివిన్యూబోర్డువారభిప్రాయపడుచున్నారు. అయినను రిపోర్టు త్వరగ పంపనందుకు మాత్రము వీరు పంచాయతి ఆఫీసరును మందలించి, సకాలమున కందజేయవలయునని కోరుచున్నారు. ఇది ఏటిన్యాయమో తెలియకున్నది.

నూలుచట్టము

టారిఫ్ బోర్డు సూచనలపై ప్రభుత్వమువారు చేసిన నిర్ణయము సంతను విమర్శించి, నూలుతో బాటు వస్త్రములకు గూడ రక్షణను సంపాదించుటకు వీలు లేకుండ, నూలు రక్షణ నిమిత్తము ఇండియా ప్రభుత్వ వాణిజ్యసభ్యులగు సర్ బార్ని రెయిని గారు ప్రత్యేక చట్టమును ప్రతిపాదించిరి. దీనిని సెలెక్టు కమిటీవారు నూలు విషయమునే విచారించగలరు గాని, వస్త్రముల రక్షణను విచారించజాలరు. శాసనసభ్యులు వస్త్రరక్షణకు వేరొక విధముగ ఏర్పాటు జేయజాలరు. శాసనసభ్యుల నిస్సహాయత ఇప్పుడు బయల్పడినంత తేటగ నిది వరకు బయల్పడి యుండలేదు. నూలు రక్షణవలన విశేషలాభ ముండదనియు, వస్త్రరక్షణ యత్యావశ్యక మనియు, మిల్లు యజమానులు మొరబెట్టుచున్నారు. వీరి మొర లరణ్యరోదనములే యగునో, లేక కొంతవరకయినను ఫలించునో, ముందుగాని తెలియదు. మిల్లుయజమానులు కేవలము ఆందోళనమునే నమ్ముకొనక, ప్రజాభీష్టదాయక మగు స్వరాజ్యసంపాదనకు తోడ్పడుట వివేకము. స్వాతంత్ర్యరహితమగు దేశములలో అన్నివృత్తులవారును అధికారానుగ్రహమును నమ్ముకొని యుండవలయునేగాని, తమ కోర్కెలను నెరవేర్చుకొనువిధము గానరాదు. దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికయి అన్నివృత్తులవారును, అన్నితరగతులవారును, వివిధ

మతములవారును కలసి పాటుబడవలసిన యావశ్యకమొనెనై గలదు.

దారుణశిక్ష

నీలువిగ్రహమునకు చెరువుజేయు నిమిత్తము ప్రయత్నించుచున్న వాలంటీరులకు విధించి శిక్షలు వరుసగ నెక్కుడగుచున్నవి. మొదటి జట్టువారికి మూడు మాసముల ఖయిదును జరిమానాయు విధింపబడెను. రెండవ జట్టువారికి సంవత్సరముశిక్షయు జరిమానాయు విధింపబడెను. మూడవజట్టువారికి రెండుసంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. నాల్గవ జట్టువారిని నేడు విచారించెదరు. నాగపురసత్యాగ్రహ మితకన్నను తీవ్రమయిన దయినను, నాయకునికి దప్ప తదితరులకు స్వల్పశిక్షలు విధింపబడెను. అట్టితరీ, చెన్నపురిలో జరుగుచున్న సత్యాగ్రహమునకు చట్టము విధించినట్టియు, మేజిస్ట్రేటుగారు విధింప గలిగినట్టియు పూర్తిశిక్షను విధించుట దారుణముగ తోపకమానదు. న్యాయాధిపతుల కిరరవిషయములతో బనిలేదు. నేరస్వభావమునకు తగిన శిక్షను విధించుట న్యాయము. వీరు విధించిన శిక్షలమూలమున, సత్యాగ్రహము తగ్గనివో, అందుకు తగిన చర్యల నవలంబించుట ప్రభుత్వమువారిపనిగాని, న్యాయాధిపతులపని గాదు. ఇట్టి కఠినశిక్షలవలన, పరిస్థితులు సందిగ్ధమగుచున్నవి. సత్యాగ్రహము త్వరితగతి వ్యాపించుచున్నది. అయ్యది ఎక్కుడుమంది దృష్టి నాకర్షించుచున్నది. ప్రజలసానుభూతి యధికమగుచున్నది. నేరస్వభావమునకు మించిన దారుణ శిక్షలను విధించుటవలన, శిక్షల యద్దేశ్యము నెరవేరు నని తోచదు.

పాకీవాండ్రునమ్మె

పాకీవాండ్రునమ్మె, సంఘనిర్వాహకుల యనుమతి లేనిదే చెన్నపురిలో ప్రారంభమగుట శోచనీయము. ఇట్టి శిక్షణభంగమువలన, సంఘబలము తగ్గుట సహజము. కమిషనరుగారు ప్రత్యేకము పాటించక, పాకీవాండ్రు జేతములను వృద్ధి జేయ నంగీకరించుట సమాజసముగ నున్నది. వీరి సూచనలను కార్యరేపనవారు ఆమోదించి, తమ బాధ్యతలను నిర్వహించిరి. ఇంతటితో వివాదముతరించి, పనులు తిన్నగ నెరవేరు నని తలచెదము. చెన్నపురిలో కలరా చెలరేగి యున్న సమయమున పురిపారిశుధ్యమునకు గూడ భంగము కలుగుచో, పరిస్థితు లెటులుండునో యూహింప నశక్యము. ఇంతియగాక మలమును తీసివైచుపద్ధతి సత్యమూర్తిగారు దెలిపినట్లు, చాల అనాగరికముగ నున్నది. ఇయ్యది అనాగరికమునకు హేతు వగుచున్నది. ఇతరనగరములలో నవలంబించు ప్లమ్ పద్ధతి నవలంబించుట యోగ్యము. ఇందుకు హెచ్చు ఖర్చుగాదని గూడ, వెనుకటి సభలో సూచించబడెను. ఈ మాపును త్వరలో గావించుట, యత్యవసరము.

కొత్తసమాఖ్య

ఇంగ్లండు, అమెరికా, జర్మనీ గలనీ, ట్యూటానికి సమాఖ్యగ త్వరలో నేర్పకు నని డాక్టరు బిసెంటుగారు తలచుచున్నారు. ప్రస్తుత స్థితిలో ఇంగ్లండు అమెరికాలకు గాని, వీనికి జర్మనీకిగాని ప్రత్యేక సఖ్యము సమకూరునని తలచుట కవకా

శము గనుపింపదు. ట్యూటనుజా తు ల ల తు గా సామాన్య మేమయిన నున్నయెడల, అయ్యది చాల కాలము క్రిందటనే తొలగినది. ప్రాప్తమైయు మతమే, మూడు దేశములలోను విశేషముగ వ్యాపించి యున్నను, గతనగ్రామము జరుగక దప్పినదిగాదు. ఇంగ్లండుకు జర్మనీకిని మధ్య తీవ్రనగ్రామము జరిగెను. ఏ కారణముచే నయినను ఈ మూడింటికిని సఖ్యము బంపడు నను కొనినను, లాటిను జాతులగు ఇటలీ, ఫ్రాన్సు, మున్నగు దేశములు వీని కెదురుగ ప్రత్యేకసమాఖ్య నేర్పరుపవచ్చును. ఇందువలన ప్రపంచశాంతి వర్ధిల్లుటకు మారుగ, హెచ్చు ఉపద్రవము వాటిల్లుట నిశ్చయము. ఇప్పుడు ప్రతిదేశమును స్వలాభము ప్రేరేపించుచున్నది గాని, ఇతర యాలోచనలు గావు మతసామాన్యము గాని, జాతిసామాన్యము గాని, పాశ్చాత్య దేశములందు ఏకీభావము గుదుర్చుట లేదు. బిసెంటుగారి జోస్యము, ప్రస్తుతపరిస్థితుల కనుగుణముగ గాన్పించదు.

“అబ్దుల్ రషీదు అప్పీలునకు నే నేమియు నీయలేదు”

అన్నానీగారు వదంతి యబద్ధమగుట శ్రీ, ఆగస్టు, 22:—అబ్దుల్ రషీదు గావించుచున్న అప్పీలునకు అన్నానీగారు ధనసహాయము చేసినను వదంతి యసత్యమని తెలుపుచు నిల్చిరి. “అబ్దుల్ రషీదులవలన ఎవరో ఇట్టి అబద్ధపు వదంతులవైచిరి. నేను అబ్దుల్ రషీదును జాతి ద్రోహియని తలచుచున్నాను. నేనెవరికి స్వయముగా నేమి చేసితిరో యట్టిభునుని చంపినాడు.” (క్రీ.తెను.)

రంగూను బందిపోట్లు పట్టువడుట

కాప్తనుజోన్సుగారు గాయపడుట రంగూను, ఆగస్టు 22:— 18 వ తేదీన సివిలు, మిలిటరీ పోలీసు కాప్తను జోన్సుగారి నాయకత్వమున బందిపోట్లు పైబడిరి. ఒకగుట్టము గాయపడెను పోలీసులపై తుపాకులు ప్రేరినను, ఇరువురు బందిపోట్లు గాయపడియు మరి 4 గురు సామాన్యముగను చేజిక్కిరి. మూడు తుపాకులు, బాములు పట్టుకొనను. కాప్తను జోన్సుగారి చేతిలో గాయముగలిగెను. (క్రీ.తెను.)

మధ్యపరగణాలశాసనసభ

నాగపూరు, ఆగస్టు 20:—ఈశాసనసభలో సెటిల్మెంటు ఆపరేషనులకు గాను ప్రభుత్వపుచ్చుడు 191863 రూపముల పట్టి మెంటరీ గ్రాంటు నుపాదించిరి. కాన సెటిల్మెంటుపట్టుమున తయారుచేయునంతవరకు సెటిల్మెంటు కార్యములను నిలపవలయునని కోరుచు శాసనసభవారు ఈ పట్టి మెంటరీ గ్రాంటును నిరాకరించిరి. గవర్నరుగారు ఈఖర్చు ఆవసరమని పునరుద్ధరించిరి. (ఆ. తెను.)

మధ్య, ఆగస్టు, 22:—సయ్యదు హసీనుచా హాయిగారు అధ్యక్షుడు 9 వ వార్డు నిన్నిక జరుపరాదని యుత్తరువు నిమగ్నకొనుచు కోర్టు పిటిషను పెట్టెను. కాని అది తోసి వేయబడెను. (ఆ. తెను.)

దర్శంగా, ఆగస్టు 22:— సమస్తి పురమందు నిరువోగ బాధచేచు ముగారియంట భార్యపెతముగ కొన్నాళ్లుండి యువోగార్థము బయలుదేరునపుడు భార్య కొనిపోవ నుద్దేశింపగా ముగారడ్డుతగిరి. దానిపై తనభార్యను చ.పి బి.ఆన్లో హైందపుడు తా నాత్మకాత్మ గావించికొనెను. (క్రీ.తెను.)

పాట్నా, ఆగస్టు 20-పాట్నా న్యాయాధికారిఅఖిలభారత హిందూమహాసభాకార్యదర్శియు, కాసన సభ్యుడును స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షనాయకుడు అను జగత్పూరాయణలాలు గారికి మహావీర పత్రికలో అల్లెలరకటనలగావించినందుకు రెండు రూపాయల జరిమానా విధించిరి. పత్రికమానేజరుకు 200రుజరిమానా బిడెను. (ఆ. తెను.)

కార్యకర్తల సభ

పాకివాండ్ల సమస్య

కొత్త సాయకాలము (22-8-27 సోమవారము) కార్యకర్తల సభ నారాయణస్వామి శ్రేణిగారి అధ్యక్షతన జరిగినది. సభకు పాకివాండ్ల సమస్య ప్రధానమైనది. సభకు పాకివాండ్ల సమస్య ప్రధానమైనది. సభకు పాకివాండ్ల సమస్య ప్రధానమైనది.

పాకివాండ్ల సమస్య

ఈ సభకు హాజరైన ప్రాతినిధులు ఈ క్రిందివిధముగా నిశ్చయించిరి.

ఈ కల 20 తేదీ రాత్రి 11-30 గంటల పాకివాండ్ల సమస్యను గురించి సభ్యులందరూ సంగతి నాకు తెలిసింది. ఇందులో పాకివాండ్ల సమస్యను గురించి సభ్యులందరూ సంగతి నాకు తెలిసింది. ఇందులో పాకివాండ్ల సమస్యను గురించి సభ్యులందరూ సంగతి నాకు తెలిసింది.

కమిషనరుగారి నిశ్చయము

కమిషనరుగారి నిశ్చయమును గురించి సభ్యులందరూ సంగతి నాకు తెలిసింది.

ఈ సభకు హాజరైన ప్రాతినిధులు ఈ క్రిందివిధముగా నిశ్చయించిరి.

ఈ సభకు హాజరైన ప్రాతినిధులు ఈ క్రిందివిధముగా నిశ్చయించిరి.

ఈ సభకు హాజరైన ప్రాతినిధులు ఈ క్రిందివిధముగా నిశ్చయించిరి.

ఈ సభకు హాజరైన ప్రాతినిధులు ఈ క్రిందివిధముగా నిశ్చయించిరి.

ఈ సభకు హాజరైన ప్రాతినిధులు ఈ క్రిందివిధముగా నిశ్చయించిరి.

ఈ సభకు హాజరైన ప్రాతినిధులు ఈ క్రిందివిధముగా నిశ్చయించిరి.

ఈ సభకు హాజరైన ప్రాతినిధులు ఈ క్రిందివిధముగా నిశ్చయించిరి.

ఈ సభకు హాజరైన ప్రాతినిధులు ఈ క్రిందివిధముగా నిశ్చయించిరి.

భూమి, తీరములను చేసి యిచ్చియుండిరి. మా పనివాండ్ల యావత్తీరములను ముప్పింపవలసినదని అనుకున్నాడు. కాబట్టి మీరు దాక్షిణ్యము వహించి యీ తీరములను పాకివాండ్ల కిచ్చివలెను. మీరు దాక్షిణ్యము వహించి యీ తీరములను పాకివాండ్ల కిచ్చివలెను.

కాబట్టి యీ పాకివాండ్ల జీతముల యభివృద్ధియయ్యె రావలెను. కాబట్టి యీ పాకివాండ్ల జీతముల యభివృద్ధియయ్యె రావలెను.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

ఈ తేదీగల మీ యుత్తరము సాయకాలము 5 గంటల నాకు అందినది. మొగపనివానియొక్క జీతము రు. 17-8-0 చొప్పుననున్నది. అదేవిధముగా జీతము రు. 18-8-0 చొప్పుననున్నది.

1927 మే 4 తేదీన చేసిన తీర్మానములను సభకు ఇచ్చి ఆమోదముపొందజేసి పరిశీలించిరి.

కాబట్టి కాన్సిలువారి యుత్తరమును పునర్విమర్శించి పరిశీలించిరి.

5. పాకివాండ్లను ఆరోగ్యవృద్ధియొనగజేయు వనరులు ఏర్పాటుచేయు విషయములను అప్పటివచ్చికి యీ యేర్పాట్లు పలు వెంటిని చేయబడునని యున్నది.

6. ప్రాతినిధుల ఫండు:—

ముగిసిన పని నొకరంగున ప్రాతినిధుల ఫండు ఏర్పాటుచేయు విషయము కాన్సిలువారు ఆలోచించుచున్నారు. సదరు ఏర్పాట్లు పాకివాండ్లకు కూడా చేయబడును.

చక్రవర్తిశ్రేణిగారు:— పాకివాండ్ల సమస్యను గురించి యీ సభకు విశ్లేషణయ్యెను. పాకివాండ్ల కష్టములను గూర్చి వారు మాట్లాడెదలవియున్నారు. గనుక యీ సభవారు వారిని ఉపసంహరింపజేయరా?

ప్రతినిధులు:— ఈ సభవారు వారిని మాట్లాడజేయరా?

సభలో శ్రేణి:— వీరేమియు లేదు.

సభ్యులూరిగారు:— పాకివాండ్ల జీతములను పెంచుటకు, బియ్యపు అలవెములను ప్రాతినిధుల ఫండు ఏర్పాటుచేయు విషయములను కమిషనరుగారు సూచించిన సలహాలను యీ కాన్సిలువారు ఆమోదించుచున్నారు. పాకివాండ్ల వనరులకొరకు తాటితోపుగాని యిండ్లను యివ్వవలసినదని కమిషనరుగారు చేయించిన సలహా నాకు చాలా సమర్థమే.

ఈ సాకర్వములన్నియు వీలైనంతవెంటనే చేయవలెననియు యానగరములోని పాకర్వములను భంగము లేకుండ చేయువలయుననియు కోరుచున్నాను. ఎగరములోని మూత్రపురములను మోతనయంత్రసాధనముల ద్వారా పురబహిర్యము చేయు పనతిని అమలులో పెట్టెదమనియు ఆలోచించవలసినదని యీ సభ్యులూరిగారు మోపురించుచున్నారు.

కాన్సిలుగారు:— పాకివాండ్ల కోరికలను అంగీకరించుటకు పూర్వము పనివాండ్లందరు పనిలో చేరవలసినదిగో కోరవలసినది తీర్మానము పాపించిరి.

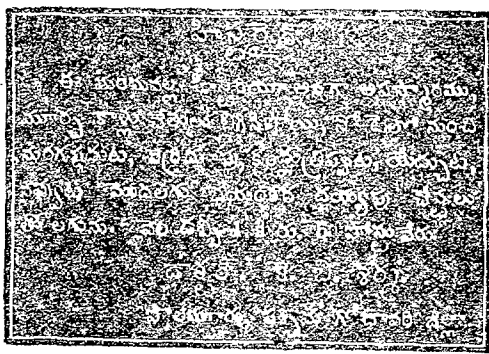
ఈ సభకు యుపపాదించగా ఓడిపోయెను.

కమిషనరుగారి సూచనలను ఏర్పాట్లు సభవారిచే ఆమోదింపబడెను.

చిన్నయసూరి

బాలనాగరణకర్త యగు చిన్నయసూరి మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నున్న కాలమున బాలనాగరణము ప్రథమ ముద్రాకాలమును గూర్చియు, ఏ తద్రంగికర్తరచించిన సంస్కృతగ్రంథములనుగూర్చియు భాషాపరులైన ఆంధ్రపత్రికారాజమున బ్రచురింప బ్రాధితులు.

నందిరాజు చలపతిరావు.

తామరతైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చచ్చుచున్నదని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్లములోగాని, గోళ్లలోగాని పుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు:—దురద, ఉంగరముల నంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసికాణులు, వెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి కొంచెముగా లేచి కేరీరమందంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టని జల దోర్చుడును.

చికిత్స:—పురుగుల జుంపి చెడిపోయినవర్తమును మంచి నీటిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము:—1. మందు లోచర్లములోనికి పోవలయును. 2. పురుగులజంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టుకుండ జేయవలయును. రాజారాణి గుర్తుల మా తామరభంధుడును కీగుణములు గలిగి.

అమృతౌజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

చెన్నపురి శాసనసభ

2వ సమావేశము నేడు ప్రారంభమగుట

మంత్రిలయందు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

ప్రేక్షకుల స్థానములు క్రిక్కిరిసియుండుట

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమునకు సవరణబిల్లులు

చెన్నపురి శాసనసభ రెండవ సమావేశము నేటివనము ౧॥ ౭॥ సి. వి. యస్. నగంహరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రారంభమయెను. కాంగ్రెసు, జ్యోతు పక్షములవారిరువురను గలసి మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన ముపపాదించుటకు సిక్సయిండుకొనుటందేసి నేడు తీర్మానము చర్చకురాగలకను తలంపుతో ప్రేక్షకుల స్థానముల్నియు నిండిపోయెను. సభ్యులు సభలో నిండుగనుడిరి. జ్యోతుపక్షమునుండి దొరరాజు, బొగర్లమాడి కుప్పసామి నాయుడు, రామచంద్ర పడయాచి గారలను ఎన్నికల యనంతరము కాంగ్రెసుపక్షముందు జేరిన యు. రామస్వామి అయ్యగారును స్వతంత్రపక్షమునందు మంత్రివర్గ స్థానములందు కూర్చుండిరి. జ్యోతు నాయకులందు పానగలురాజుగారు గాని, కృష్ణన్ నాయగారి, పాత్రో గారు గాని ఖద్దరును ధరించియుండలేదు.

ప్రేక్షకులందు పితామహ మహారాజు, టి. ఏ రామ లింగ శెట్టి, వెల్లింగరి గొండరు, మాధవరాజుగారలు గలరు.

అధ్యక్షుల నియామకము

మదరాసు శాసనసభా నియమముల ననుసరించి సి. యి. వుడ్, మహమ్మద సామెనాడు రా॥ బి॥ వి. మునిసామినాయుడు, సి. వి. వెంకటరమాయ్యగారలు సభాధ్యక్షులుగ నియమింపబడినట్లు అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

గవర్నరు జనరలుగారి ఆమోదమునుబడనిన

చట్టములు

1927 మదరాసు ప్రాజెక్టు (సరిహద్దుల) చట్టము, రాజధాని స్వామికాజెక్టుల సవరణచట్టమును ఏప్రిల్ ౨౨ నుండి గవర్నరు జనరలుగారి ఆమోదమును బడసినట్లు అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

1927 సం॥ మదరాసు ప్రాజెక్టు (సరిహద్దుల) చట్టము ఏప్రిల్ 6 వ తేదీయందు గవర్నరుగారి ఆమోదములు బడసినని అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

మంత్రులలో విశ్వాసరాహిత్యము

“మంత్రులయందు సభవారికి విశ్వాసములేదు”ను తీర్మానము నుపపాదించుటకై కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులు శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు సభవారి యనుమతిగోరిరి.

అధ్యక్షులు:—ఉపపాదన ప్రక్రమముని నిర్ణయించి ఉపపాదన కనుమతియొసంగుట కనుకూలరు లేచి నిలువలసినదిగ గోరిరి.

కాంగ్రెసు జ్యోతుపక్ష స్థానములందుండి సభ్యులెల్లరు లేచి నిలువబడిరి. ఖాదరు మొరార్జీ పాపేయగారు మాత్రము జ్యోతు స్థానములందు కూర్చునియుండిరి.

42 మంది సభ్యులకంటె ఎక్కువమంది ఉపపాదన గా వింపబడుట కంగీకారము దెల్పుటచే నేటినుండి పదిదినములకు లోపుగ నొకదినమును నిర్ణయింపవలెనని. సభానాయకుని, కాంగ్రెసునాయకుని అభిప్రాయములై కొని నేటిమధ్యాహ్నము ఫుహారానంతరము చర్చకు కాలమును నిర్ణయించిరి.

హాజరుకమిటీ

హాజరుకమిటీకి 80 వ ప్రాతినిధుత్వము ననుసరించి సింగిలు వోటుద్వారా ఆధారపథ్యుల పెన్నుకొనటకు సభానాయకులు మార్గబోధ్యుగా రుపపాదించిరి. ఉపపాదన ఆమోదింపబడెను. సభ్యుల హాజరేమను కాగితములు మధ్యాహ్నము 2 గంటలలోగ ఒసంగవలెనని అధ్యక్షులు కాలిగర్హయము గావించిరి.

“అధికారేతర కార్యక్రమమునకు ఎక్కువకాల మొసంగవలెను”

“రాజీవు శాసనసభలందు అధికారేతర కార్యక్రమమును చట్టములకై చాచెనన్నిదియును ప్రత్యేకింపవలసినదని ఈసభవారుగవర్నరుగారి కొకచినతిత్రమునుబట్టిండుకొనుటకు తీర్మానించుచున్నారు” అను తీర్మానమును శ్రీ సి. యస్. గోవిందరాజువద్దలియారుగా రుపపాదించుచు ఈసభయందే సభ్యులు దాదాపు 500 తీర్మానములను నోటినులనిచ్చియుండిరి. నియు, అందు 80 తీర్మానములు మాత్రమే బాల్కుచేచర్చకు లేబడగలననియు, ఆ 80 తీర్మానములైనను పూర్తిచర్చింపబడుట కవకాశములేదనియు, అందుచే అధికారేతర కార్యక్రమమునకు నాలుగుదినములు ప్రత్యేకింపవలెననియు పల్కిరి.

బహిరు అహమ్మదుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు అధికారేతర కార్యక్రమముందు ఎక్కువదినములు ప్రత్యేకించిన గాని సభ్యులు ప్రజాపితకార్యక్రమముందు పాల్గొనవలసినదని అనేకములను ప్రధానతీర్మానములు చర్చకువచ్చుటయే దస్తము గనున్నదనియుపల్కిరి.

వి. విశ్వనాథ దాసుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి.

తీర్మానము వోటును బెట్టబడి ప్రాతినిధ్యము లేకయే అంగీకరింపబడెను.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమునకు సవరణ బిల్లులు

శ్రీ అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు, కె. వి. ఆర్. స్వామి నాయుడుగారు 1926 సం॥ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమును సవరణ బిల్లులను ప్రత్యేకముగ రెంటిని ఉపపాదించుటకు సభవారి యనుమతి గోరిరి. ఆక్షేపము లేక సభవారి యనుమతి యొసంగబడెను. వి. వెంకటరత్న, పి. ఆంజనేయులు, పి. సి. వెంకటపతి రాజుగారలు ఉపపాదించుచు సవరణబిల్లులకు గూడ సభవారి అనుమతి యొసంగబడెను.

సి. రామసోమయాజులు, డి॥ బి॥ సి. సి. యతిరాజులు నాయుడు, గొల్లపల్లి జయిదాసు, డి. నారాయణరాజుగారలుగూడ సవరణబిల్లు లుపపాదించుట కనుమతిగోరిగ సభవారి అనుమతియొసంగబడెను.

గ్రామోన్యోగులబిల్లు

గ్రామోన్యోగులబిల్లు నుపపాదించుటకు ముత్తయ్యమొదలియారుగారికి సభవారు అనుమతియొసంగిరి. జైనులంతాపారం పర్యహక్కులబిల్లును కారంతుగారు పపాదించుటకు అనుమతియొసంగబడెను.

జిల్లామున్సిపాలిటీల సవరణబిల్లు

1920 సం॥ చెన్నపురిజిల్లాపురపాలకసంఘచట్టమునకు సవరణబిల్లు నుపపాదించుటకు శ్రీ. ముత్తరంగముదలియారుగారి కనుమతియొసంగబడెను.

నిమ్మజాతులు-పట్టణనిర్మాణ స్కీములు

సాధిక సభ్యులు లేకు నిర్మాణ స్కీములను నిమ్మజాతులవారు తమ నివాసమును పీడులకై నిర్మింపించుచు నట్లు జూడవలెనని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు జేయుచున్నారు. అను తీర్మానమును స్వామి ఏ. యస్ సహజానందంగారు పపాదించిరి. యర్. సి. గురుసామిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు నిమ్మజాతులవారిని కష్టములకు లోను జేయరాదని పల్కిరి.

శ్రీ కారంతుగారు మాట్లాడుచు ఈతీర్మానముయొక్క ఉద్దేశముతో తాముసంపూర్ణముగా సానుభూతి గల్గియున్నామనియు కాని ఇట్టితీర్మానము గావించుటచే పట్టణనిర్మాణ స్కీముమాత్రములే ప్రధానములు అందుచే పట్టణాలరనియు నిమ్మజాతులవారు తీర్మానించుట కవకాశములేదనియు, అందుచే నీక్రింది సవరణ నుపపాదించిరి.

“నిమ్మజాతులలో గృహములు తొలగించినవారికి తిరిగి గృహములు నిర్మించుకొనటకు వసతులు గల్గించిన స్థానిక సంఘముల స్కీములకు తప్ప ఇతరసంఘములకు కాంక్ష ను యొసంగరాదని ఈసభవారు ప్రభుత్వమునకు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

శ్రీ అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు సవరణను బలపరచుచు సహజానందస్వామిగారి తీర్మానము నములలో బెట్టిన చాలచిక్కులు గలుగుననియు, సవరణ చాల యుక్తియుక్తముగ నున్నదనియు పల్కిరి.

కె. ఏ. సల్లానాగారుగూడ సవరణను బలపరచిరి.

శ్రీ జి. హరిశక్తిశేఖరరావుగారు సవరణకు ప్రతికూలముగ మాట్లాడుచు నగరనిర్మాణ స్కీములను చర్చించునపుడు దేశము నందు ప్రబలియున్న సాంఘికాభిమానములనుగూడ ఆలోచింపవలెననియు, నిమ్మజాతులు ఇతరసంఘములతో బాటు ఏ ప్రదేశమున రైత నివసించుటకు హక్కులు గల్గియుండవలెననియు సహజానందగారి తీర్మానము యొక్క ఉద్దేశ మదియే ననియు అందుచే నిమ్మజాతుల తేనుము నాశించువార్లరు తీర్మానము నంగీకరింప వలెనని పల్కిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసగారు సహజానందగారి తీర్మానమును బలపరచిరి. శ్రీ. పి. ఆంజనేయులుగారు మాట్లాడుచు నిమ్మ

జాతులేగాక తదితర సంఘములవారు గూడ తమ పూర్వనివాసములను వదలుట కిష్టపడవలయు విషయ పడుగురకు లాభకరము గు నగరనిర్మాణ స్కీముల నాచరణ బెట్టుటయందు ఆవశ్యకమైనచో కొందరి గృహములను తొలగించవలసి వచ్చుననియు ప్రభుత్వగల స్థానిక సంఘములు నిమ్మజాతుల క న న స ర ముగక వ్యములుగలిగింపవలసి యుండుచే కారంతుగారి సవరణ నామోదింపవలెననియుపల్కిరి.

శ్రీ మునిసామి పిల్లెగారు సహజానందగారి తీర్మానము నామోదింపుచు ఈ తీర్మానము నంగీకరింపనిచో ఇవిసరకు సిరముగ నివాసము తీర్చుకొనిన నిమ్మజాతులకు చాల ఇబ్బంది కలుగవని పల్కిరి.

జేపసుగారు సవరణ బెదుర్చుచు సవరణ నామోదింపుట వలన నిమ్మజాతుల కెక్కుడు చిక్కులు గలుగునని పల్కిరి.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. సామి నాయుడుగారు మాట్లాడుచు ఉత్తర సర్కారులందలి మాలవల్లెలు నివాసమున కయోగ్యము లై యుండుననియు, కారంతుగారి సవరణయే సహజానందగారి తీర్మానముకంటెను నిమ్మజాతుల కెక్కుడు సౌకర్యముల నొసంగుచున్నదనియు.

డా॥ బి. యస్. మల్లయ్యగారు నిమ్మజాతుల కష్టములను వివరించి వారికి సౌకర్యము లొసంగవలెననియు, అందుచే సవరణాంగీకరింప వలసినదిగ గోరిరి.

శ్రీ. ప్రేమయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు దక్షిణాఫ్రికాయందు భారతీయులను పాశ్చాత్యులు ప్రత్యేకించుటకు ఆక్షేపించినభట్టతే ఈ తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ మాట్లాడుట యుక్తముగాదని పల్కిరి.

“తగినగృహసౌకర్యములు, భవననిర్మాణములకై గ్రాంబులతో సంగవలయునని, కారంతుగారు తమసవరణను జేర్చిరి.

అభివృద్ధిశాఖామంత్రిగారు మాట్లాడుచు కారంతుగారి సవరణ అంగీకరింపబడిన నిమ్మజాతులకై ఇక్కంటులు గలగ బోవనియు అందుచే తీర్మానము నుపపాదించుకొనవలసినదని గోరిరి.

సవరణవోటును బెట్టబడి అంగీకరింపబడెను. పిదప సభవారు ఫలహారములకై లేచిరి.

ఇండియా మంత్రి లేఖ

రాష్ట్రప్రభుత్వములను ఆయుధముల దొంగతనమునకు తగుశిక్ష విధింపవలెనని ఇండియా మంత్రి వ్రాసిన లేఖను ప్రధాన్ న్యామూధికారియెటులు పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ రాకపంజాబీపై కేసు పెట్టి ఇట్లుచదివెను. “దొంగతనముగ ఆయుధముల దిగుమతి చేయుట ఈరోజులలో ఎక్కువచుచున్నది. దాని నిష్పాదే త్రుంచివేయవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దృష్టిలోనికి ఇట్టి తప్పిదములకు స్వల్పశిక్షలు విధింపబడిన పలుగిదర్శనములు వచ్చినవి. న్యామూధికారులు ఈనేరమునందలి దోషము గ్రహించినట్లు గనుపడెను. స్వల్పశిక్షలను మునుందలి దోషము గ్రహించినట్లు గనుపడెను. ప్రాత్యక్షించినవారని నష్టము తెలిసికొనవగును. దొంగలను ప్రాత్యక్షించినవారు మునున్నాము. ఆపున ప్రయత్నములు శిక్షలు కఠిమముగ నున్నను పనిచేయకాలపు. కావునప్రభుత్వము వారికి ప్రాజెక్టు సుజూరో తగుశిక్షని న్యామూధికారులకు నూనవల గావించవలెననియు న్యామూధికారులు కఠినశిక్షలు విధింపవలెననియు కోరుచున్నాము

గుజరాతు వలదలు

కార్యనిర్వాహకవర్గచట్టి ప్రభుత్వ ప్రకటన

పూనా ఆగస్టు 22:— కార్యనిర్వాహక వర్గచట్టము వరదలచే నష్టపడిన ప్రదేశములన్నియునూచి నేడే తిరిగవచ్చు ఏవిధముగ వారికి సహాయముచేయగలమాయాని యాలోచించుచున్నాడు ప్రభుత్వమువారు 90 లక్షలు కరవునిధికి యొకవయోగింపదలచిరి. చాలవరకు ఇండ్లుకట్టుట నుపయోగింపబడును. ఎంతవరకు ప్రభుత్వము సాయపడునో కార్యనిర్వాహకవర్గము లోచింతురు. సర్ ఫురషా త్రమదాసు తాకుర్దాడు గారు నడియాడు మహాసభలో మూచించినకార్యక్రమములులో నీలే చ్చుటకు వీలగునేమో యాలోచింతురు 125 లక్షలుసహకారపదతినుపయోగింపబడును. ఇంకవరకు ప్రభుత్వసభ్యులు కొంతవరకు పనిచేసియున్నారు. రాష్ట్రప్రభుత్వము సహాయముకొరకు భారతీకేంద్రప్రభుత్వము నడుగుదరని తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వప్రకటన

నేడు జరిగిన కార్యనిర్వాహకవర్గసభాసంతర విట్లు ప్రకటించబడెను. ప్రభుత్వము ఇదివరలోనే కొన్ని మరమ్మత్తులకై కొంత సాయము చేయుచున్నాడు. తక్కువ యధ్యులు సంతృప్తిరమువరకు వడ్డీలేకుండనే యాయచును. పునర్నిర్మాణముకు ఎంత మొత్త మిచ్చునదియు చెప్పజాలము. క్విరలో యుగ ప్రకటన జరుగ గలదు. ఈరక సహాయముచేయుటయందు గారి అవ్వలిచ్చుటయందుగాని కరవునిధి విరివిగా ఖర్చుపెట్టబడును. (ఆ. ప్ర)

సర్కి-వెంజెట్టిగార్ల సురిదీసిరి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 23:—సర్కి-వెంజెట్టిగార్లను డిరిదీసిరి.

సర్కి-వెంజెట్టిగార్ల

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 23:—వతనగారు వచ్చి సర్కి-వెంజెట్టిగార్ల ప్రాధాన్యతను సర్దిచావును సిద్ధముగ నుండ నట్లెని దెప్పి తమకు ప్రార్థనలతో పనిలేదనియు మతము నుతో సంబంధము లేకుండ చనిపోయెదమనిరి.

వైమానిక ప్రమాదము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 23:—వైమానికాలకు బోవుచు దా రిలో నెకాక్ ఒక్కగర్ల ఫోకరు విమానము బ్రద్దలై నది. దెచ్చి మెకానికు చనిపోయెను. 7 గడు లేక 11 గడు ప్రయాణి కులకు గాయములు తగిలెను. ఇందులో 8 గడు ఆంగ్లేయులు నుగురు దెచ్చివారున్నారు. విమానమును నడిపించువానికి స్వల్పముగ గాయములు తగిలెను.

న్యాయాంగు హ్యూకో ప్రభుత్వ మేకమగుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

న్యాయాంగు హ్యూకో ప్రధాన కార్యాలయము నేర్పాటుజేసి కొని హ్యూకో న్యాయాంగు ప్రభుత్వ మేకమగునని గొప్పగ జెప్పుకొనుచున్నారు. కీరు ఇప్పుడు మునుపటికంటె కలిసి ఎక్కువగా పనిచేయుచున్నారు. చియంగు కేసుగారు తొల గుటచే ఇట్లు ఏర్పడిన దనుచున్నారు. న్యాయాంగు నేనని ఇప్పుడు నాయకుడగును. యూజినుచేను పతనమున కీతడే కారకుడు. క్రొత్త న్యాయాంగు ప్రభుత్వములో ఇతడే నాయకత్వమును వహించును.

గ్రేటు బ్రిటనులో వర్షము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 23:—లండనులో 18 రోజుల బట్టి విడువకుండ వాన కురియుచున్నది. 10 బేండ్లబట్టి ఇంతగా ఎన్న గును లేదు. గొప్పగర్లు గల్లెనని పలుతావులకంటె సంగతులు తెలియుచున్నవి. ఎకరముకొలది పంట పండెడిది. పరిస్థితు లిం కను పాడగునని భయపడుచున్నారు.

నాహబీ ప్రచారము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 23:—కోవిటుజుతేనులో గొప్ప నాహబీ ప్రచారము జరుగుచున్నది. ఇచట పుట్టిన ప్రజలను నెడదీలను గావలెనను చున్నారు. జాతీయతను మార్చుకొనుట కందఱో దరఖాస్తులను దీసికొనిరట.

క్యాటక్ డివిజన్

గారు మనోన్యాధిదేతను అనారోగ్యము చేతను భరించ లేక మతి చలించిన సమయమున ఆత్మహత్య జేసికొనెనని సం దాయితి జేసిరి.

ప్యాంగుపేలో భారతపటాలము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్యాంగుపే, ఆగస్టు 22:—సెప్టెంబరు 9 తేదీతో భారతపటాలము ప్యాంగుపేనుండి పూర్తిగ భారీజేసి పోవు ట పూర్తియగును. అప్పుడు పరికరిము లన్నియు ఓడమీద పంపుట కేర్పాటుయినది.

చీనాపరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్రభుత్వమును న్యాయాంగుకు మార్చుట దగ్గి, ఆగస్టు 21:—జాతీయప్రభుత్వమును న్యాయాంగుకు మార్చెదరు. దాక్షిణాత్య లింకను న్యాయాంగును బట్టుకొ న్నారు. దానినివదలివేయుటకు ఉత్తరనే నాధిపతులు రాయ భారములను పట్టుచున్నారు. ఈ వారము ప్రారంభములో బయలుదేరిన కాల్యూ ఆంతరించినది.

న్యాయాంగులోనున్న విదేశీయులకు భయములేదని ఆభయమిది. బ్రిటిషుయుద్ధనాకలు గగ్గరనే యున్నది.

దక్షిణనేలలు, అసహాయస్థితియందున్నవారు ప్యాంగు పేనుండి న్యాయాంగుకు పరుగెత్తిపోవుచున్నారు. చికియంగుకు గూడబోవుచున్నారు. ఒడుదుడుకుగల్గినను అచటనున్న అంత ర్జాతీయనేలలు చాలనుచున్నారు.

(గ్రేటు బ్రిటనులో తుపాను)

విస్తారముగ విడుచుచున్నది. 17 రోజుల బట్టి లండనులో వర్ష ములేనిరోజు లేనేలేదు. ఈ వారంతమున సముద్రము పొంగెను. ఇంగ్లీషుభాషింపడవలు చాలకట్టును నెడకొనెను. రెండు విరిపుమెయిలుపడవలు చీకటిలో డీకొనెను. కాని ప్ర మాదములేదు. ప్రాణాపాయముగలుగ లేదు. లండన్ మార్గము ఎక్కువైన రైలు కొంతపాడైనది. ప్రాణనష్టమురా లేదు.

అంతర్జాతీయ మోటారు రైలికలు పంచెములో బ్రిటన్ బహుమతి పొందెను

డబ్లిను ఎన్నికలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 22:—డబ్లిను ఎన్నికలలో కాన్రేపు గారిని ఖండించుచుండ ఆహుతులను వివరముండ జనులు గోల జేసిరి. అప్పుడు ఇంగ్లండు నాకముగానిండు సామ్రాజ్యము పంట గలి తునిండు అని మేరీ మేక్స్వీసీ అనునామె యనెను. రిపబ్లికు ప్రభుత్వమునకు జనుమగుగాక యనెను.

జాతీయ కీర్తనములను పాదుమండ ఒక్కభాషింపలు మాత్రము రాజును దేవుడు రక్షించు గాకయుని పాడెదరని ఆమె గొణుగెను.

లండనులో తుపాకిరి నేర్పు పాఠశాలలో ఒకడు చని పోయి పడియుండెను. ఆతనిదగ్గర రివాల్యరు కన్పించెను. ఆతని కణతమీద దెబ్బతగిలెను. పోలీసువారు విచారించు చున్నారు

కనడాలో బ్రిటిషు ప్రధానా

మాత్తుడు

కనడా సంచారమును పూర్తిజేసెను. చాల ముఖ్యమైన విషయమని బ్రిటిషు కనడాపత్రికలు వాకొనుచున్నవి.

సోడే అబ్జర్వేషన్లకు బాల్వియగారి సంతయు కొనియాడెను. బాల్వియగారు కనడాకు వచ్చుటచే లేనిపోని దుర్వచతులు సమసిపోయిన వనుచున్నది మాంత్రిలు గెడెలు. బ్రిటను పరిశ్రమలు పాడుగాలేదని తేలినది.

నూలు పన్ను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 20:—నూలుపై 40 శాతము ప్రభుత్వ మువారు పన్ను వేయగూడదని జవానువారు ఆక్షేపించుచున్నారు. జవానుమీదే ప్రత్యేకముగ విధించుటకు తలచినట్లు కన్పించుచున్నదనిరి.

సర్కి-వెంజెట్టి నేరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

యునైటెడ్ స్టేట్సు సుప్రీముకోర్టు జోక్యము కలుగజేసికొన నిరాకరించుట

బోస్టన్, ఆగస్టు 20:—యునైటెడ్ స్టేట్సు సుప్రీము కోర్టువారు సర్కి-వెంజెట్టి నేరములో జోక్యము కలుగజేసికొన నిరాకరించిరి. అప్పీలుజేయుటకుగూడ సమ్మతి నీయలేదు న్య క్తిని వదలుటకుగూడ ఒప్పుకొనలేదు.

సర్కి-వెంజెట్టిగార్ల న్యాయముగ శిక్షించబడిరాయను సందేహము ప్రజలను బాధించుచున్నదిగాన వారిని తుమించి వదలివేయాలెనని పలుక బడిగలవలపుచున్నముఖము గవర్నరుకు ఆ పీలుజేయుచున్నారు. ఆ మెరికను న్యాయవిచారణపద్ధతులను ఖండించుటగాని నిరసింపుటగానిలేదు. వాత్య బాగున్నదని ఆ మోదించుటలేదు. పైసె జేప్పినసందయములచే ప్రభుత్వము వారు వీరినివదలివెట్టిన అమెరికా ప్రతిష్ఠకు భంగమురాదు దయార్థి వృద్ధయులై వారిద్దరిని విడిచివెట్టవలెనని గోరచున్నారును.

లేనిచో ఆ మెరికనుసరుకులను, ఫిబ్బలనుగూడ బహిష్కరించెదమని 8000 మంది సమావేశమై ఆక్షేపించిరి. ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడవలెను గాని అడ్డంకి గలుగజేయరాదని గవర్నరు వేడుకొనెను.

కార్మికసభవారు సోమవారమునాటి సమ్మెలో చేరదలచుకొనలేదు.

మెక్సికో కార్మికసంఘమువారు సమ్మెలో జేరెదద సర్కి-వెంజెట్టిగార్ల విషయమై యునైటెడ్ స్టేట్సు సుప్రీముకోర్టువారు జోక్యము కలుగజేసికొన నిరాకరించిరి.

ఇంగ్లండులో వేటకుక్కల పండుములు ప్రజాకర్షణను బహయుటచే కుక్కల కరలు మోచుచున్నవి.

సెంటు స్టీఫెన్ దినోత్సవము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

బుడాపెస్ట్, ఆగస్టు 22:—సెంటు స్టీఫెన్ దినోత్సవ మునాడు ప్రజలు గుమికూడి పాల్గొనుచుండ ఒకడు ఆకస్మిక ముగ చిన్నగుడ్డ మూటను ప్యాపల్ నెకాసియో మీద వేయబో యెను. పోలీసువారు దుమికి ఆతని బట్టుకొనగా ఆగడ్డముక్కు క్రింపబడిపోయెను. దగ్గర చిన్న నాణెములు ఇబారు బొత్తములు మున్నగునవి కన్పించెను. ఆతడు పిచ్చివాడనిరి. ఉన్యాయ వైద్యాలయమునకు గొంపోబడెను.

(హంకాంగులో తుపాను)

హంకాంగు, ఆగస్టు 21:—ఒక తెరచాప ఎగిరి పోయినది తుపాను విడుటచే.

సిరియా వార్తాపత్రికలను అడంచుట

జెరూసలం, ఆగస్టు 21:—పరాగులు రెండు ఆశేపిత వార్తాపత్రికలను నాలుగు నెలలు ప్రకటనముగాకుండ అడంచి రని తెలియుచున్నది. ఇంకొక రెంటిని 15 రోజులు అపుజేసిరి. ఇంకొకపత్రికను కాలనిర్ణయము లేకుండ అపుజేసిరి ఫ్రెంచి దైనిక పత్రికను ఒక నెల అపుజేసిరి. ఎందుకో జెప్పలేను

బ్రాడ్ కాస్టింగు కార్యాలయములను రెండవ ఏర్పాటుజేసిరి. సంగీత సమాజములతో కంట్రాప్టును జరుపుచున్నారు.

సోవియటు నావికుల కలహము

లండను, ఆగస్టు 21:—ఈజిప్టు పొంగయోడ మీద సోవియటు నావికులు కలహించిరి. ఇదిపూర్వము రషియకాకట రాంగెలునే నాని దీనిని విక్రయించెను త్రోవలో నాకాధికా. రులనిద్దరిని కొందరు రషియనులు జంపిరి. కప్తానుకు గొప్పగా యములను గలుగజేసిరి. నాకను ఒడిస్సాకు దీసికపోయిరి ఓడ మీద అచట సోవియటుపతాకమునెత్తిరి.

ఇంకొక ఫ్రెంచివాకమీద కొంతరషియను నిబ్బంది యుండ అచ్యుతమైనది. ఒడ్డిస్సా జిల్లాగార్లు నా రివిన్యమును గూర్చి, ఎవరికి జెందినదీ తీర్పుజెప్పెదరు.

మద్రాసు శాసనసభ

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

జస్టిస్ వారు కాంగ్రెసు మిత్రులయినదానిగయ్యాడన్న తీవ్ర ప్రకటనను దాల్చుచున్నది. ఈ కలయిక మంత్రివర్గము నోడించుటకు మాత్రమే ప్రధానముగా భావించిన సంతోష నన సరయిండదు. నూతన మంత్రివర్గ మేర్పడినపుడే యొకజస్టిస్ మిత్రుడు మంత్రిత్వము చేబూనినపక్షమే తనకు శరణ్యమని ప్రస్తావనకేమున తెలిపియుండిరి. అట్టి సిద్ధిలో యీ తీర్మానము శాసనసభ నమ్మకమేమిటకే జయించిన దనుడు. ప్రయోజనము ప్రారంభమున కాంగ్రెసు శాసనసభలు బహిష్కరించినపుడు యేదియో యొక రీతిగా అందు ప్రవేశించినవారిలో పెక్కుమంది జస్టిస్ మిత్రులై అపక్షముయొక్క ప్రధానాశయములు మరచి పదవులు అధికారమును ప్రాధాన్యపరచుకొని స్థానిక సంస్థ లొకకొన్ని స్వాధీనముచేసుకొని కాంగ్రెసుకు ప్రతిపక్షులయినచిరి. ఆకారముగా దేశమునందెట్టి పరిణామము సృష్టించినో ప్రజలెట్టి కలవరసుందికో దానినంతయు యిప్పుడు పరిశీలించుట అవసరమే. కాని మొత్తముపైన యంతకాలము శాసనసభయందు మాత్రం వారు అధికారము వహింపకుండుట సంభవించినది. ఇప్పుడు నూతనముగ యేర్పడిన మంత్రివర్గమువారు ప్రజాశయముకు తగినట్లులేక గత ఆరేళ్ల తీర్మానాల పాలనలో తారుమార్చెయున్న లోకలోబోధుల చట్టమును ప్రజలకు కలవరపర్చుచున్న దేవాదాయ ధర్మాదాయ చట్టములను సవరించెదమనియు మద్యపాననిర్మాణ విషయమున ప్రయత్నించెదమనియు ఉదారాశయములు ప్రకటించుచున్నారు. అందులకై యీరాష్ట్రమున ప్రజలెదురుమాచుచున్నారు. ఇట్టి సిద్ధిలో వారికి తగినంత అవకాశమునివ్వగూడదా అవిశ్వాసమును ప్రకటించుట సమచిత్తమా? పైగా తమ పక్షమును బలపర్చుకొనటకై మంత్రివర్గమువారు చేయుచున్న ప్రయత్నముకు తోడ్పడినట్లు కూడా కావలసివచ్చునేమో? ఇట్టి సిద్ధిలో యీ తీర్మానమును చర్చించి మరికొంతకాల మీ మంత్రివర్గ పక్షమువారితో వాదోపవాదములు సల్పుటతో కాలహారము లేప్పు యీమన్యత్త ముపయోగము కానుపించదు. ఈ తీర్మానము జయించిన ద్వారా ప్రభుత్వంపట్ల యీ రాష్ట్రమున ప్రజలకేర్పడిన విముఖత నెరిగింపుచును కొందరందురు. కాంగ్రెసువారు శాసనసభలో ప్రవేశించినదానిగా యీవిషయమును తెలుపుచునేయున్నారు. ఈ రాష్ట్రమునందే ననేకమంది ప్రముఖులు యీశ్వరప్రభుత్వము సాగింపవలెననిదని తమతమ అభిప్రాయములు స్పష్టపరిచియున్నారు. పైగా గడచిన యెన్నికలకుండు ద్వంద్వ ప్రభుత్వము సాగించెదమని జస్టిస్ మిత్రులు నిర్మాణించెదమని స్వరాజ్య పార్టీ వారు పంచెమువైచుకొని కావించిన ప్రయత్నమున ప్రజలు వాగాడంబరులుగాక తమ అభిప్రాయమును క్రియార్థమున వెల్లెబ్బివారినినట్లు ఆధిక సంఖ్య స్వరాజ్యములనంపి స్వార్థ ప్రభుత్వము సాగింపుటకవిభిన్నముగా ఆగుసంఖ్యకాలములతోడైన జస్టిస్ మిత్రుల అధికారమునందకుండునదేగాక అపక్ష ప్రముఖులనుంచి యే వుద్దేశముల నంటునని చెప్పవంతటిసిద్ధి సంభవించినట్లునర్పిత. ప్రజాభిప్రాయము కనుగొనట కింతకంటె ప్రబలదృష్టమేమో కావలయును? ప్రజాభిప్రాయములు స్పష్టముగ తెలియుచుండవారి ప్రతినిధులు శాసనసభయందు చిర్చించుటలోగల విశేషమేముండును? ఇంతకుపూర్వము లెంగాలో మధ్యపరగణామండలి తీర్మానము జరిగినే. అదట యిప్పుడు ద్వంద్వ ప్రభుత్వము సాగుచుండుటలేదా. లేదద్యంద ప్రభుత్వము సాగింప దీక్షబూనిన వద్రాసు ప్రభుత్వమువారు యీ తీర్మానముతో తమ పట్టువదలదలచుకొన్నారు. ఇంతమాత్రముచే మంత్రివర్గమువారు పరవులు వదలెదమనుచున్నారా? కాంగ్రెసు అజ్ఞ శిరసావహించి అన్ని రాష్ట్రములవారు వక్రముక్తి అవిశ్వాస తీర్మానములు చేయుచున్నార గనుకనా? అట్టి దేయమును లేదే. మరియుప్పుడు యీ తీర్మానావసరమేమనిన కాంగ్రెసువారిని గౌరవ తీర్మానము ప్రవేశించుచున్నదనియు యిప్పుడు నూతనముగ బలము చేసుకొనిన గనుక పరిస్థితులు గమనించవలసిన పనిలేదనియు కొందరందురు సరియే; గౌరవ తీర్మానము నిర్మాణ కాగ్యమును గురించి ప్రజోధింపులు లేదా! తదనుకూలముగ నుండునట్లు స్థానిక సంస్థలు ప్రవేశింపమనుచుండలేదా? వికమత్యముకొరకు పరితేపించుచుండు నీనయమున శాసనసభయందుండు స్వరాజ్యములు తమకు నూతనముగ లభించిన బలముతో చేతనయినంతివారు ప్రజాశయములు నెరవేర్చు పాలుబడుచుచున్నవన్న మంత్రివర్గమును కడిపి వివాదప్రమోదకులకంటె నిర్వివాదమయినట్టియు అన్ని పక్షమువారి ఆమోద మందింట్టియు గ్రామ పురపాలకాధికారమును తలపెట్టి దేశమును ముహూపకార మొనర్చినట్లుండును. అప్పుడు యీ మంత్రివర్గముతో వివాదపడ నవసరముండదు.

కాంగ్రెసులోని శాసనసభాప్రకారము మంగిరింపని పార్టీ వారు కలసివచ్చెదరు. పైగా యీ నూతన మంత్రివర్గ మేర్పడినదానిగా యీ రాష్ట్రమున ప్రచారము పలుకుబడి గలిగియున్నది కాంగ్రెసు జస్టిస్ యీ రెండు పక్షములే. స్వతంత్ర పార్టీ అనునది లేనేలేదు. వీరికి రాజకీయ కార్యక్రమము లేదు. ఈ పక్షములే ప్రజలకు తెలియనే తెలియదు. అనాశ్రయపక్షం అని యేమేమో చెప్పుచున్నారు. మీవల్ల అనామికమని భావించబడిన వారిని మీవల్ల నిరుపయోగమని గనుగొనబడిన శాసనసభలందు కొంతకాలమైన నండుండు. ఈ లోపుగా రానున్న ప్రమాదమేమియును గాన్పించదు. ఈ అవకాశమున కాంగ్రెసుసభ్యుల దృష్టులు వివిధ స్వాగతములనుంచి దింపి గ్రామములవైపున మరల్చితిరేని అంట ప్రజలస్థితిగతులు వారి తాపత్రయవసరములు గోచరించును. దేశమునందు ప్రచారమున్న చనుకొనెడి జస్టిస్ స్వరాజ్యముల కలయికలముగా విరివిగ గ్రామ సంఘములు ఫిర్యాసంఘములు తాలూకాసంఘములు సాపించి డిసెంబరు లోపుగా పునాదుల గట్టిపరిచినారంటే యితలో మంత్రివర్గమువారి స్థితిగతులు తెలిసివచ్చును. వారెంత ఎఱకు మాట నిల్చుకొనెదకో కనుగొనవచ్చును. ఈ సందర్భరం డిసెంబరుమాసమున కాంగ్రెసు మహాసభ మద్రాసునందు కూడవచ్చును. అప్పుడు యీ రాష్ట్రమున ముఖ్య సమస్యగ చర్చించి ఆర్థిక సహకారం జరిగింపుట సమచిత్తమై యుండునే కాని తొందరపడి సంగతిసందర్భముల వాల్చించింక ప్రజాశయములపట్ల సానభూతి చూపనన్న మంత్రివర్గమునోడించు ప్రయత్నము తాత్కాలికముగ విరమింతురు గాక యని మద్రాసు శాసనసభయందు డిసెంబరు సభ్యులను ముఖ్యముగ కర్నూలు జిల్లా ప్రతినిధులను వినయముగ ప్రార్థించుచున్నాను.

అన్నమరాజు మొకటనరసింహం.

జాతీయదుస్తులు ధరించిన ఆఫ్ గనిస్థానపు రాజు అమీనల్లా రాజుగారి పరిపాలనమున ఆఫ్ గనిస్థానము గొప్పగా అభివృద్ధి గాంచుచున్నది. వీరు రాజ్యాధికారమువహించి రి సంవత్సరములైనది. రాజుగారు ఛాయాపటములో నెడనవైపున నున్నారు.

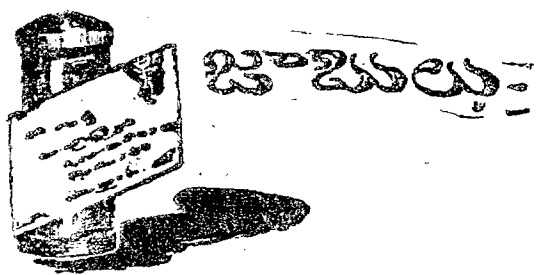
అనకాపల్లి మునిసిపల్ ఛేరుమాణ్ గారి వై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము ఈ పూర్వ మునిసిపల్ ఛేరుమాణ్ గారిని బుద్ధులములమై నాయుడుగారు మే నెల 31 దిన యీపదవికివచ్చిరి. ఈయన చార్జ్ పుచ్చుకున్నది మొదలు తనవెత్తునునచ్చినట్లు అధికారము చలాయించుచున్నాడు. కాంగ్రెసు తీర్మానములు ఎన్నడు అమలులో పెట్టుటలేదు. ఛేరుమాణ్ గారి నిరంకుశపాలనము భరింపలేక పద కొండుకొకటి నెలల (మార్చి) యీ నెల 6 నేదిననూనే మై అనవరసభచేసి లెట్టి నెంట్లు ఎం. రానున్న బుద్ధుల I. M. S. D. గారి అధ్యక్షత కింద “యీ ఛేరుమాణ్ గారి యందు మాకు నమ్మకము లేదు.” అను తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా పాటుకొనినారు. (ఒక విలేఖరి)

విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముపై పలువురు పలు అభిప్రాయములను వెల్లెబ్బిచుచున్నారు. కడకు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము శాసనసభా సమర్థములేకయున్నది. సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానముపై అసోసియేట్ ట్రేడ్స్ మన్ ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు ఆరుగురు “జస్టిసు” పక్ష సభ్యులును, నలుగురు “స్వరాజ్య” పక్ష సభ్యులును విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమునకు అనుకూలముగా ఓటుచేయరని చెప్పిరి. వీరు ఏమాధారములపై యింతమాధిగా పై విషయమును చెబుపగలిగిరో తెలియవచ్చును. ఇటీవల రాబోవు దేశీయముహూసభ కన్యకత్వహింపవచ్చు డాక్టర్ అన్నారీగారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితుల విషయముపై చెప్పిన అభిప్రాయమును సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు సంపూర్ణముగా అంగీకరించుచు, రెస్పాన్సివు సహకారములు రాబోవు కాంగ్రెసును నడపగలుగుదురని యూహించుచు స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు రాబోవు జననిరూపమునకు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముపై జోక్యముకలిగించుకొన అనవరములేదని సలహా నిచ్చుచున్నారు. గత ఆరు సంవత్సరములుగా ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును “జస్టిసు” పక్షమువారు కడు సమర్థతతో నిర్వహించి యిప్పుడు విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమును ఉపపాదించుట సరికాదనియు, త్వరలోనే “జస్టిసు” పక్షమువారు మరల అధికారమునకు వచ్చుటకు ఆసన్నమున్నదనియు ప్రస్తుత సమయమున శ్రీయుత ముచ్చిరాయన్ గారి మంత్రివర్గము సజీవముతో నుండుటకు తగు అవకాశ మొసగవలయునని “జస్టిసు” పక్ష సభ్యులను హెచ్చరించుచున్నారు.

గతసంవత్సరము మార్చి నెలలో వివిధ శాసనసభలలో గల స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు శాసనసభానిర్ణయనయములలో కాంగ్రెసు ఆదేశముననుసరించి గావించిన ప్రతిజ్ఞను నెరవేర్చుటకు సంపూర్ణ బాధ్యత వహింపవలయున్నదని ప్రత్యేకముగా వ్రాయవలసినదని ప్రభుత్వమువారు నేషనల్ డిమాండును సఫలపఱచినదే రెక్కలేవన 3-1818 చట్టముక్రింద వంగదేశములో విచారణ లేకనే కాంగ్రెసువారునుంచిన యనకులను విడుదలచేయనిదే ప్రభుత్వపూర్వము మార్చుచెందనిదే ద్వంద్వ ప్రభుత్వ స్వరాజ్యమునకు తోడ్పడుకొని ప్రభుత్వ ఉద్దేశములను స్వీకరించుటకాని లేవని నియోజకవర్గమునకు నమ్మకము గలుగునట్లు కాంగ్రెసు ఆపర్యమక్రింద ముందరిచ్చి ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు నియోజకవర్గమునకు న్యాయముచేయవలయునన్న విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము శాసనో లేనో అభిప్రాయం చక తీర్మానమును ఉపపాదించి తీర్మానమునకు అనుకూలముగా ఓటుచేయుటకు బుద్ధుల కావలయును. తీర్మానము ఓడిపోయిన పక్షమునగాని, లేక తీర్మానముపై మంత్రివర్గము వారు శ్రీయుత రామదాసుపంతులుగారి సలహానుసరించి తమ పదవులను రాజీనామాయ్యోసందర్భములలో శాసనసభా న్యవహారములలో జోక్యముకలిగించుకొనక అనవరమైన తమ సభ్యత్వములకు రాజీనామాల నొసగిరా లేక తనస్థానములు భాళికాశంకులానున చూచుకొనుచు నియోజకవర్గమునకు కాంగ్రెసు ఆదేశములపై గౌరవము కలుగులాగున ప్రవర్తించిన గాని చెప్పవలె శాసనసభా “స్వరాజ్య” పక్ష సభ్యులు తమ ధర్మమును నెరవేర్చినవారుకావాలగు. ముందుజగగరోపు కాంగ్రెసులో గావించబడు తీర్మానము కై శాసనసభా “స్వరాజ్య” పక్ష సభ్యులు నేచియుండలిననవని లేదు. కాంగ్రెసుపక్షమున శాసనసభల ఎన్నికలకు అభ్యర్థులుగా నిలిచి, ప్రచారముచేసిన సమయములో, నియోజకవర్గమునకు గావించిన ప్రతిజ్ఞల వనసరించి యిప్పటికిని, ప్రభుత్వపూర్వమునం దేమాత్రముచూర్చు లేనందున, ఆ ప్రతిజ్ఞల ప్రకారము విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ఉపపాదించి, ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించి “జస్టిసు” పక్ష సభ్యుల సహాయముతో ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును రూపుమాపి “స్వరాజ్య” పక్షస్థాపకు డు కీ! శే! చిత్రంజయని సంతక వివాదేఖలాగన శక్తివంతులైన ప్రయత్నింతురని ప్రార్థించుచున్నాను.

నెల్లూల రామకృష్ణ శాస్త్రి. ఒకవిలేఖరులు చిట్టిరూపూరు నానంపానంపల్లి కర్ణాటకయందు న్యాయశాలకార పండితుల శ్రీ శ్రీ వేదాల లోకవేదకూచూర్కులుగారు తమ యువాధ్యాపకులవలె విరచించుకొనిరి. చాలనాంది విద్యార్థులు జ్ఞానభిక్షా పొందిన వీరిని సమ్మోదించుట 16-8-26 నేదిన నొకపత్త కర్ణాటకయందు జరిగెను. వరదాచార్యులు ఎం ఏ గారు సభ కన్యకత్వ వహించిరి. (ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

వీరస్థానము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పీఠానవేశము "హిందూ" పత్రిక 18 తేది సంపాదకీయ వ్యాసమువ్రాయుచు విశ్వవిద్యాలయ పీఠానవేశము విజయవాడకన్న రాజమహేంద్రవరములో ఏర్పాటుచేయుటయే ఉత్తమమని సలహాయుచ్చయిస్తుంది. ఆంధ్రవిద్యాలయ సిండికేటుసభ్యులు విజయవాడయే పీఠానవేశముగానుండునని గాఢించినతీర్మానము "హిందూ" పత్రికకు ఆశ్చర్యముగానున్నది. ఆంధ్రసాహిత్య విజ్ఞానములకు పుట్టినిల్లగు రాజమహేంద్రవరమునందొక కళాశాల గలదనియు, అందువలన విజయవాడకన్న రాజమహేంద్రవరమే విశ్వవిద్యాలయ పీఠానవేశముగానుండుట కర్తముగానున్నదని "హిందూ" పత్రిక చెబుచున్నది. ఇదియునుగాక విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమును నెలకొల్పటకు విజయవాడయందు ప్రత్యేకముగా భవనములను యింకను నిర్మింపకుండుట వలన విశ్వవిద్యాలయ పీఠానవేశమును విజయవాడనుండి తొలగించుటవలన విశేషవ్యయప్రయాసలకు లోనుగావలసినది తేదని కూడ "హిందూ" పత్రిక సలహాయుచ్చయిస్తుందిగాని ఆంధ్రదేశమునకంతటికిని సమానమారముననున్న విజయవాడనుండి కార్యాలయమును రాజమహేంద్రవరమునకు మార్చుటవలన దత్తమండలవాసులకు చాలమారమునను విషయము "హిందూ" పత్రికకు స్ఫూర్తించుచున్నది. దత్తమండలవాసులు చాలచింతింపవలసియున్నది. విజ్ఞానసంపదవో తులూగుచున్న ప్రదేశమున విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమును నెలకొల్పటకన్న విజ్ఞానసంపదయందు చాలవెనుకటి, దత్తమండలకేంద్రస్థానముగానున్న అనంతపురమునందు విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమును నెలకొల్పి దత్తమండలములగుడ సమానవిజ్ఞానసంపదతోబ్రకాశించుటకు ఏలేయకూడదు? విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమును నెలకొల్పినంతమాత్రముననే విజ్ఞానసంపదహిందూనాయని బ్రష్టించిన, విజ్ఞానసంపదహిందూనందులకు విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానము ఎచ్చటనుండిననెమి? విజయవాడయందుండిననెమి? లేక అనంతపురమునందుండిననెమి? అంతమాత్రమునకై యిన్ని వాదోపవాదములు ఏలవలయునను?

విజ్ఞానసంపదయే ప్రధానాశ్రమంగా గైకొనినయెడల శ్రీయుత ఎ. కాళేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు తక్షణిం, నలంద, ఉజ్జయిని, అమరావతి లేక కాంచీపురములే. చెన్నపురి, హొందాయి, కలకత్తానగరములకన్న ఆర్థాస్థానములని చెప్పకలేవును. "స్వరాజ్య" పత్రికచెప్పినట్లు విజయవాడకును, రాజమహేంద్రవరమునకును రయలు మార్గమున ప్రయాణముచేయుటకు నాలుగుగంటలకన్న ఎక్కువకాలముబట్టును. కనుక రాజమహేంద్రవరమునకన్న విజయవాడయే విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానముగా ఉండుటకు అనుకూలముగ నున్నది. కడపజిల్లానుండి కానికర్నూలుజిల్లానుండి కాని విజయవాడకు ప్రయాణము చేయవలయునన్న కొన్ని తాలూకాల ప్రజలకు రయలుసౌకర్యములు లేక చాలవ్యయప్రయాసలకు లోనుకావలసియున్నది. దత్తమండల వాసులు విజయవాడనుండి రాజమహేంద్రవరమునకు ప్రయాణముచేయవలయునన్న, నాలుగుగంటలలో రాజమహేంద్రవరమునుండి విజయవాడకు ప్రయాణము చేయువారికన్న ఎక్కువ వ్యయప్రయాసలకు లోనుకావలసియుండుననియే చెప్పకలేవును. మైసూరుగారి నన్నిటిని నిమగ్నపాతబుద్ధితో యొచించిన విజయవాడయే విశ్వవిద్యాలయ పీఠానవేశముగా నుండుటకు తగియున్నదని చెప్పకలేవును. కనుక ఆంధ్రదేశ కానసభ్యులెల్లరు శ్రీయుత ఎ. కాళేశ్వరరావుగారి తీర్మానము నామోదించునప్రాధియమనూ, అట్లు సమ్యక్తపరిపరిచి ర్పములలో విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములలో నొకటను అనంతపురమునందు విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమును నెలకొల్పి విజ్ఞానసంపదయందు దత్తమండలముకూడ అభివృద్ధిచెందులాగున ప్రయత్నించెద రని నమ్ముచున్నాము:-

వెల్లూరరామకృష్ణశాస్త్రి

జపాను - చెన్నరాష్ట్రముల విద్యావ్యాప్తి

నూతన క్రొందరినాకు పేరుప్రతిష్ఠ లంతగాలేని జపాను నే డెట్టి మహా స్ఫుర్తినియందున్నది సంగతినవదితమే. ఆ దేశాన్నత్యమునకు ప్రబలకారణము విద్యావ్యాప్తియే. ప్రకృతిమిచ్చట జపానుచెన్నరాష్ట్రములందలి విద్యావ్యాప్తిలో గలవ్యత్యాస మెట్టిదో విచారించిము. జపానుయొక్క విస్తీర్ణము 161వేల చదరపుమైళ్లు. జనసంఖ్య 56787300. చెన్నరాష్ట్రముయొక్క వైశాల్యము 142260 చ.మైళ్లు. జనసంఖ్య 42818985. స్థూలదృష్టితో విచారించిన జపాను-చెన్నరాష్ట్రముల వైశాల్యము జనసంఖ్యలు సమానముగా నున్నవనియే చెప్పవచ్చును. 1921 సంవత్సరపు లెక్కలనుబట్టి చూచినను జపానునందు వివిధరకముల విద్యాలయములు 43820 కలవని తేలుచున్నది. వీనిలో కేవలము ప్రభుత్వాధీనమున 74ను, 41821 స్థానిక సంస్థల యాజమాన్యమునను 1930 ప్రత్యేక సంస్థల పోషణమునను నిర్వహించబడుచున్నవి. ఇక మన చెన్నరాష్ట్రముననో 1928-1924 సంవత్సరపు లెక్కలనుబట్టి చూచినను ప్రభుత్వాధీనముగాని స్థానిక సంస్థలచేగాని ప్రత్యేక పాలనముగాని పోషింపబడుచున్న వివిధవిద్యాలయములు 12 వేలకంటె నధికముగ నుండవలసిన స్పష్టపడుచున్నది. ఇక కాకపోయిన మూన్నాళ్లమురిపె మన్నట్లు పల్లెలలో నచ్చటచ్చట కుక్కగొడుగులవలె పుట్టికొలదికాలములోనే తుదముట్టు పిడిబడుటవంటివి మఱికొన్ని యుండిననుండవచ్చును. విద్యావిషయమున సంఖ్యానిరూపణవిషయ మట్లుంతుము. జపానులో పురుషులలో 100కి 99.3 చొప్పుననుస్త్రీలలో 100కి 99.17 చొప్పునను చక్కగాయినను వ్రాయునుగలరు. మన రాష్ట్రముననో మగవారిలో 100కి 15 గురు చొప్పునను, ఆడవారిలో 100కి 3 చొప్పునను మాత్రమే చదువను వ్రాయునుగలరు. అయ్యయ్యో! ఎంత వ్యత్యాస మెంత వ్యత్యాసము? మనరాజధానియట హిందూదేశమునగల నానారాష్ట్రములలో విద్యావ్యాప్తివిషయమున బంగారము తర్వాత ముందంజవేయుచున్నదట. అట్లునో తదతరరాష్ట్రములలో విద్యావ్యాప్తి మఱితో యధాన్నముగ నున్నదన్నమాట. ప్రపంచ యధాన్నముగా నున్నదన్నమాట! ప్రపంచములో తమకు సాటియెవ్వరును లేరనియు, హైదవులసంరక్షణార్థమై తాము సృజింపబడితిమనియు ప్రగల్భములుగొట్టి బ్రిటిష్వారిచే గతరెండున్నరశతాబ్దములనుండి పాలింపబడుచున్నను విద్యావ్యాప్తి యింతచక్కగానున్నదని తెలిసికొనగలుగుటకు విచారముచున్నది. మన యీవర్తమానికి ప్రభుత్వమువారియుపేక్ష, ప్రజల యుదాసీనత్వమే ముఖ్యకారణములు. విద్యాకాఖ ప్రజాయితీకాఖ యయును విశేషప్రయోజనముల సాధింపజాలకున్నది. కారణము ధనాభావమే. దేశమునుపిల్చిపిల్చివేయు నైనక, పోలీసు, సి.ఐ.ఓ. కాఖలనుబోలు వానికి ప్రభుత్వమువారు విశేషధనమును వ్యయపఱచెదరేగాని ప్రజోపయోగమును ఫలప్రదమునగు విద్యాకాఖను ప్రోత్సహింప దగినంతధనమును ఖర్చుపెట్టరైరి. జపానులో విద్య యెట్లు ప్రోత్సహింపబడినో చూతము! 1827 సంవత్సరమున ఇంపీరియల్ గవర్నమెంటువారు ప్రజల నీవిధముగ హెచ్చరించిరి. "ఇకముందు దేశములో విద్యయెడల వ్యాపింపజేయవలయు. ఏగ్రామమునను ఏటుంబమున నేవ్యక్తియు చక్కగాచదువుటకును వ్రాయుటకును ఆశక్తికలిగియుండరాదు. కుటుంబములయొక్కయు వ్యక్తులయొక్కయు న్యూనాధికతలు పాటింపబడవు. చదువుకొనదగిన బాలబాలికలలో నెవరైన ప్రారంభవిద్యాలయముల కేగకుండిన ఆట్టి బాలబాలికల తండ్రులుగాని పోషణకర్తలుగాని తమ యుపేక్షకు బాధ్యతవహింపవలసియుండును" రాజాజ్ఞ అనుల్లంఘనీయమగుటచే ప్రజలెల్లరు విద్యార్జనమునకు గడంగిరి. జపాను ప్రభుత్వమువారేటేటపట్టకొలది విద్యార్థులను, విద్యాధికలను యూరప్, ఆమెరికాఖండములకు పంపి నానావిధశాస్త్రములను, కళలను అభ్యసించునట్లు ప్రోత్సహించుచున్నారట. జపానుదేశమున నైనక, పోలీసుకాఖల కెట్టియాధికృతగలదో విద్యాకాఖకు నట్టి యాధికృతధనసమృద్ధము కలవు. జపానునందలి విద్యాంగమంత్ర విద్యతోబాటు సారస్వతము, కళలు, మతవిషయకవ్యవహారముల నిర్వహించుచుండును. విద్యావిధాన నిరూపణాధికార మంతయు మంత్రహస్తముననే యుండును నిర్బంధ విద్యావిధానము ననుసరించి ఆరుసంవత్సరముల యీడువచ్చిన బాలబాలిక లెల్లరు ప్రాథమిక విద్యాలయములలో తప్పనిసరిగాబ్రవేశించి ఆరుసంవత్సరములబాటు విద్యనభ్యసించవలయు. ప్రతి విద్యార్థియు, నొకానొక జాతీయగీతమును వల్లవేయవలసియున్నది. ఆ గీతమునందలి భావము లత్యంతాదర్శకములుగనుండును. విద్యవలన నైహికాముష్మికములు సంపాదించ

వచ్చుననియే వానిముఖ్యభావము. జపానువారు సకలశాస్త్రపారంగతులును, సకలకళాప్రవీణు లగుటచేతనే ప్రపంచమున ముఖ్యముగా ప్రాచ్యదేశములం దద్వితీయస్థానముపొందుచున్నారట. జపానులోనున్నంత విద్యావ్యాప్తి ప్రపంచములో నాల్గవ స్థానములందు లెప్పు మరెయి యితరదేశముందును లేదని నిర్ధారణ చేయవచ్చును. విద్యవలన నైహికాముష్మికములు కరతలామలకములగుననియు, విద్యావిహీనులు పశుతుల్యులనియు, విద్యగూఢగు ప్రమగు ధనమనియు, విద్య యశస్సు భోగకరియనియు, విద్యకు సాటి ధనంబులేదనియు గ జబుషి, కవిన త్తముడు నగు భర్తృహరి తన గుభాషితమునందు విశేషముగ వర్ణించియుండుటెల్లరచేరినదే! 'విద్యయాఽమృతము' అని యిది యుపనిషద్వాక్యము. అనగా విద్యచే నమృతిత్వము సిద్ధించునని భావము. 'విద్యయాచప్రమృత్యతే' అని గీతవాక్యము. అనగా విద్యచే విముక్తియగుచున్నది. విద్యాశీల్పమునకు అర్థము కొండలు పరవిద్యయని చెప్పవచ్చును. ఐనను యింటగెలిచికదారచ్చకెక్కవలయు. ఉట్టికెక్కనమ్మ స్వగ్ధమెక్కుటెట్లు? పరవిద్యార్జనమునకు అపరవిద్యయైన కొంతనచ్చియండవలయుగదా? కావున విద్యాభ్యాస సువశ్యకర్తవ్యము. కాననసభాపదులు తమ పక్షముల బలాబలములు, న్యూనాధికతలు, జయోపజయములు సమర్థించుటతోనే ప్రార్థులుపుచ్చక సర్వాధికాధనంబగు విద్య ప్రజలెల్లరకందుబాటులో నుండునట్లు తగినమార్గముల న్వేషింప ప్రార్థితులు.

సింగంపల్లి వేంకటాద్రి, బాపట్ల.

ఆంధ్రవీరకుమార శత్రువిద్యాప్రదర్శనము-దసరా

పశ్చిమగోదావరి నిడదవోలులో 6 మాసములక్రిందట యోగవ్యాయామశివరము స్థాపింపబడి నాచే నిర్విఘ్నముగ కొనసాగింపఁబడుచున్నది. రాజమహేంద్రవరములో కూడ ఇంకొక యోగవ్యాయామపరిషత్తు నాచే నెలకొల్పబడినది. అది యను బహుచక్కగనే పరిల్లుచున్నదని వ్రాయుట కంతయు సంతసముచున్నది. నిడదవోలుశివరమున 60 మందికంటె యెక్కువగు, రాజమహేంద్రవర యోగవ్యాయామ పరిషత్తుభలో కొంచెమిందుమించు 40 మంది వీరకళావిద్యార్థులును కలరు. ఈ రెండు పాఠశాలలకు నేనే ప్రధానబాధ్యునిగానుండి యునుకులకు కుస్తీ (మల్లయుద్ధము) బాణా, చెడి, పటాసాము, కత్తి, ముప్పియుద్ధము, గదాయుద్ధము, యోగాసనములు మొ॥ సకలవిధ వీరకళలనునేర్చుచు, జాతీయనైకశిక్షకూడ నేర్చుచున్నాడను. వచ్చే దసరా నవరాత్రులలో ఆంధ్రవీరకుమార శత్రువిద్యాప్రదర్శన, జాతీయయోగవ్యాయామక్రీడా పోటాపోటీ పరీక్షలు మొదలగుకత్తిపాటసభలు జరుపనిశ్చయించుకొని పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో కల ఉన్నత, మాధ్యమిక, ప్రారంభ పాఠశాలలో విద్యాభ్యాసమొనరించుచున్నట్టియు 20 సంగరములకు మించని వయసుకలిగినట్టియు, విద్యార్థులను పై సుదహరింపఁబడిన ప్రదర్శనములలో జోక్యముకలుగజేసికొని, పోటీ పరీక్షలకు రావలసినదని హెచ్చరించుచున్నాను. ఈపడమటిగోదావరి జిల్లాలో యోగవ్యాయామపాఠశాలలం కెవ్వియేని ఉన్నయెడల ఆయాపాఠశాలాధ్యాపకుల సంతకములచే నలంకరింపఁబడు చరఖాస్తుద్దాగ్ధ దరఖాస్తులకూడ అంగీకరింపబడును. ఈ సాటునకు జట్టునకు 3 గురు విద్యార్థులుమాత్ర ముండవలయును. పాఠశాలలకుచెందని తాలింఖానాల విద్యార్థుల వయసుకూడ 20 సం॥ ములకు మించియుండకూడదు. తాలింఖానాలను, చదువుకొన్న పెద్దమనుష్యులచే నడపఁబడుచున్న వ్యాయామశాలలు కాని, దురభ్యాసాది పితాచపు పాడుకట్టనివాసములు కావు. మాదకద్రవ్యములు మదకాలి పదార్థాధికములు తదితర అభోజ్యములను నేవించు యెట్టివిద్యార్థులైనను యీ పోటీపరీక్షలో చెయిజేసికొనుట కధికారముకాని యోగ్యతకాని లేదు. ఈయెట్టి "చెడుగుడు" లేక బనిచతో లేక "దురాచార" అను మహాయోగవ్యాయామక్రీడ పోటీపరీక్షకు నాయక ఆంధ్రవిద్యార్థి వీరకుమారులు బహు నాయకులు ఈ ఆంధ్ర వీరనాయక స్వయంవరోత్సవము ఆశ్వియుజ కు॥ 2 మొదలు విజయదశమినాటి సాయంతనముపర్యంతము జరుగును. కాన భీరోదాతులగు నాయక వీరకుమారులు పచ్చి మా యాంధ్రవీరనాయకమణిని స్వయంవరవ్యాజమున వరింపగలరు. చదుగుడుపరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థిజట్టు వారికి అర్ధనూటపదాద్లు (రూ 50)న్ను బాణాలో జయమొందిన విద్యార్థికి తుల మెత్తు బంగారుపతకమును, పెద్దరాతిగుండె త్తిన విద్యార్థికి పదిరూప్యముల నగదున్ను (రూ 10) కపాలాసనమువేసి దానిలో కృతార్థుడైన వానికి రూ 10 నగదున్ను బహుమానము లివ్వబడును.

బులుసు రామజోగరావు.

వృత్తాంతలేఖలు

నారాయణవరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

అగ్నిప్రమాదము

మాయూరికి రెండుమైళ్ల సమీపమునందుండిన సుమారు 40 ఒడ్డె గుడిసెలు బుధవారం సాయంత్రం పరకురావు ప్రీతి యాయెను. జననష్టమేమియు లేదు. అందరను నేడ్యగాండ్రే. సుమారు 5 వేల రూప్యములు నష్టమాయెను.

మద్రాసులో ఖద్దర్ ప్రచారము

నారాయణవరమునందుండేడి సంచార ఖద్దర్ వస్త్రాలయ యు 1927 సం॥ ఆగష్టు నెల 22 తేది మొదలు సెప్టెంబర్ నెల 1౨ వరకు ఖద్దరు మద్రాసు మార్కెట్ నుండి వచ్చుచున్నది. అన్నిరకముల ఖద్దరు మద్రాసు గాంధీనగరం నారాయణమొదలివీధి 23 వ నెంబరుగల గృహములో ప్రదర్శించబడును. ప్రచారకుల మూలముగా యింటింటికి పత్రపత్రము ఖద్దర్ అసలే ధరలకే పంపి అమ్ముచును.

సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠి,

గౌరవ కార్యనియంత.

నెల్లూరు

(ఒకవిలేఖరి)

టీ పార్టీ

ఆగష్టు 21:—నెల్లూరు పురపాలకసభ్యుడుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన ముల్ రామ్ శ్రీ కే. వెంకటాచలముగారికి 20-8-27 తేది సాయంత్రము గవర్నమెంటు ట్రెయినింగు స్కూలులో టీపార్టీ యివ్వబడినది. అల్పహారాంతరము శ్రీయుత రావుసాహెబ్ ఎ. గోవిందరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. వెంకటాచలంగారి మిత్రులూ సంగిన వినతి ప్రత్యుత్తరము జవాబుసంగుచు నాకేక్కిలొంది పౌరులకు నేపచే సేదననియు, ఏపార్టీకి చెందననియు వక్కాణించిరి. రావుసాహెబ్ గోవిందరెడ్డిగారు అంతోపన్యాసములో యీక్రిందివిధముగా ఉపన్యసించిరి. నామినేషన్ పద్ధతివలన కొన్ని విషయములలో అనర్థకమనియు కొన్ని విషయములలో యిదిమంచిదనియు పురపాలకసంఘ సభ్యత్వము కావలయున్న భాగ్యవంతులుగ చాలా పలుకుబడిగలవారగునను, బంధువర్గముగలవారు గను నుండినగాని సభ్యత్వము. లభించుట దుర్లభము. గవర్నమెంటువారు మైనార్టీ క్లాసువారినిన్ని, డిప్రెస్డ్ క్లాసువారినిన్ని నామినేషన్ చేయుచున్నారు. దీనివలన వారిసంఘముయొక్క కష్టములను చెప్పకొనుటకు వసతిగానున్నదనియు, కాంగ్రెసుపార్టీవారైనను, బ్రాహ్మణేతరులయినను, మహమ్మదీయులైనను పార్టీలకుసంబంధించక తమసర్వకాలము ప్రజలక్షేమమునకే వినియోగించువారినిన్ని నమ్మకముగలవారుగా నుండినవారినిన్ని యెన్నుకొనవలెను. ఎన్నికలసమయములందు ప్రజలకుచేసిన వాగ్దానములను నెరవేర్చవలయును. పురపాలకసంఘములకు ఒక యాక్టుకలదు. ఆయాక్టుననుసరించి పరిపాలన. జరుగవలయును. పార్టీలు లెజిస్లేటివ్ కాన్సిల్ లలోతప్ప మరియేసంఘములలో ప్రయోజనములేదనియు చెప్పిరి.

మదనపల్లె

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ కృష్ణజయంత్యుత్సవము

స్వస్తిశ్రీ ప్రభవతస్సర శ్రావణాష్టమి శుక్రవారము శ్రీ కృష్ణజయంత్యుత్సవము డాక్టర్ బెసెంటుహాలునందు జరుపబడినది. హైందవ సాంప్రదాయముల ననుసరించి పూజావిధానము లన్నియు జక్కగా నిర్వహింపబడినది. గౌరవనీయులందరు విచ్చేసియుండిరి. బాలికలు కోలాటము లాడిరి. పెక్కురు భక్తిపారవశ్యులై భక్త్యనుభవము జేయునట్లుతిమనోహరముగాబాడిరి. “ధీరసమీకేయమునాతీరే” అను దివ్యగీతము నతి గంభీరముగా చిన్న తరగతి బాలురు పాడిరి.

తదనంతరము శ్రీయుత శేషగిరిరావుగారు బి.ఏ. బి.ఎల్. శ్రీయుత త్రిలోకీకర్ గారు ఎం.ఏ. శ్రీయుత గురుమూర్తిగారు ఎం. ఏ. శ్రీ కృష్ణచారిత్రము విమర్శనాపూర్వకముగా నాంగ్లముననుపన్యసించిరి. శ్రీయుత నరసింహ శర్మగారును, మఱి కొందరు విద్యార్థులును ఆంధ్రమున నుపన్యసించిరి.

భగవత్ప్రసాదము నందరికి బంచిపెట్టుటతో ప్రాతః కాలకార్యక్రమము ముగిసెను.

రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీయుత రాప్తాటి సుబ్బదాసుగారు స్వార్థత్యాగ బుద్ధి మొదలు దెంచి బెసెంటుహాలునందు “రుక్మణీ కల్యాణము” నత్వద్భుతముగా హరికథారూపమున నుడివిరి. వీరు కేవలము కథకులుమాత్రమేగాక స్వయంకవులును-ఆంధ్రగీర్వాణ పండితులు నగుట నా కథాప్రాశస్త్యము మేము వ్రాయుటనవసరము. వీరిట్టి స్వార్థత్యాగబుద్ధితోడనే, పెక్కుకథ లోనరించుచు, దేశసేవ యొనరింతురుగాతీ యని కోరుచున్నాము.

జయప్రదముగా శ్రీ కృష్ణజయంతి ముగిసినది. కళాశాలలయం దిట్టి హైందవాచారముల నవలంబించుట క్లాసునీయము. శ్రీ కృష్ణపరంత్వోత్తి నిజ కృపావీక్షణసంతతుల నిరంతరము ధిమనాశితో కళాశాలను మనుచుగాత! భారతదేశ మభివృద్ధి గాంచు గాత!

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాబోర్డు

మొదలగు ట్రావిలింగును తగ్గించుకొనుటకు విజ్ఞప్తి
నేను యిదివరలో యందునుగూర్చిన తీర్మానమును గత నెల 30 వ తేదీన నరసాపురంలో జరిగిన మీటింగునకు పంపియుంటిని. సభలో యీ తీర్మానమునుగూర్చి వచ్చుసరికి జి. బి. పున్నదని ఎవరికివారే అన్నారు. ఆరీతిగ అనిసందులకు నేను ఎవరిని ఆక్షేపించుటలేదు. ఈ తీర్మానమును గూర్చి నేటిసభలో ఏమియు చర్చ జరుగలేదు. నేను వోటింగునకు పెట్టమనియు కోరిలేదు.

నేను నాసోదరసభ్యులెల్లరిని కోరేదేమనగా మనదేశములో స్వార్థత్యాగ మొనర్చి సోమత్ రిఫారములోను, కాంగ్రెసులోను, తదితర ప్రజాసేవక సంఘములలోను స్వంతభర్తులను భరించి సభలకును ప్రచారము నకు ను గ డం గు వారున్నారా లేదా! మనముకూడ నిజమలోచించిన జిల్లాలో నుండే గ్రామసౌకర్యములను పనిచేయు సోమత్ రిఫారముని ప్రచారకులనంటివారమని నా అభిప్రాయము. మనదేశము అతి దుర్భరస్థితిలోనున్నది. ప్రభుత్వమువారు లోకత్ బోర్డులను సవరింపజేయుతో జూతురు. అందువల్ల జిల్లాబోర్డు ఆదాయము నకు తక్కువ ఖర్చుతగులకుండుననున్న ఆరీతిగ మిగిల్చుటకు మనము ప్రజాసేవకై యీకొలదిత్యాగము చేయుటకు సంసిద్ధులమై రాబోవు మీటింగునందైనా యీవిషయమైన తీర్మానమును యాదగింపజేసి వివరించిన ఖర్చులతో ఆమోదంపచేయు ప్రార్థితులు.

ఈరీతిగ తమకు విజ్ఞప్తి చేసినందులకు క్షమించురుగాక! శ్రమయనక తీర్మానమును హృదయపూర్వకముగ ఆమోదించురుగాక!

తీర్మానము

డిప్టీప్రెజ్డెంట్ మీటింగుకు అయ్యే ప్రయాణపుఖర్చులు యీక్రింది సూచించినవిధముగ నుండవలెను.

నాలుగుండికి మెలు 1 కి రు 0-2-0 లు.

రైలుకు ఇంబర్ కాన్ టిక్కెటు.

భోజనపు ఖర్చు రోజుకు రు 1-0-0 లు చొప్పున.

తమ్మి శెట్టి వీరన్న,

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాబోర్డు మెంబరు.

లిజరు కలము

సుమారు 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీ కు త గ న ది
ఒ క టి గ ల దు
మామూలు 10 ఆర్. నేట్టి 100 పి.
సెల్ఫు-ఫీల్లింగు 40 ఎఫ్.
H.P. CO LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3434
MADRAS.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 23 తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

దనిమాలు బా 1-కి	రు 119 మొదలు	129 మొదలు
బియ్యముబస్తాలు		
కునును తెనాలివి ,, ప 42 కలవి రు	14 00	15 00
లూరివి ,, డిటో	15 80	16 00
బిల్లి ,, డిటో	16 40	17 00
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	10 80	11 00
నువ్వులు ,,	22 00	25 00

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 00	17 00
పెసగలు ,, డిటో	14 00	14 80
పెసలు ,, డిటో	15 00	18 00
మినుములు ,, డిటో	17 00	19 00
ఉలవలు ,, ర 195	14 80	14 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి	158 00	156 00
నెయ్యి మ 1-కి	14 00	25 00
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	54 00	56 00
ఇతరప్రదేశము ,,	50 00	52 00
వేరునెనగనూనెగానుగ బా 1-కి ర 110 మిషన్ నూనె	106 00	106 00
ఆముదము బా 1-కి	106 00	107 00

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపనుపు బా 1-కి	76 00	77 00
కూరపనుపు ,,	44 00	48 00
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	105 00	133 00
గుంటూరుపాయకము నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40,45	
కాళహస్తీపాయకము ,,	50,55	
తెల్లము బా 1-కి	రు 40 00	60 00
చింతపండు బా 1-కి	21 00	49 00

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	28 00	29 00
చదరం ,,	24 00	29 00
రవుండు ,,	28 00	28 00

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యీబి	7 00	
నెం 6 బెన్ని కట్టారి	4 60	
నెం 24 ,, లాకి	6 40	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	9 60	
నెం 20 1/2 భారతలక్ష్మి	7 00	
నెం 12 1/2 సాపురీజీ	5 12 0	
నెం 20 1/2 సాపురీజీ	6 12 0	
నెం 40 జామ్మరు 10 పా	10 60	
నెం 44 సాండో	5 40	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 00	

7. దూది.

బోండావెన్ను బారన 1-కి	రు 400 00	
పల్నాడుదూది ,,	145 00	

8. లోహములు.

వెండి 100 తులంగు	58 40	రు 58 60
బంగారు, తులము 1-కి	21 00	21 20
చవరము 1-కి		18 8 8
ఇత్తడి బా 1-కి	239 00	242 00
రాగి బా 1-కి	248 00	250 00

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0

ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విషపురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతి భేదుల తగ్గించి మూత్రము వెడలింది నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.

[అమృతాంజనండిపో, బొంబాయి - మదరాసు]

“బి రా సో” తోటి తోమితే
అన్ని సామానులున్ను అందముగావుండును.

అనేక పిత్తల సామానులను, తోమవలసినదిగా వున్నది. ఆ సామానులను నిన్ను
మెరుగుగా వుండినదానికంటె, నేటికి అధికముగా మెరుగుగా వుండవలను; వాటిని
నేటికి మెరుగుగావుండుదానికంటె అధికమెరుగుగా నేటికి వుండవలను. “బిరాసో”ను
పూసి, మీరు, పిత్తలసామానులను, సులబముగా అతిక సీగ్రములో సుద్దముచేయ
వచ్చును. “బిరాసో” తోటి తోమితే, అన్ని సామానులున్ను అందముగావుండును.

BRASSO
METAL POLISH

“బి రా సో”

పాలిష్ ని వూయండి.

“బిరాసో” లో మృగము శ్రావ్య చేరలేదు. చేతితో తాకక చేయబడినది.

మా త్ర కో శ వ్యా ధు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్ఫు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హేతులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు కొరకును

ప్రాప్తికై కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. HARI & CO., 174 BROADWAY MADRAS. 2128

బెజవాడ స్పిన్సింగ్ అండ్ వివింగ్ మిల్స్, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

ఆంధ్ర దేశములో ప్రధానమైన ప్రశస్తమైన సంస్థ - గమనించవలసిన పది ఆదర్శములు

- 1 హిందూదేశపు ప్రతి పరిశ్రమను ఎట్టి యిక్కట్లైనా నను యోగ్యకాపాడును.
- 2 హిందూదేశమునకు పండిన ప్రతి అంతయు అవసరమని తెలిసికొనును.
- 3 హిందూదేశమున కంతయు ఎల యున్నప్పుడు తగుగనవరకు ప్రతి యెగుమతి నాపివేయును.
- 4 వస్త్రముల పరిశ్రమలో ఆసాంతము హిందూదేశస్థులనే నియోగింపును.
- 5 కులభేదముగూ, హిందూదేశపు మిల్లువస్త్రముగూని కొనుము.
- 6 ప్రస్తుతకాలమానస్థితిలో యంత్రములను త్రోసివేయుదు.
- 7 రాజకీయ వ్యాపారములకు ముఖ్యవారము, న్యవసాయము హిందూదేశపు పరిశ్రమలని జ్ఞప్తియుండుకొనును.
- 8 ప్రజలవిద్యా సౌఖ్యములకొరకు నీరసాధికభోగములను వదలికొనును.
- 9 దేశదారిద్ర్యమును నిర్మూలము గావింపును - నిరుద్యోగమును రూపుమాన్యును. దేశమునసంపదను పోలికేయును.
- 10 లాభకరమై నేర్పుతో పరిపాలింపబడు హిందూపరిశ్రమలయందభివృద్ధి ననుంచి ద్రవ్యమును వినియోగింపును.

కోరాలొంగ్గాడు, వైను, భోవతులు, బొంబాయి పర్మింగులు, దుప్పలు, తుండుగుడ్డులు, నగ్గరాలు పరీక్షింపబడిన
బలమైన నూలుతో తయారైన నాణ్యమైన వస్త్రములు కడుపరచమైన ధరింపక అమ్మబడుచున్నవి. విదేశీవస్త్రములు కొని
నవసరములేదు.

ఈవిల్లు వస్త్రముల నాణ్యత అవధానమొదలనే తెలియను. దేశీయత గల ప్రతిహిందూదేశీయుడును ముఖ్యముగా ప్రతి
ఆంధ్రుడును దీనిని అభిమానించి వృత్తి తెచ్చుటకు వేసుకొనుచున్నాను.

ఇంకను చాలా వాటాలు అమ్మకము కొనబడుచున్నవి. వివరముకోరువారు యీచిరునామాకు వ్రాసుకోరవలెను.

గూడూరి లక్ష్మణరావు బి యె, మేనేజింగ్ యోజంట్ అండ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

BEST INDIAN PAIN BALM

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహకవి

షష్టి పూర్తి

(ప్రథమ సంవత్సర భృందపదములో (24-9-1927) జరు
గును. వారిగ్రంథములన్నియు 10 సంపుటములు అచ్చునున్నవి
10 సంపుటముల నెల 25 రూపాయలు. చందాధనము అద్యా
స్యగా సంపాదించెను. ఒకేవారుగ పంపలేని వారు దరఖాస్తుతో
రు 10 లున్న, విగిలిన రు 15 లు నెల ౧-కి రు 5 చొప్పున
మాడు వాయిదాలుగానున్న చెల్లింపవచ్చును. మనియార్డరులు
ఖర్చు చందాదారులే భరించవలెను. మొదట రిజిస్టరు చేసు
కొనె 500 మంది చందాదారులకు హస్తాఖర్చులు మేమే భరించి
10 సంపుటములు పంపబడును. కొన్నిప్రతులే అచ్చునున్నవి
గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను. లక్ష్మీనరసింహంగారి
నూతన గ్రంథములు:-

(1) ప్రహ్లాద నాటకము. (2) కర్పూరమంజరి (రెండవ
భాగము) (3) భాగవత కథామంజరి.

దరఖాస్తులు, మనియార్డరు వగయిరాలు.

3456

చా|| గురుమూర్తి,

ఇన్ని నుపేట రాజమండ్రి అని సంపాదించెను

క్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి

ఆముక్తమాల్యద

విష్ణుచిత్రియమును నామాంతరిమగల ఆముక్తమాల్యదా
(ప్రబంధము అచ్చుపడి విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నది దీనికి
వేసము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన విపులమైన
వ్యాఖ్యగలదు రాయల్ పైజా 900 పుటలు.

నెల రూ-8-0-0 ఇందు బహువిషయములు ఛర్చింపబడియున్నవి.

మేఘసందేశము

కాలిదాసుని మేఘసందేశము, మల్లినాథ సూరికృత సం
స్కృత వ్యాఖ్యతోను, వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి కృతపద
ప్రయోజనవిమర్శనపూర్వకాంధ్రభాషితోను కూడియున్నది.

నెల రు. 2-8-0.

అలంకార సారసంగ్రహము

ఇది ఆంధ్రము, సటీకము. పద్యరూపముగా విక్రియ
వివరముగా వేంకటరాయ శాస్త్రిగారి విరచితము.

నెల ౪జూలు 12.

పైముడును మదరాస్ మల్లికేశ్వరభి 4-వ సంపుట
గృహమును గ్రంథకర్తలన దొరకును. కొలది పుస్తకములే
కలవు. పొన్నేటి ప్రత్యేకము. మా యితరపుస్తకముల జాబితా
తెప్పించుకొనుడు.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది- కాల
విరేచనమును చక్కగా గోగించును. రుచికరమయినది- పథ్యము
లేదు. 15 పు|| డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము

దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, అల్ల, మొదలగు క్వాస
కోశ సంబంధముల వ్యాధులకు హరించి గుండెను బలము నెచ్చు
ను. 15 పు|| డబ్బి రూ. 1-0-0

వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.

పి. 3 ౩. అంకుళి, ఆయుర్వేదసూత్రం, తెలివేపెల్లూరుజిల్లా